

MHx 126833

ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์
อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

นางสาวนุชจรีย์ สิบเพ็ชร

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2562

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ใบอนุญาตวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

เรื่อง : ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

ผู้วิจัย : นางสาวนุชจริย์ สืบเพ็ชร์

ได้รับอนุมัติเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกพร ทองสอดแสง)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ รัักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร.เรวัตร์ ชาตรีวิศิษฐ์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ เกียรติเจริญ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ นิกรพิทยา)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพรร์ สุนทร)

ชื่อเรื่อง : ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดบึงสามพัน

ผู้วิจัย : นางสาวนุชจรรย์ สืบเพ็ชร

ปริญญา : รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน)
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพร สุรินทร์

ปีการศึกษา : 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดบึงสามพัน (2) ระดับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดบึงสามพัน (3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้กับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดบึงสามพัน และ (4) ข้อเสนอแนะการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดบึงสามพัน ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้เสียภาษีในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบึงสามพัน จำนวน 294 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson's Product-Moment Correlation และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) โดยวิธี Enter

ผลการวิจัยพบว่า (1) ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดบึงสามพัน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี ด้านการตรวจสอบปรับปรุงฐานข้อมูล ด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร ด้านลักษณะของกฎหมายภาษีอากร ด้านลักษณะของกฎหมายภาษีอากร และด้านโครงสร้างภาษีอากร (2) การจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดบึงสามพัน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ด้านความยุติธรรม ด้านความแน่นอน ด้านความสะดวก และด้านความประหยัด

(3) ปัจจัยด้านการตรวจสอบปรับปรุงฐานข้อมูล ด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติตามกฎหมาย ภาษีอากร ด้านโครงสร้างภาษีอากร ด้านประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษี ด้านลักษณะของกฎหมาย ภาษีอากร และด้านความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี มีความสัมพันธ์กับการจัดเก็บรายได้ มีผลต่องานจัดเก็บรายได้กับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร และ (4) ข้อเสนอแนะการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ผู้เสียภาษีให้ข้อเสนอแนะมากที่สุดในแต่ละด้านไว้ดังนี้ ด้านความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี ควรมีการประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์ ขั้นตอน และระยะเวลาการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง ด้านลักษณะของกฎหมายภาษีอากร ควรมีการประเมินภาษีอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม เพื่อลดการจัดเก็บภาษีที่ซ้ำซ้อน ด้านโครงสร้างภาษีอากร ควรมีการออกให้บริการการจัดเก็บภาษีเคลื่อนที่ในแต่ละหมู่บ้าน เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เสียภาษี ซึ่งจะทำได้เพิ่มขึ้น ด้านประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษี ควรมีการเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ให้บริการในช่วงที่มีการรับชำระภาษี ด้านการตรวจสอบปรับปรุงฐานข้อมูล ควรมีการปรับปรุงข้อมูลผู้เสียภาษีอยู่เสมอ เพื่อให้ภาษีสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร ควรนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการให้บริการเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้เสียภาษีได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรม

คำสำคัญ : งานจัดเก็บรายได้ เทศบาลตำบล

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Title : Factors Affecting the Revenue Collection of Talasup Subdistrict Municipality, Pathio District, Chumphon Province

Author : Miss Nudjaree Suebpech

Degree : Master of Public Administration (Public and Private Management)
Rajabhat Maha Sarakham University

Advisor : Assistant Professor Dr.Sitthiporn Soonthorn

Year : 2019

ABSTRACT

This research aims to study factors influencing the revenue collection of Talasup subdistrict municipality Pathiu District, Chumphon Province. To study the level of income collection of Talasup subdistrict municipality Pathiu District, Chumphon. To study the factors affecting revenue collection and revenue collection of Talasup subdistrict municipality Pathiu District, Chumphon Province and to study income collection suggestions of Talasup subdistrict municipality Pathiu District, Chumphon. Population and sample Taxpayers in the area Talasup subdistrict municipality Pathiu District, Chumphon Province 294 people. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, average, standard deviation. And testing the hypothesis by Pearson's Product Moment coefficients Correlation.

The research findings were as follows; (1) Factors affecting revenue collection of Talasup subdistrict municipality Pathiu District, Chumphon Province the overall and individual aspects are at a high level. Sort by average to least. The taxpayers' sense of duty on the update database. The atmosphere is conducive to compliance with tax law. The nature of tax law; (2) The nature of the rules of Talasup subdistrict municipality Pathiu District, Chumphon Province the overall and individual aspects are at a high level. Sort by average to least. Justice Certainty Convenience; (3) The factors were the

taxpayers' sense of duty, the nature of tax law, tax structure, the efficiency of tax payers, update database, and the atmosphere is conducive to compliance with tax law, relation to revenue collection and revenue collection, and affecting revenue collection and revenue collection of Talasup subdistrict municipality Pathiu District, Chumphon Province; and (4) Suggestions for collecting income of Talay Sap Subdistrict, Pathio District, Chumphon Province The taxpayers gave the most suggestions in each area as follows: The sense of duty of taxpayers of taxpayers: there should be public relations, procedures and time for collecting taxes and fees, The characteristics of tax law: there should be a fair and fair assessment of taxes in order to reduce redundant taxation, The tax structure: there should be a travel tax for collecting money for convenient transportation, The efficiency of tax collectors: there should be an increase in the number of officers serving during the period of receiving tax payments, The database update check: taxpayers should always be updated to comply with current conditions, The favorable atmosphere in compliance with tax laws: there should use the information technology system to facilitate the convenience of taxpayers.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

Keywords : Revenue Collection Subdistrict Municipality

Major Advisor

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพร สุนทร อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ศาสตราจารย์ ดร.เรวัตร์ ชาตรีวิชัญ ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ เกียรติเจริญ ผู้ทรงคุณวุฒิ และรองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ นิกรพิทยา กรรมการสอบ ที่ได้ให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ มาโดยตลอด ด้วยความทุ่มเท และใส่ใจอย่างยิ่ง ตั้งแต่ต้นจนเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณนางสาวสุภาพร ขาวชำนาญ ตำแหน่งหัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล ดร.อุษณีย์ ดวงพรหม ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษด้านภาษาไทย โรงเรียนบ้านดอนตุมตอนโต ตำบลแกงเลิงงาน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม และนางสาวหนึ่งฤทัย มะลาไวย์ ตำแหน่งครูชำนาญการโรงเรียนโคกล่ามวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ที่กรุณาสละเวลาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจและให้คำแนะนำที่มีประโยชน์เกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้เสียภาษีในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพรทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือและสนับสนุนในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ บิดา มารดา ครอบครัว ญาติมิตร ตลอดจนผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน ที่คอยเป็นกำลังใจสำคัญและอยู่เคียงข้างของผู้วิจัยเสมอมาทำให้การวิจัยประสบความสำเร็จด้วยความภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่ง

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบูรพาจารย์ทุกท่านที่มีส่วนสร้างความเจริญด้านการศึกษาและประสิทธิประสาทวิชาให้ผู้วิจัยจนประสบความสำเร็จ

นางสาวนุชจรรย์ สืบเพ็ชร

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ค
ABSTRACT	จ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ซ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	5
1.3 สมมติฐานการวิจัย	5
1.4 ขอบเขตการวิจัย	6
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	7
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ	10
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	11
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะอาหารและการคลังท้องถิ่น	11
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกับงานจัดเก็บรายได้	36
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น	41
2.4 การปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาล	60
2.5 ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร	65
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	73
2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย	80

หัวเรื่อง	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	81
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	81
3.2 เครื่องมือวิจัย	84
3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย	85
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	87
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	87
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	90
บทที่ 4 ผลการวิจัย	91
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	91
4.2 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	92
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	93
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	114
5.1 สรุปผลการวิจัย	114
5.2 อภิปรายผล	116
5.3 ข้อเสนอแนะ	121
บรรณานุกรม	123
ภาคผนวก	129
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	130
ภาคผนวก ข ดัชนีค่าความสอดคล้องของข้อคำถาม	139
ภาคผนวก ค ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	145
ภาคผนวก ง หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย	149
ภาคผนวก จ หนังสือขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย	153
ภาคผนวก ฉ หนังสือขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย	155
การเผยแพร่ผลงานวิจัย	157
ประวัติผู้วิจัย	158

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	สถิติรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ พ.ศ. 2557 - พ.ศ. 2559 72
2.2	สถิติรายจ่ายของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ พ.ศ. 2557 - พ.ศ. 2559 72
3.1	จำนวนผู้เสียภาษีในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร จำแนกตามลักษณะภาษีอากรที่ชำระ 83
3.2	ค่าระดับของความสัมพันธ์ 89
4.1	ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม 93
4.2	ระดับปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพรโดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน 95
4.3	ระดับปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ด้านความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี จำแนกเป็นรายข้อ 96
4.4	ระดับปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ด้านลักษณะของกฎหมายภาษีอากร จำแนกเป็นรายข้อ 97
4.5	ระดับปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ด้านโครงสร้างภาษีอากร จำแนกเป็นรายข้อ 98
4.6	ระดับปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ด้านประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษี จำแนกเป็นรายข้อ 99
4.7	ระดับปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ด้านการตรวจสอบปรับปรุงฐานข้อมูล จำแนกเป็นรายข้อ 100
4.8	ระดับปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร จำแนกเป็นรายข้อ 101

ตารางที่	หน้า
4.9 ระดับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพิตู จังหวัดชุมพร โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน	102
4.10 ระดับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพิตู จังหวัดชุมพร ด้านความยุติธรรมจำแนกเป็นรายด้าน	103
4.11 ระดับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพิตู จังหวัดชุมพร ด้านความมั่นคงจำแนกเป็นรายด้าน.....	104
4.12 ระดับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพิตู จังหวัดชุมพร ด้านความสะอาดจำแนกเป็นรายด้าน	105
4.13 ระดับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพิตู จังหวัดชุมพร ด้านความประหยัดจำแนกเป็นรายด้าน	106
4.14 ค่าระดับของความสัมพันธ์	107
4.15 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้กับ การจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพิตู จังหวัดชุมพร.....	108
4.16 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุของปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้กับ การจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพิตู จังหวัดชุมพร โดยรวม	110
4.17 ข้อเสนอแนะการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพิตู จังหวัดชุมพร	112

สารบัญญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	โครงสร้างการบริหารงานภายในองค์กรเทศบาล	26
2.2	กรอบแนวคิดในการวิจัย	81

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 ได้แบ่งการบริหารราชการเป็น 3 ประเภท คือ การบริหารราชการส่วนกลาง การบริหารราชการส่วนภูมิภาค และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น การจัดระเบียบการปกครองของประเทศไทยมีหลักการสำคัญ คือ เป็นการโอนอำนาจการปกครองจากส่วนกลางไปให้ประชาชนในท้องถิ่นในการดำเนินการเอง โดยมีอธิบดีกรมการปกครองภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมายการกระจายอำนาจ ทำให้เกิดการจัดระเบียบการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในรูปแบบต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 ได้กำหนดให้การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และการปกครองในรูปแบบพิเศษ (กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา) (โกวิทย์ พวงงาม, 2550, น. 3) การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นรูปแบบการปกครองภายใต้หลักการที่ว่าระบบการบริหารการจัดการสาธารณะและทรัพยากรต่าง ๆ ของท้องถิ่นหนึ่งภายในรัฐหนึ่ง เป็นท้องถิ่นที่มีขอบเขตชัดเจนภายในรัฐนั้นมีฐานะเป็นนิติบุคคล (ธเนศวร์ เจริญเมือง, 2550, น. 27) โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 283 ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการบริหารในด้านต่าง ๆ รวมทั้งด้านการเงิน และการคลัง และสามารถพัฒนาระบบการคลังของท้องถิ่น รวมถึงกำหนดให้มีกฎหมายรายได้ท้องถิ่น เพื่อกำหนดอำนาจหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีและรายได้อื่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยมีหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมตามลักษณะของภาษีแต่ละชนิด ปัจจุบันรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย มาจากแหล่งรายได้หลัก ได้แก่ รายได้จากเงินอุดหนุนของรัฐบาล รายได้จากการจัดสรรสัดส่วนภาษีและอากร รายได้จากภาษีและอากรที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเพิ่ม และรายได้จากทรัพย์สิน การพาณิชย์และการทำกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของแต่ละแห่ง

เทศบาลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 มีฐานะเป็นนิติบุคคล ปัจจุบันเทศบาลทั่วประเทศมีจำนวนประมาณ 2,000 แห่ง โดยกำหนดให้เทศบาลมีรายได้ รายจ่าย มีการบริหารและมีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเป็นของตนเอง มีพื้นที่รับผิดชอบในเขตเทศบาล ในด้านการปกครองท้องถิ่นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 กล่าวไว้ว่า รัฐจะต้องให้ความเป็นอิสระแก่ท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชน ในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ โดยรัฐบาลเป็นผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่าที่จำเป็น ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องทำให้เขตเทศบาล คือ รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน จัดให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ป้องกันและระงับโรคติดต่อ จัดให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น (ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์, 2550, น. 18)

นอกจากนี้เทศบาลตำบลยังมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้มีอำนาจหน้าที่จัดเก็บภาษีอากรต่าง ๆ ได้โดยตรง เช่น ภาษีโรงเรือนและที่ดิน (Building and Land Tax) จัดเก็บตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งรวมถึงเทศบาลตำบลมีอำนาจในการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินในเขตเทศบาลและให้เป็นรายได้แก่เทศบาลตำบลโดยตรง ภาษีบำรุงท้องที่ (Local Development Tax) จัดเก็บตามพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508 กำหนดให้เทศบาลมีรายได้จากภาษีบำรุงท้องที่ โดยให้เทศบาลตำบลมีอำนาจจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ในเขตเทศบาลตำบลและให้เป็นรายได้ของเทศบาลโดยตรง ภาษีป้าย (Label Tax) จัดเก็บตามพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ.2510 กำหนดให้เทศบาลมีรายได้จากภาษีป้าย โดยให้เทศบาลตำบลมีอำนาจจัดเก็บภาษีป้ายในเขตเทศบาลตำบลและให้เป็นรายได้ของเทศบาลโดยตรง (วีระศักดิ์ เครือเทพ, 2548, น. 272-274) เพื่อนำรายได้จากการจัดเก็บภาษีต่าง ๆ ไปพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าและจัดบริการสาธารณะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชนในท้องถิ่น

ซึ่งการบริการสาธารณะต่าง ๆ ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นนั้นมีความจำเป็นต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมาก ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งประสบปัญหาเรื่องการมีรายได้จำกัด จึงทำให้การจัดหาสาธารณูปโภคและการบริการสาธารณะไม่เพียงพอ ไม่ทันกับความต้องการของประชาชน ดังนั้นการค้นหาโอกาสและทางเลือกในการพัฒนารายได้ที่สอดคล้องกับสถานะทางด้านเศรษฐกิจและสังคมในท้องถิ่นนั้น ๆ ประกอบกับการควบคุมค่าใช้จ่ายให้มีระดับที่เหมาะสมเป็นการแก้ปัญหาที่จะทำให้อำเภอมีรายได้เพิ่มขึ้น การพึ่งพารายได้หลักจากการรับจัดสรรจากรัฐบาลทำให้สถานการณ์คลังของเทศบาลไม่มั่นคงระยะยาวพึ่งพาตัวเองไม่ได้ ควบคู่ไปกับการกระจายอำนาจการปกครองจากราชการ ส่วนกลางไปยังราชการส่วนท้องถิ่น และส่วนกลางยังมีการโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการปกครองตนเองมากขึ้น ความสามารถรวมทั้งประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ทวีความสำคัญและเป็นหัวใจของการพัฒนาอย่างยั่งยืน การพึ่งพารายได้ในส่วนที่ได้จากการจัดเก็บเองในสัดส่วนที่สูงขึ้นแทนรายได้ที่รับการจัดสรรจากส่วนกลาง ทำให้การจัดหาสาธารณูปโภคและบริการสาธารณะเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ศักยภาพในการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลจึงจำเป็นต้องได้รับการศึกษา เพื่อชี้ให้เห็นถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในกระบวนการจัดเก็บรายได้เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไข ตลอดจนการพัฒนาตัวชี้วัดประสิทธิภาพของการจัดเก็บรายได้ เพื่อเป็นแนวทางการรับการถ่ายโอนอำนาจให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศโดยรวม (สำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจ, 2551, น. 29-30)

เทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร (สำนักงานเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์, 2559, น. 3) เป็นหน่วยงานราชการบริหารส่วนท้องถิ่นสังกัดกระทรวงมหาดไทย มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีเนื้อที่ประมาณ 78.71 ตารางกิโลเมตร อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอปะทิวประมาณ 12 กิโลเมตร จำนวนประชากร 4,896 คน ประชากรในเขตเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวน ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ และรับจ้างทั่วไป มีแหล่งรายได้ที่สำคัญ 4 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 รายได้จากภาษีที่จัดเก็บเอง ได้แก่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย อากรฆ่าสัตว์ ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต ส่วนที่ 2 ภาษีที่ได้รับจัดสรร ได้แก่ ภาษีสุรา ภาษีสรรพสามิต ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนอสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น ส่วนที่ 3 ได้แก่ ภาษีที่รัฐบาลแบ่งให้ ได้แก่ ภาษีมูลค่าเพิ่ม (ตาม พ.ร.บ.กำหนดแผน) และส่วนที่ 4 เงินอุดหนุนจากรัฐบาล ได้แก่ เงินอุดหนุนแบบมีเงื่อนไขที่รัฐบาลเป็นผู้กำหนดให้ท้องถิ่นดำเนินการตามวัตถุประสงค์ และเงินอุดหนุนแบบไม่มีเงื่อนไข

โดยรัฐบาลจะมอบให้เป็นก่อน โดยรายได้ทั้ง 4 ส่วนจะถูกนำมาใช้เพื่อพัฒนาในด้านบริการสาธารณสุข เศรษฐกิจ การเกษตร การศึกษา ด้านสาธารณสุข และบริการสังคมในเขตเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร ซึ่งสถิติการจัดเก็บภาษีของเทศบาลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559-2561 ที่ผ่านมาพบว่า (สำนักงานเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์, 2559, น. 5-6) ภาษีบำรุงท้องที่มีสถิติการจัดเก็บภาษีลดลงทุกปี ส่วนภาษีโรงเรือนและภาษีป้ายมีสถิติการจัดเก็บภาษีเพิ่มขึ้นทุกปี แสดงรายละเอียดแต่ละปีได้ดังนี้ ภาษีบำรุงท้องที่ ปี 2559 จัดเก็บได้จำนวน 177,830.50 บาท ปี 2560 จัดเก็บได้ลดลงเหลือ 176,107.20 บาท และปี 2561 จัดเก็บได้ลดลงเหลือ 141,711.50 ส่วนภาษีโรงเรือนในปี 2559 จัดเก็บได้จำนวน 172,075 บาท ปี 2560 จัดเก็บได้เพิ่มขึ้นเป็น 238,854 บาท และปี 2561 จัดเก็บได้เพิ่มขึ้นเป็น 295,344 บาท และภาษีป้ายในปี 2559 จัดเก็บได้จำนวน 73,675 บาท ปี 2560 จัดเก็บได้เพิ่มขึ้นเป็น 76,699 บาท และปี 2561 จัดเก็บได้เพิ่มขึ้นเป็น 80,077 บาท

จากข้อมูลการจัดเก็บภาษีของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ที่ผ่านมา พบว่า ผู้ที่ค้างชำระภาษีเป็นกลุ่มบุคคลที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด ซึ่งซื้อที่ดินไว้ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ ทำให้ยากต่อการติดต่อแจ้งให้ชำระภาษี รายได้จากการจัดเก็บภาษีเอง ได้แก่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย และการจัดเก็บค่าธรรมเนียมไม่สม่ำเสมอ และถือได้ว่ามีระดับการพัฒนาในการจัดเก็บที่ไม่แน่นอน อยู่ในระดับที่ไม่ก้าวหน้าบางปีเก็บได้สูงและบางปีเก็บได้ต่ำ ไม่ได้รับความร่วมมือในการจัดเก็บภาษีจากประชาชนผู้เสียภาษี ผู้เสียภาษีไม่มายื่นแบบแสดงรายการตามระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการประชาสัมพันธ์ที่ไม่ทั่วถึง ผู้เสียภาษีมีความรู้เกี่ยวกับระเบียบการจัดเก็บภาษีน้อย นอกจากนี้เทศบาลมีการออกบริการการจัดเก็บภาษีนอกสถานที่โดยการออกให้บริการพร้อมกับการจัดทำประชาคมหมู่บ้านเป็นประจำทุกปีแต่ในการดำเนินการจัดเก็บภาษีในสภาพจริงการทำงานยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ซึ่งมีสาเหตุจากหลาย ๆ ปัจจัย เช่น เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบไม่เพียงพอต่อการดำเนินการ การชำระภาษีประชาชนต้องเดินทางมาชำระเอง ณ สำนักงานเทศบาล ประชาชนบางส่วนยังไม่เข้าใจในกระบวนการชำระภาษี แสดงให้เห็นว่าเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ตกอยู่ในสภาพที่ค่อนข้างอ่อนแอพึ่งพาตนเองได้น้อย นับว่าเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาท้องถิ่น ดังนั้นเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการหารายได้จากภาษีที่เทศบาลจัดเก็บเองให้ได้มากและบรรลุตามจุดประสงค์ (สำนักงานเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์, 2559, น. 5)

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวประกอบกับผู้วิจัยในฐานะเป็นพนักงานเทศบาล มีหน้าที่ในการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ได้เล็งเห็นถึงปัญหาของท้องถิ่น อีกทั้งท้องถิ่นจะต้องมีรายได้เพียงพอสำหรับการพัฒนาท้องถิ่น มีฐานะการเงินการคลังที่มั่นคงทำให้เกิดความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลกับงานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพรว่ามีปัจจัยอะไรบ้าง และมีการดำเนินงานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลอยู่ในระดับใดอันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบการจัดเก็บรายได้ให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

1.2.2 เพื่อศึกษาระดับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

1.2.3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้กับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

1.2.4 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

1.3 สมมุติฐานการวิจัย

1.3.1 ระดับปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร อยู่ในระดับปานกลาง

1.3.2 ระดับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร อยู่ในระดับปานกลาง

1.3.3 ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ ด้านความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี ด้านลักษณะของกฎหมายภาษีอากร ด้านโครงสร้างภาษีอากร ด้านประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษี ด้านการตรวจสอบปรับปรุงฐานข้อมูล และด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติตาม

กฎหมายภาษีอากร มีผลต่อการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตเนื้อหา โดยเนื้อหาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของสำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2543, น. 92-94) ประกอบด้วย 1) ความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี 2) ลักษณะของกฎหมายภาษีอากร 3) โครงสร้างภาษีอากร 4) ประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษี 5) การตรวจสอบปรับปรุงฐานข้อมูล และ 6) บรรยากาศที่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร และเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ของ Smith (1991, p. 55) ประกอบด้วย 1) ความยุติธรรม 2) ความแน่นอน 3) ความสะดวก และ 4) ความประหยัด

1.4.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้เสียภาษีในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร จำนวน 1,107 ราย ประกอบด้วย ผู้เสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน จำนวน 88 ราย ผู้เสียภาษีป้าย จำนวน 13 ราย และผู้เสียภาษีบำรุงท้องที่ จำนวน 1,006 ราย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane (1973, p. 727) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 294 คน จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Stratified Random Sampling)

1.4.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ จำนวน 6 ด้าน ประกอบด้วย

1.4.3.1 ความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี

1.4.3.2 ลักษณะของกฎหมายภาษีอากร

1.4.3.3 โครงสร้างภาษีอากร

1.4.3.4 ประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษี

1.4.3.5 การตรวจสอบปรับปรุงฐานข้อมูล และ

1.4.3.6 บรรยายภาพที่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติตามกฎหมายวิชาชีพ

ตัวแปรตาม คือ การจัดเก็บรายได้ จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ความยุติธรรม 2) ความแน่นอน 3) ความสะดวก และ 4) ความประหยัด

1.4.4 ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาครั้งนี้ดำเนินการในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

1.4.5 ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการศึกษาตั้งแต่เดือนมีนาคม-เดือนตุลาคม พ.ศ.2561

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

“การจัดเก็บรายได้” หมายถึง การปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ที่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมาย หนังสือสั่งการ นโยบาย คำสั่ง ให้เกิดผลรวดเร็ว ทันเวลา และจัดเก็บภาษีรายได้ให้บรรลุเป้าหมาย วัตถุประสงค์ ถูกต้องครบถ้วน คุ่มค่ากับค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บ รวมถึงมีการตรวจสอบติดตาม เร่งรัด ภาษีที่ค้างชำระได้ โดยวัดได้จาก 4 ปัจจัย คือ

1. ความยุติธรรม หมายถึง ผลการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย ด้วยความเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน โดยมีมาตรการในการลงโทษที่เป็นธรรมและเหมาะสม เพื่อนำงบประมาณที่ได้จากการจัดเก็บภาษีมาจัดสรรอย่างเป็นธรรม

2. ความแน่นอน หมายถึง ขั้นตอน วิธีการดำเนินการในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย ซึ่งเทศบาลมีการแจ้งให้ผู้เสียภาษีได้รับทราบถึงระยะเวลาการชำระภาษี อัตราภาษีที่ต้องชำระ สถานที่ชำระภาษี ภายใต้กฎหมายวิชาชีพของเทศบาลที่มีความถูกต้อง ไม่กำกวม

3. ความสะดวก หมายถึง การเตรียมความพร้อมเพื่อให้ผู้เสียภาษีได้รับความสะดวกในการเสียภาษี ตั้งแต่สถานที่เสียภาษีตั้งอยู่บนทำเลที่สะดวกต่อการเดินทางมาชำระภาษี ที่จอดรถมีความสะดวกและเพียงพอ เครื่องมือเครื่องใช้ และวัสดุอุปกรณ์ มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และทันสมัย มีบริการน้ำดื่ม หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ ที่นั่งรอไว้บริการระหว่างรอรับบริการ บริเวณภายในและภายนอกสำนักงานกว้างขวาง เพียงพอ

4. ความประหยัด หมายถึง การปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บรายได้โดยคำนึงถึงประโยชน์ ความถูกต้องของการดำเนินการจัดเก็บภาษีและการนำงบประมาณที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งการดำเนินการจัดเก็บภาษีมีการใช้เจ้าหน้าที่ที่รับชำระภาษีอากรอย่างเหมาะสม ใช้งบประมาณในการจัดเก็บภาษีทุกชนิดอย่างเหมาะสม ใช้วัสดุอุปกรณ์และเอกสารอย่างประหยัด สามารถจัดเก็บภาษีได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายที่ต้องเสีย และอัตราภาษีที่เทศบาลจัดเก็บไม่เกินความสามารถของผู้เสียภาษีที่จะชำระได้

“ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้” หมายถึง องค์ประกอบที่ทำให้การจัดเก็บรายได้ครบถ้วนตามเป้าหมาย ประกอบด้วย ความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี ลักษณะของกฎหมายภาษีอากร โครงสร้างภาษีอากร ประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษี การตรวจสอบปรับปรุงฐานข้อมูล และบรรยากาศที่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร

1. ความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี หมายถึง การประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมีความสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบในการเสียภาษี ด้วยการให้ความรู้ความเข้าใจในการเสียภาษีแก่ผู้ชำระภาษี ระยะเวลาและกำหนดการในการชำระภาษี ความสัมพันธ์ระหว่างบริการที่ประชาชนจะได้รับจากท้องถิ่นกับภาษีที่ประชาชนได้จ่ายให้กับท้องถิ่น และมีการจัดทำคู่มือและแผ่นพับเพื่อแจกจ่ายให้แก่ประชาชนผู้ที่จะต้องมาเสียภาษี

2. ลักษณะของกฎหมายภาษีอากร หมายถึง กฎหมาย ระเบียบ และคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านจัดเก็บรายได้ มีความชัดเจน มีความเหมาะสม ง่ายและสะดวกต่อการประเมินภาษีอากรของผู้เสียภาษี ลักษณะของภาษีแต่ละชนิดมีความเป็นธรรมและความเสมอภาคแก่ผู้เสียภาษี มีแบบฟอร์มในการเสียภาษีอากรง่ายและสะดวกต่อการกรอก

3. โครงสร้างภาษีอากร หมายถึง สิ่งที่เอื้ออำนวยในแง่ความสะดวกและเข้าใจง่ายในการปฏิบัติงานภาษีอากร ลดความซ้ำซ้อนของการจัดเก็บภาษีอากร ระเบียบและข้อบังคับเกี่ยวกับภาษีอากรของท้องถิ่นมีความเป็นธรรม มีการปรับปรุงเกี่ยวกับโครงสร้างภาษีอากรเพื่อควบคุมความประพฤติของผู้บริโภค อำนวยความสะดวกในการจัดเก็บและเพื่อให้ภาระภาษีสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน

4. ประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษี หมายถึง การเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่ผู้จัดเก็บภาษี มีการปรับปรุงอัตราเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ให้เพียงพอกับปริมาณงาน มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ทุกระดับเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด้วยการอุทิศเวลา เสียสละ และซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด้วยความเต็มใจ

ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการติดต่อเสียภาษี การได้รับขวัญ กำลังใจ รวมทั้งทรัพยากร ในการปฏิบัติงานจากผู้บริหาร

5. การตรวจสอบปรับปรุงฐานข้อมูล หมายถึง การตรวจสอบความถูกต้องของแบบประเมิน ภาษีกับทะเบียนทรัพย์สินของผู้ชำระภาษี มีการปรับปรุงข้อมูลในแผนที่ภาษีและทะเบียนภาษีให้เป็น ปัจจุบัน มีการจัดทำคู่มือการปรับปรุงทะเบียนผู้เสียภาษี ทะเบียนโรงเรือน ที่ดินและภาษีป้าย มีการ สํารวจติดตามผลผู้ไม่มาชำระภาษีและมีหนังสือเตือนผู้ที่ยังไม่ชำระภาษีทุกราย

6. บรรยากาศที่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร หมายถึง ผู้นำเป็นตัวอย่าง ในการชำระภาษีตามกำหนดและถูกต้อง เจ้าหน้าที่ให้บริการประชาชนผู้มาชำระภาษีทุกระดับอย่างเท่า เทียมกัน มีการใช้ระบบคอมพิวเตอร์เพื่อความสะดวกรวดเร็วและถูกต้อง มีการจัดทำตัวอย่างคำร้อง หรือแบบฟอร์มต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกและรวดเร็วแก่ผู้เสียภาษี สถานที่ที่ผู้เสียภาษีมาติดต่อมี ความสะดวกสบาย

“รายได้” หมายถึง การรับชำระภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บเอง ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บ เอง ประกอบด้วย ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย และภาษีบำรุงท้องที่

1. ภาษีโรงเรือนและที่ดิน หมายถึง ภาษีโรงเรือนและที่ดินในเขตท้องถิ่นที่ท้องถิ่นนั้นมีอำนาจ จัดเก็บเป็นรายได้ของตนเอง และผู้บริหารมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ และพนักงานเก็บภาษี

2. ภาษีป้าย หมายถึง ภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บเอง และให้ผู้บริหารแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อ ปฏิบัติการตามคำสั่งผู้อนุญาต โดยจัดเก็บจากป้ายที่แสดงชื่อ ยี่ห้อ หรือเครื่องหมายที่ใช้ในการประกอบ การค้า หรือประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้หรือโฆษณาสินค้า หรือกิจการ

3. ภาษีบำรุงท้องที่ หมายถึง ภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บเองและให้ผู้บริหารแต่งตั้งเจ้าพนักงาน ประเมิน และเจ้าพนักงานสำรวจ โดยเรียกเก็บจากทรัพย์สินที่เป็นที่ดิน (พื้นดินทั่วไป รวมถึงพื้นที่ที่เป็น ภูเขา หรือมีน้ำด้วย)

“เทศบาล” หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่มีฐานะเป็นเทศบาล สำหรับการ วิจัยครั้งนี้คือ เทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.6.1 ได้ทราบถึงการดำเนินงานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ
จังหวัดชุมพร

1.6.2 ได้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลกับงานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ
จังหวัดชุมพร

1.6.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยสามารถนำเสนอเพื่อพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดเก็บรายได้
ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับภาษีอากรและการคลังท้องถิ่น
2. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกับงานจัดเก็บรายได้
3. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น
4. การปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาล
5. ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับภาษีอากรและการคลังท้องถิ่น

2.1.1 ความหมายของภาษี

ราชบัณฑิตยสถาน (2546, น. 823) ให้ความหมายของภาษี ว่าหมายถึง เงินที่รัฐหรือท้องถิ่นเรียกเก็บจากบุคคลเพื่อใช้จ่ายในการบริหารประเทศ หรือท้องถิ่น เช่น ภาษีเงินได้ ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีมูลค่าเพิ่ม

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2546) ได้ให้ความหมายของภาษี ดังนี้

นัยที่หนึ่ง ภาษีอากร หมายถึง สิ่งที่รัฐบาลบังคับจัดเก็บจากประชาชนและนำไปใช้ประโยชน์ต่อสังคมโดยส่วนรวม โดยมีได้ให้ประโยชน์ตอบแทนโดยตรงต่อผู้เสียภาษี ซึ่งมีสาระสำคัญอยู่

4 ประการ คือ

“ภาษีอากร” เป็นสิ่งที่รัฐบาลบังคับจัดเก็บในที่นี้เน้นคำว่า “สิ่ง” หมายความว่า การเก็บภาษีอากรนั้นไม่จำเป็นต้องเป็นในรูปเงินตราเสมอไป อาจเป็นในรูปสิ่งของหรือบริการก็ได้ เช่นในสมัยโบราณมีการเก็บภาษีรูปของผลผลิตที่ผลิตได้ หรือการเกณฑ์แรงงาน เป็นต้น

“บังคับจัดเก็บ” หมายความว่า ภาษีอากรจะต้องมีลักษณะบังคับ กล่าวคือ ไม่ใช่สิ่งที่ประชาชนผู้เสียภาษีจะเลือกได้ การเสียภาษีเป็นหน้าที่และเป็นเรื่องที่รัฐบาลบังคับจัดเก็บเอาไม่ว่าผู้เสียจะสมัครใจหรือไม่

“ไปใช้เพื่อประโยชน์สังคมโดยรวม” ภาษีที่รัฐบาลจัดเก็บไปนั้น มุ่งที่จะเอาไปใช้เพื่อประโยชน์ของสังคมโดยรวม ไม่ใช่เพื่อผู้ใดผู้หนึ่งโดยเฉพาะ

“มิได้ให้ประโยชน์ตอบแทนโดยตรงต่อผู้เสียภาษี” หมายความว่า การเก็บภาษีนั้น มิได้ให้ประโยชน์ตอบแทนโดยตรงต่อผู้เสียภาษี ผู้เสียภาษีอาจได้รับประโยชน์ทางอ้อม หรือประโยชน์อาจเกิดขึ้นโดยตรง โดยมีได้ตั้งใจ นอกจากนั้นแล้วขนาดของประโยชน์ที่ได้รับก็ไม่จำเป็นต้องเท่าเทียมกับจำนวนภาษีที่เสีย

นัยที่สอง ภาษีอากร หมายถึง รายได้หรือทรัพย์สินที่ได้มีการเคลื่อนย้ายจากภาคเอกชนไปสู่ภาครัฐบาลและไม่ก่อให้เกิดภาระในการชำระคืนของรัฐบาล คำนิยามตามนัยที่สองมีประเด็นที่พึงพิจารณา 4 ประเด็น คือ

1. ภาษี หมายถึง รายได้หรือทรัพย์สิน หมายความว่า ภาษีอาจเป็นในรูปเงินตรา หรือในรูปสินค้าและบริการก็ได้

2. ภาษี หมายถึง รายได้หรือทรัพย์สิน “ที่ได้มีการเคลื่อนย้าย จากภาคเอกชนสู่ภาครัฐบาล” หมายความว่า การเก็บภาษีเป็นการเคลื่อนย้ายรายได้หรือทรัพย์สินจากภาคเอกชนสู่ภาครัฐบาล ในที่นี้พึงเข้าใจว่าการเก็บภาษีมิได้เป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นในสังคม การเก็บภาษีเป็นเพียงการเคลื่อนย้ายรายได้หรือทรัพย์สินจากความครอบครองของเอกชนไปสู่ความครอบครองของรัฐบาลเท่านั้น กล่าวคือ ในการเก็บภาษีนั้น สังคมมิได้มีสินค้าและบริการเพิ่มขึ้นรายได้ของสังคมจึงมิได้เพิ่มขึ้น แม้รัฐบาลจะมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการเก็บภาษี แต่เอกชนก็มีรายได้ลดลงเท่ากับรายได้ที่รัฐบาลเพิ่มขึ้น ดังนั้น สังคมทั้งสังคมจึงมิได้มีรายได้หรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นจากการเก็บภาษี ภาษีจึงเป็นเงินโอน (Transfer Payment) มิใช่รายได้ (Income) ของสังคมและการเก็บภาษีก็คือการโอนอำนาจซื้อหรือทรัพย์สินจากภาคเอกชนสู่ภาครัฐบาล โดยที่ในการโอนนั้นมีได้ก่อให้เกิดผลผลิตเพิ่มขึ้นในสังคม

3. การโอนรายได้จากภาคเอกชนสู่ภาครัฐบาลนั้นไม่ก่อให้เกิดภาระในการชำระคืนแก่รัฐบาล หมายความว่าไม่ใช่การกู้ยืมเอง กล่าวคือ การกู้ยืมนั้นเป็นการเคลื่อนย้ายรายได้ หรือทรัพยากรจากภาคเอกชนสู่ภาครัฐบาลเหมือนกัน แต่ก็ก่อให้เกิดภาระที่รัฐบาลจะต้องเคลื่อนย้ายรายได้ หรือทรัพยากรกลับคืนสู่ภาคเอกชน เมื่อตอนรัฐบาลชำระเงินคืนให้แก่เอกชน แต่การเก็บภาษีนี้นั้นรัฐบาลไม่มีข้อผูกพันในการชำระคืน

4. ปัญหาว่าการที่รัฐบาลประกอบกิจการที่ได้กำไรจะเป็นภาษีหรือไม่ เพราะตัวรัฐบาลเองมิได้จัดตั้งขึ้นเพื่อมุ่งกำไรหรือหากำไร แต่การได้กำไรของรัฐบาลในส่วนที่เกินกว่าต้นทุน หรือผลตอบแทนต่อปัจจัยการผลิตก็เท่ากับว่ารัฐบาลได้โอนรายได้ หรือทรัพยากรจากภาคเอกชนสู่ภาครัฐบาล การโอนรายได้นี้ถือเป็นภาษีอย่างหนึ่ง ตัวอย่างเช่น กิจการโรงงานยาสูบ หรือกองสลากกินแบ่งของรัฐบาล รัฐบาลได้กำไรจากกิจการทั้งสอง กำไรนี้ถือได้ว่าเป็นภาษีรูปหนึ่ง สิ่งที่น่าคิดต่อไปก็คือว่า หากรัฐบาลดำเนินการขาดทุน เช่น กิจการของขนส่งมวลชนจะถือเป็นอะไร ถ้าหากรัฐบาลได้นำเอาเงินภาษีมาช่วยเหลือกิจการขนส่งมวลชนก็ถือได้ว่าเป็นภาษีในเชิงลบ (Negative Income Tax) คือ เป็นการคืนรายได้ หรือเคลื่อนย้ายรายได้จากภาครัฐบาลไปสู่ภาคเอกชน หรือเป็นการอุดหนุน (Subsidy) นั้นเอง

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า ภาษีอากร คือ สิ่งที่รัฐบาลบังคับจัดเก็บจากประชาชนและนำมาใช้ประโยชน์ต่อสังคมโดยส่วนรวม โดยมีได้ให้ประโยชน์ตอบแทนโดยตรงต่อผู้เสียภาษีเป็นการเคลื่อนย้ายทรัพยากรที่ติดทางเดียวจากภาคเอกชนไปสู่ภาครัฐบาล และไม่ก่อให้เกิดภาระในการชำระคืนของรัฐ

2.1.2 ความรู้เกี่ยวกับภาษีอากร

ในสมัยโบราณเมื่อมีการจัดตั้งรัฐบาล รัฐบาลมีรายได้จากของกำนัล โดยสมัครใจของประชาชนก็เพียงพอ การใช้จ่ายเงินในหน้าที่รัฐบาลซึ่งมีอยู่ในขอบเขตจำกัด ต่อมาเงินบริจาคของประชาชนไม่พอกับรายจ่ายที่เพิ่มขึ้น รัฐบาลได้เรียกรายเงินจากประชาชนเพิ่มขึ้น โดยประกาศให้บริการตอบแทนโดยตรงแก่ผู้ช่วยเหลือทางการเงินแก่รัฐบาล ในลักษณะค่าธรรมเนียมเมื่อรัฐบาลมีรายจ่าย เพิ่มมากขึ้น รัฐบาลเรียกเก็บเงินจากประชาชน โดยให้ถือว่าเป็นหน้าที่ของประชาชนที่จะแสดงน้ำใจเสียสละ ในฐานะที่เป็นพลเมืองดีจ่ายเงินให้กับรัฐบาล เพื่อประโยชน์ส่วนรวมและไม่ถือว่าเป็นการขอรับบริการตอบแทนโดยตรงเหมือนแต่ก่อน เงินที่รัฐบาลได้มาใช้จ่ายในสมัยก่อนนั้นไม่ได้ถือว่าเป็นการบังคับ เพราะยังไม่มีกฎหมายภาษีอากรเป็นแต่เพียงประกาศขอร้องเชิญชวนในเชิงขอให้บริจาคเท่านั้น เมื่อรายจ่ายเพิ่มมากขึ้นตามการขยายหน้าที่การงานของรัฐบาลการเสียสละเงินของประชาชนด้วยความสมัครใจนั้นไม่

เพียงพอ จึงได้ออกกฎหมายบังคับเก็บเงินเพื่อจะได้มีรายรับเพียงพอต่อการใช้จ่ายในงานอันเป็นหน้าที่ของรัฐ ซึ่งเรียกว่าภาษีอากร (เดือนน้อย จันทรสาขา 2552, น. 24-25)

2.1.2.1 วิวัฒนาการของภาษี

การเก็บเงินภาษีอากรจากประชาชนมีวิวัฒนาการหลายด้าน ดังต่อไปนี้

- 1) จำนวนเงินรายได้จากภาษีอากร เริ่มน้อยกว่ารายได้ที่รับจากเงินบริจาค เรียกว่าค่าธรรมเนียม และเงินอื่น ๆ รายได้จากภาษีอากรเพิ่มขึ้นตามลำดับ จนกระทั่งในปัจจุบันนี้รายได้จากภาษีอากรเป็นรายรับจำนวนสูงสุด โดยที่มีจำนวนเงินสูงกว่ารายได้ประเภทอื่นอย่างมากมาย
- 2) การเก็บภาษีอากร เริ่มต้นจากการที่รัฐบาลเสนอเก็บจากทรัพย์สินหรือจากที่ดินอย่างเดียว ในปัจจุบันนี้การเก็บภาษีขยายขอบเขตกว้างขวางขึ้น โดยฐานภาษีเก็บทั้งจากทรัพย์สิน รายได้และการบริโภค
- 3) ทรัพย์สินที่นำมาคำนวณภาษีในสมัยโบราณมีเพียง 2-3 อย่างเป็นต้นว่า ที่ดิน โค กระบือ ต่อมานอกจากเพื่อฐานภาษีแล้วสิ่งของหรือสินค้าบริการที่ต้องจ่ายภาษีเพิ่มขึ้นเป็นร้อย เป็นพันและเป็นหมื่นชนิดตามลำดับ
- 4) อัตราภาษี เริ่มเก็บเป็นแบบ Regressive Rate ต่อมาเป็น Proportional Rate สมัยปัจจุบันนิยมเก็บแบบ Progressive Rate
- 5) หน่วยราชการในการจัดเก็บภาษีขยายจากแผนก เป็นกอง จากกองเป็นกรม และเป็นกระทรวงตามลำดับ จำนวนผู้บริหารตรวจสอบ ควบคุม เพิ่มขึ้นตามการขยายงานด้านการบริหารภาษีอากร
- 6) จำนวนประชาชนผู้เสียภาษีเพิ่มขึ้นเป็นลำดับเนื่องจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรเพิ่มจากฐานภาษีในปัจจุบันประชาชนทั้งหมดมีโอกาสเสียภาษีแก่รัฐบาลทุกคนต่างกัน แต่จะมากหรือน้อยกว่ากันเท่านั้น
- 7) การเก็บภาษีอากรในสมัยก่อนนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อหารายได้ของรัฐอย่างเดียว ต่อมาใช้ภาษีอากรเป็นเครื่องมือในการควบคุมเศรษฐกิจ และสังคมอีกด้วย
- 8) ในด้านความรู้สึกของประชาชนทั่วไปในครั้งแรกของการเสียภาษีอากรนั้น ถือว่าเป็นการเสียสละในฐานะพลเมืองดี สมัยต่อมาพยายามหลีกเลี่ยงการเสียภาษี โดยถือว่าภาษีนั้นควรให้บุคคลอื่นจ่ายแทน โดยตนเองไม่ต้องจ่าย

จากการศึกษาเรื่องวิวัฒนาการของภาษีอากร กล่าวโดยสรุปได้ว่า มีจุดเริ่มต้นจากรายจ่ายของรัฐบาลมากกว่ารายรับเป็นเหตุให้รัฐบาลเรียกเก็บเงินจากประชาชนโดยประกาศให้ผลตอบแทนแก่ผู้ช่วยเหลือเงินแก่รัฐบาลโดยไม่บังคับแต่เป็นไปในลักษณะของการเชิญชวน ต่อมาเมื่อรายจ่ายสูงขึ้นจนเงินที่เรียไ้ไม่เพียงพอต่อรายจ่ายรัฐบาลจึงได้มีกฎหมายภาษีอากรขึ้นมาบังคับเรียกเก็บจากประชาชน

2.1.2.2 วัตถุประสงค์ในการจัดเก็บภาษีอากร

การจัดเก็บภาษีอากรมีวัตถุประสงค์หลัก คือ การหารายได้มาใช้จ่ายในกิจการของรัฐ และดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายทางเศรษฐกิจต่าง ๆ (สมคิด บางโม, 2557, น. 16) โดยวัตถุประสงค์ของการจัดเก็บภาษีอากร มีดังนี้ 1) เพื่อหารายได้มาใช้จ่ายในกิจการของรัฐ 2) เพื่อควบคุมหรือส่งเสริมพฤติกรรมทางเศรษฐกิจ 3) เพื่อการกระจายรายได้และทรัพย์สินให้เป็นธรรม 4) เพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ

จากการศึกษาเรื่องวัตถุประสงค์ในการจัดเก็บภาษีอากร กล่าวโดยสรุปได้ว่าการจัดเก็บภาษีมีวัตถุประสงค์คือ การจัดหารายได้มาเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการบริหารประเทศของรัฐทั้งในการสร้างสิ่งสาธารณูปโภคไว้อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนตลอดจนนำมาใช้จ่ายในด้านอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชนโดยรวม เช่น ความมั่นคง ความปลอดภัย การศึกษา เป็นต้น

2.1.3 ประเภทของภาษี

การปกครองท้องถิ่นนั้นจะมีหลักในการบริหารการคลังท้องถิ่นที่เป็นกระบวนการบริหารที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บและจัดหารายได้และการใช้จ่ายเงินของท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ตั้งแต่การจัดทำแผนพัฒนา การจัดทำงบประมาณรายจ่าย การจัดเก็บหารายได้ และการตรวจสอบการคลังโครงสร้างของการคลังท้องถิ่นจึงประกอบด้วย รายได้และรายจ่ายของท้องถิ่น

โครงสร้างรายได้ของการปกครองท้องถิ่น แสดงให้เห็นถึงการกระจายอำนาจจากรัฐบาลกลางให้กับประชาชนในท้องถิ่นได้ปกครองตนเอง โดยรัฐบาลกลางเป็นผู้กำหนดและแบ่งว่ารายได้ประเภทใดบ้างที่ให้เป็นของท้องถิ่น และรายได้ประเภทใดบ้างที่ยังคงเป็นของรัฐบาลกลาง โดยกำหนดในรูปของกฎหมาย ทั้งที่เป็นพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง รวมถึงระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ

ในปัจจุบันท้องถิ่นแต่ละรูปแบบจะมีโครงสร้างรายได้ประเภทต่าง ๆ คล้ายคลึงกัน ประกอบด้วย (มาลัยทิพย์ วานิชย์, 2542, น. 29-32)

1. รายได้ที่มาจากภาษีอากร จำแนกออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้

1.1 ภาษีที่รัฐบาลท้องถิ่นสามารถจัดเก็บได้เอง (Locally Levied Taxes) ประกอบด้วย ภาษีดังต่อไปนี้

1.1.1 ภาษีโรงเรือนและที่ดิน (Building and Land Tax)

1.1.2 ภาษีบำรุงท้องที่ (Local Development Tax)

1.1.3 ภาษีป้าย (Signs and Boards)

1.1.4 อากรฆ่าสัตว์ (Slaughter Duty)

1.2 ภาษีที่รัฐบาลจัดเก็บเพิ่มและจัดสรรให้ (Surcharge Taxes) เป็นภาษีที่รัฐบาลกลางจัดเก็บในอัตราที่เพิ่มกว่าปกติ เพื่อนำมาจัดสรรให้แก่รัฐบาลท้องถิ่น ภาษีที่สำคัญ ได้แก่

1.2.1 ภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax)

1.2.2 ภาษีสุรา (Liquor Tax)

1.2.3 ภาษีสรรพสามิต (Excise Tax)

1.3 ภาษีที่รัฐบาลจัดแบ่งให้ (Shared Tax) เป็นภาษีที่รัฐบาลกลางจัดเก็บและมอบเงินทั้งหมดให้เป็นรายได้ของท้องถิ่น ซึ่งได้แก่ ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน

2. รายได้ที่ไม่ใช่ภาษีอากร (Non-Tax Revenue) ซึ่งจะประกอบด้วย

2.1 ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ

2.2 รายได้จากทรัพย์สิน

2.3 รายได้จากสาธารณูปโภค

2.4 เงินและทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีผู้อุทิศให้

3. เงินอุดหนุน (Grants-In-Aid) โดยทั่วไปแล้วเงินอุดหนุนที่รัฐบาลกลางจัดสรรให้แก่รัฐบาลท้องถิ่นนั้นจะแบ่งแยกออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ คือ

3.1 เงินอุดหนุนทั่วไป

3.2 เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ

3.3 เงินอุดหนุนเฉพาะกิจกรรมพิเศษ

4. เงินสะสม

5. เงินกู้

โครงสร้างรายจ่ายของรัฐบาลท้องถิ่น สามารถจำแนกเป็น 2 ประเภทคือ รายจ่ายประจำและรายจ่ายพิเศษในส่วนของรายจ่ายประจำ จำแนกออกเป็น 2 กลุ่มด้วยกัน คือ

1. รายจ่ายงบกลาง เป็นรายจ่ายสำหรับหน่วยงานทั่วไปของท้องถิ่นที่ไม่แยกตั้งค่าใช้จ่ายเป็นการเฉพาะ ประกอบด้วย

1.1 ค่าชำระหนี้เงินกู้และดอกเบี้ย

1.2 รายจ่ายตามข้อผูกพัน

1.3 เงินสำรองจ่าย

1.4 เงินช่วยเหลือเฉพาะการ

2. รายจ่ายของหน่วยงาน เป็นรายจ่ายที่จัดสรรให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ของท้องถิ่นตามการจัดโครงสร้างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย

2.1 หมวดเงินเดือน ค่าจ้างประจำ

2.2 หมวดค่าจ้างชั่วคราว

2.3 หมวดค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ

2.4 หมวดเงินอุดหนุน

2.5 หมวดรายจ่ายอื่น ๆ

2.6 หมวดค่าสาธารณูปโภค

2.7 หมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง

เนื่องจากเทศบาลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้นจึงมีอิสระในการดำเนินการบริหารการคลังของตนเองได้ภายในขอบเขตหนึ่ง และเพื่อที่จะให้การบริหารงานคลังของเทศบาลทุกแห่งมีลักษณะที่สอดคล้องเป็นระบบเดียวกัน และสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2498 จึงได้จัดวางระบบและกำหนดระเบียบการบริหารงานคลังของเทศบาลออกเป็น 3 ประเด็นสำคัญ คือ รายได้ของเทศบาล รายจ่ายของเทศบาล และงบประมาณประจำปี

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้เขียนมุ่งเน้นการจัดเก็บรายได้ที่ทางเทศบาลสามารถจัดเก็บได้เอง คือ ภาษีท้องถิ่น (Local Tax) ซึ่งหมายถึง เงินที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเป็นรายได้ของตนเองและนำรายได้นี้ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้ารวมทั้งนำไปจัดบริการสาธารณะต่าง ๆ ให้กับประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบตามอำนาจหน้าที่โดยจัดเก็บในรูปของภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ และภาษีป้าย เป็นต้น

1. ภาษีโรงเรือนและที่ดิน เป็นภาษีที่เก่าแก่ที่สุดชนิดหนึ่งของเทศบาล โดยเริ่มนำมาใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2488 เดิมเรียกว่า “ภาษีเรือโรงเรือนตึกแพ” ได้มีการประกาศแก้ไขเพิ่มเติมในปี พ.ศ. 2474 ซึ่งต่อมาได้ประกาศเป็นพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดินในปี พ.ศ. 2475 และหลังจากนั้นได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมอีก 3 ครั้ง โดยครั้งสุดท้ายคือในปี พ.ศ. 2534

ภาษีโรงเรือนและที่ดินเป็นภาษีที่เรียกเก็บจากมูลค่าการเช่าโรงเรือนและที่ดิน เพื่อเป็นที่ยู้อาศัยหรือประกอบกิจการพาณิชย์ต่าง ๆ อัตราภาษีที่ใช้จัดเก็บอยู่ในปัจจุบันคือ ร้อยละ 12.5 ของค่ารายปี ซึ่งคำว่า “ค่ารายปี” หมายถึง จำนวนเงินซึ่งทรัพย์สินนั้น ๆ สมควรจะให้เช่าได้ในปีหนึ่ง ๆ ถ้าทรัพย์สินนั้นให้เช่าก็ให้ค่าเช่านั้นเป็นหลักในการคำนวณค่ารายปี นอกจากนี้เจ้าของโรงเรือนที่ติดตั้งส่วนควบสำคัญซึ่งมีลักษณะเป็นเครื่องจักรกล เครื่องกระทำหรือเครื่องกำเนิดสินค้า เพื่อใช้ดำเนินอุตสาหกรรมบางอย่าง เช่น โรงสี โรงเลื่อย ฯลฯ ก็ให้ประเมินภาษีชนิดนี้โดยลดค่ารายปีลงเหลือ 1 ใน 3 ของค่ารายปีของทรัพย์สินนั้น รวมทั้งส่วนควบดังกล่าวด้วย

การจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินในเขตเทศบาลใดก็ให้เทศบาลจัดเก็บเป็นรายได้ของเทศบาลนั้น โดยเทศบาลมีอำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของเทศบาลเพื่อปฏิบัติการและเจ้าหน้าที่ซึ่งได้แต่งตั้งจะมีอำนาจและหน้าที่ตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน และผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินจะต้องเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินภายใน 30 วัน นับแต่วันถัดจากวันที่ได้รับแจ้งการประเมินจากเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่จัดเก็บ มิฉะนั้นจะต้องเสียเงินเพิ่ม ในกรณีต่อไปนี้ 1) ผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินให้ทรัพย์สินดังกล่าวแก่ผู้อื่นเช่า 2) ผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินดังกล่าวใช้เพื่อเก็บสินค้า หรือประกอบการอุตสาหกรรม 3) ผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินดังกล่าวให้ญาติ พ่อ แม่ หรือผู้อื่นอยู่อาศัยหรือใช้ในกิจการอื่น

อย่างไรก็ตามการเรียกเก็บภาษีประเภทนี้จะยกเว้นให้สำหรับทรัพย์สินดังต่อไปนี้

1) พระราชวังอันเป็นส่วนหนึ่งของแผ่นดิน 2) ทรัพย์สินของรัฐบาลที่ใช้ในกิจการของรัฐบาลหรือสาธารณะ และทรัพย์สินของการรถไฟแห่งประเทศไทยที่ใช้ในกิจการรถไฟโดยตรง 3) ทรัพย์สินของโรงพยาบาลสาธารณะ และโรงเรียนสาธารณะ ซึ่งกระทำกิจการอันมิใช่เพื่อผลกำไรส่วนบุคคล และใช้เฉพาะในการ

รักษาพยาบาลและในการศึกษา 4) ทรัพย์สินซึ่งเป็นศาสนสมบัติ อันใช้เฉพาะในศาสนกิจอย่างเดี่ยวหรือเป็นที่อยู่ของสงฆ์ 5) โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นซึ่งปิดไว้ตลอดปี และเจ้าของไม่ได้อยู่เอง หรือให้ผู้อื่นอยู่ นอกจากคนเฝ้าในโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ หรือในที่ดินที่ใช้ต่อเนื่องกัน 6) โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นของการเคหะแห่งชาติที่ผู้เช่าซื้ออาศัยอยู่เอง ไม่ได้ใช้เป็นที่พักอาศัยหรือประกอบการอุตสาหกรรมหรือประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้ 7) โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นซึ่งเจ้าของอยู่เอง หรือให้ผู้แทนอยู่เฝ้ารักษา และไม่ได้ใช้เป็นที่พักอาศัยหรือประกอบการอุตสาหกรรม

2. ภาษีบำรุงท้องที่ เดิมเป็นการจัดเก็บ “เงินช่วยบำรุงท้องที่” และได้มีการเปลี่ยนเป็น “ภาษีบำรุงท้องที่” ในปี พ.ศ. 2495 จนกระทั่งได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508 ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2508 เป็นต้นมา

ภาษีบำรุงท้องที่ เป็นภาษีที่เทศบาลจัดเก็บเป็นรายได้ของตนเอง และให้นายกเทศมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานประเมิน และเจ้าพนักงานสำรวจในเขตเทศบาล โดยเรียกเก็บจากทรัพย์สินประเภท “ที่ดิน” ซึ่งหมายถึงพื้นที่ดินทั่วไป และรวมถึงพื้นที่ที่เป็นภูเขาหรือที่มีน้ำด้วย

ผู้มีหน้าที่ที่เสียภาษี ได้แก่ เจ้าของที่ดิน ซึ่งหมายถึง บุคคลหรือคณะบุคคล ไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลที่มีกรรมสิทธิ์หรือครอบครองอยู่ในที่ดินที่ไม่เป็นกรรมสิทธิ์ของเอกชน

กฎหมายได้กำหนดให้ที่ดินบางประเภทได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ ดังต่อไปนี้

- 1) ที่ดินเป็นที่ตั้งพระราชวังอันเป็นส่วนสาธารณสมบัติของแผ่นดิน 2) ที่ดินที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือที่ดินของรัฐที่ใช้ในกิจการของรัฐ หรือสาธารณะโดยไม่ได้หาผลประโยชน์ 3) ที่ดินของราชการส่วนท้องถิ่นที่ใช้ในกิจการของราชการส่วนท้องถิ่น หรือสาธารณะโดยไม่ได้หาผลประโยชน์
- 4) ที่ดินที่ใช้เฉพาะการพยาบาลสาธารณะ การศึกษา หรือการกุศลสาธารณะ 5) ที่ดินที่ใช้เฉพาะศาสนกิจศาสนาใดศาสนาหนึ่ง ที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์ของวัดไม่ว่าจะใช้ประกอบศาสนาใดศาสนาหนึ่งหรือไม่ หรือที่ศาลเจ้าโดยมิได้หาผลประโยชน์ 6) ที่ดินที่ใช้เป็นสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ โดยไม่ได้รับผลประโยชน์ตอบแทน 7) ที่ดินที่ใช้ในการรถไฟ การประปา การไฟฟ้า หรือการทำเรือของรัฐ หรือที่ใช้เป็นสนามบินของรัฐ 8) ที่ดินที่ใช้ต่อเนื่องกับโรงเรือนที่เสียภาษีโรงเรือนและที่ดินอยู่แล้ว 9) ที่ดินของเอกชนเฉพาะส่วนที่เจ้าของที่ดินยินยอมให้ทางราชการจัดใช้เพื่อสาธารณะประโยชน์ โดยเจ้าของที่ดินมิได้ใช้หรือหาผลประโยชน์ในที่ดินเฉพาะส่วนนั้น 10) ที่ดินที่เป็นที่ตั้งทำการขององค์การสหประชาชาติ ทบวงการชำนัญพิเศษของสหประชาชาติ หรือองค์การระหว่างประเทศอื่น ในเมื่อประเทศไทยมีข้อผูกพัน

ให้ยกเว้นตามอนุสัญญาหรือความตกลง 11) ที่ดินที่เป็นที่ตั้งที่ทำการของสถานทูตหรือสถานกงสุล ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติต่อกัน 12) ที่ดินตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

นอกจากการยกเว้นภาษีให้กับที่ดินบางประเภทข้างต้นแล้ว กฎหมายยังให้อำนาจท้องถิ่นออกข้อกำหนดเพื่อลดหย่อนไม่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ ในกรณีที่บุคคลธรรมดาซึ่งเจ้าของที่ดินแปลงเดียวหรือหลายแปลงที่อยู่ในจังหวัดเดียวกันได้ใช้ที่ดินเป็นที่อยู่อาศัยของตน เป็นที่เลี้ยงสัตว์ของตน หรือประกอบกิจกรรมของตน โดยถ้าเป็นที่ดินในเขตเทศบาลตำบลลดหย่อนได้ 200 ตารางวา-1ไร่ ในเขตเทศบาลเมืองหรือเทศบาลนครลดหย่อนได้ 50-100 ตารางวา

การจัดเก็บภาษีประเภทนี้จะต้องมีการประเมิน “ราคาปานกลางของที่ดิน” ซึ่งกฎหมายกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการตีราคาปานกลางที่ดิน โดยจะต้องตีราคาปานกลางของที่ดินทุกรอบระยะเวลา 4 ปี สำหรับการตีราคาปานกลางให้นำราคาที่ดินซึ่งซื้อขายกันโดยสุจริตครั้งสุดท้าย ไม่น้อยกว่า 3 ราย ในระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี มาคำนวณถัวเฉลี่ยเป็นราคาปานกลาง

อัตราภาษีกำหนดเป็นบัญชีอัตราภาษีบำรุงท้องที่ท้ายพระราชบัญญัติแบ่งเป็น 34 อัตรา ตามราคาปานกลางของที่ดิน โดยอัตราที่ 1-33 เป็นอัตราภาษีของราคาปานกลางที่ไม่เกินไร่ละ 30,000 บาท ซึ่งจะเสียภาษีประมาณไร่ละ 70 บาท และอัตราที่ 34 เป็นอัตราภาษีของราคาปานกลางที่เกินไร่ละ 30,000 บาท ให้เสียภาษี 25 บาท ต่อทุก ๆ 10,000 บาทของราคาปานกลาง

อัตราภาษีทั้ง 34 อัตรา หากเป็นที่ดินที่ใช้ประกอบกิจกรรมเฉพาะประเภทไม่ล้มลุกให้เสียครั้งอัตรา แต่ถ้าเจ้าของที่ดินประกอบการกิจกรรมประเภทไม่ล้มลุกนั้นด้วยตนเองให้เสียภาษีอย่างสูงไม่เกินไร่ละ 5 บาท สำหรับที่ดินที่ทิ้งไว้ว่างเปล่าหรือไม่ได้ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพให้เสียภาษีเพิ่มขึ้นอีก 1 เท่า

3. ภาษีป้าย มีการบัญญัติไว้เป็นครั้งแรกในพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร พ.ศ. 2496 แล้วได้ออนให้ท้องถิ่นเป็นผู้จัดเก็บเป็นรายได้ของตนเอง ในปี พ.ศ. 2498 และต่อมาได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2540

ภาษีป้ายจัดเก็บจากป้ายที่แสดงชื่อ ยี่ห้อ หรือเครื่องหมายที่ใช้ในการประกอบการค้าหรือประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้ หรือโฆษณาสินค้า หรือกิจการอื่นเพื่อหารายได้ ไม่ว่าจะแสดงหรือโฆษณาไว้ที่วัตถุใด ๆ ด้วยอักษร ภาพหรือเครื่องหมายอื่น เขียน แกะสลัก จารึก หรือทำให้ปรากฏด้วยวิธีอื่น

เจ้าของป้ายเป็นผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษีป้าย กรณีที่หาเจ้าของป้ายไม่ได้ให้ผู้ครอบครองป้าย เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือที่ดินที่ป้ายนั้นติดตั้งหรือแสดงอยู่ เป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้าย ตามลำดับ

เจ้าของป้ายไม่ต้องเสียภาษีป้าย สำหรับป้ายดังต่อไปนี้

1. ป้ายที่แสดงไว้ ณ โรงแรมหรือบริเวณของโรงแรมหรือที่พักเพื่อโฆษณาโรงแรมหรือที่พัก
2. ป้ายที่แสดงไว้ที่สินค้าหรือสิ่งที่ห่อหุ้มหรือบรรจุสินค้า
3. ป้ายที่แสดงไว้ในบริเวณงานที่จัดขึ้นเป็นครั้งคราว
4. ป้ายที่แสดงไว้ที่คนหรือสัตว์
5. ป้ายที่แสดงไว้ภายในอาคารที่ใช้ประกอบการค้าหรือประกอบกิจการอื่น หรือภายในอาคารซึ่งเป็นที่รโหฐาน ทั้งนี้เพื่อหารายได้ และแต่ละป้ายมีพื้นที่ไม่เกินที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ไม่รวมถึงป้ายตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนพาณิชย์
6. ป้ายของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาคหรือราชการส่วนท้องถิ่น ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
7. ป้ายขององค์การที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล หรือตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ๆ และหน่วยงานที่นำรายได้ส่งรัฐ
8. ป้ายของธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
9. ป้ายของโรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่แสดงไว้ ณ อาคารหรือบริเวณของโรงเรียนเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้น
10. ป้ายของผู้ประกอบการเกษตรซึ่งค้าผลผลิตอันเกิดจากการเกษตรของตน
11. ป้ายของวัด หรือผู้ดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์แก่การศาสนาหรือการกุศลสาธารณะ โดยเฉพาะ
12. ป้ายของสมาคมหรือมูลนิธิ
13. ป้ายตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

อัตราภาษีป้ายเป็นไปตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งปัจจุบันกำหนดอัตราภาษีป้ายไว้ ดังนี้

1. ป้ายที่มีอักษรไทยล้วน ให้คิดอัตรา 3 บาท ต่อ 500 ตารางเซนติเมตร
2. ป้ายที่มีอักษรไทยปนกับอักษรต่างประเทศ และหรือปนกับภาพ และหรือเครื่องหมายอื่น ให้คิดอัตรา 20 บาท ต่อ 500 ตารางเซนติเมตร
3. ป้ายที่ไม่มีอักษรไทย หรือป้ายที่มีอักษรไทยบางส่วนหรือทั้งหมดอยู่ใต้หรือต่ำกว่าอักษรต่างประเทศ ให้คิดอัตรา 40 บาท ต่อ 500 ตารางเซนติเมตร

หากป้ายใดเมื่อคำนวณแล้วมีภาษีต้องเสียต่ำกว่า 200 บาท ให้เสียภาษี 200 บาท ป้ายไม่ว่าจะมีรูปร่างหรือลักษณะอย่างไร ให้คำนวณพื้นที่ป้ายดังนี้

1. ถ้าเป็นป้ายที่มีขอบเขตกำหนดได้ให้เอาส่วนที่กว้างที่สุด คูณด้วยส่วนที่ยาวที่สุดของเขตป้ายเป็นตารางเซนติเมตร

2. ถ้าเป็นป้ายที่ไม่มีเขตเขตกำหนดได้ ให้ถือว่า ตัวอักษร ภาพ หรือเครื่องหมายที่อยู่ริมสุดเป็นขอบเขตสำหรับกำหนดส่วนกว้างที่สุดและยาวที่สุด แล้วคำนวณตามข้อข้างต้น

ในทางปฏิบัติเจ้าหน้าที่จะคิดภาษีโดยการคำนวณพื้นที่ของป้ายเป็นตารางเซนติเมตรแล้วคูณด้วยอัตราภาษีตามประเภทของป้าย

4. อากรฆ่าสัตว์ เป็นการจัดเก็บตามพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. 2535 ซึ่งกฎหมายกำหนดให้เป็นรายได้ของท้องถิ่น รวมถึงรายได้อื่นอันเกิดจากการฆ่าสัตว์ด้วย ได้แก่ ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์ ค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตั้งโรงฆ่าสัตว์ โรงพักสัตว์ และการฆ่าสัตว์ และค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ซึ่งมีอัตราดังนี้

4.1 อากรฆ่าสัตว์ มีอัตราดังนี้

โค	ตัวละ 12 บาท
กระบือ	ตัวละ 15 บาท
สุกร	ตัวละ 10 บาท
สุกรที่มีน้ำหนักต่ำกว่า 22.5 ก.ก.	ตัวละ 5 บาท
แพะหรือแกะ	ตัวละ 4 บาท
ไก่ เป็ด หรือห่าน	ตัวละ 10 สตางค์

4.2 ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์ มีอัตราดังนี้

4.2.1 ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์

โค	ตัวละ	12 บาท
กระบือ	ตัวละ	15 บาท
สุกร	ตัวละ	15 บาท
แพะหรือแกะ	ตัวละ	4 บาท
ไก่	ตัวละ	30 สตางค์
เป็ด	ตัวละ	50 สตางค์
ห่าน	ตัวละ	1 บาท

4.2.2 ค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์

โค กระบือ สุกร แพะ หรือแกะ	ตัวละ	3 บาท
ไก่ เป็ด หรือห่าน	ตัวละ	10 สตางค์

4.3 ค่าธรรมเนียมการประทับตรารับรองให้จำหน่ายเนื้อสัตว์

โค	ตัวละ	12 บาท
กระบือ	ตัวละ	15 บาท
สุกร	ตัวละ	10 บาท
สุกรที่มีน้ำหนักต่ำกว่า 22.5 ก.ก.	ตัวละ	5 บาท
แพะหรือแกะ	ตัวละ	4 บาท
ไก่ เป็ด หรือห่าน	ตัวละ	10 สตางค์

4.4 ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตั้งโรงฆ่าสัตว์ โรงพักสัตว์และการฆ่าสัตว์ ฉบับละ 200 บาท

4.5 ค่าธรรมเนียมใบแทนใบอนุญาตตั้งโรงฆ่าสัตว์ โรงพักสัตว์และการฆ่าสัตว์ ฉบับละ 50 บาท

การจัดการเก็บอากรฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ได้รับการยกเว้นในกรณีดังต่อไปนี้

1. การฆ่าสุกร ไก่ เป็ด หรือห่าน เพื่อส่งออกจำหน่ายยังต่างประเทศ
2. ผู้แจ้งการฆ่าสัตว์จะทำการฆ่าสัตว์ในวันตรุษขิดิลอฎฮา และวันเมาลิดนabee ณ มัสยิดในปีหนึ่งรวมกันไม่เกินมัสยิดละสองครั้ง และแต่ละครั้งให้ยกเว้นสำหรับโค และกระบือรวมกันไม่เกินสองตัว สำหรับแพะหรือแกะรวมกันไม่เกินสี่ตัว
3. การฆ่าไก่ เป็ด และห่านที่สามารถทำการฆ่านอกโรงฆ่าสัตว์

4. การฆ่าสัตว์เพื่อตรวจพิสูจน์หรือทดลองทางวิชาการ

5. องค์การผลิตอาหารสำเร็จรูป เฉพาะการฆ่าสัตว์เพื่อผลิตอาหารสำเร็จรูป ณ โรงฆ่าสัตว์ และโรงพักสัตว์ขององค์การผลิตอาหารสำเร็จรูป

การฆ่าสัตว์นอกโรงฆ่าสัตว์ ทำได้เฉพาะกรณีดังนี้

1. การฆ่าสัตว์ซึ่งต้องฆ่า ณ ที่ใดที่หนึ่งโดยเฉพาะ ตามพิธีกรรมทางศาสนา
2. การฆ่าสัตว์ในท้องที่ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศเป็นครั้งคราวว่าเป็นท้องที่กัณดาร

และจำเป็นต้องฆ่าในท้องที่นั้น

3. การฆ่าไก่ เป็ด และห่านที่สามารถทำการฆ่านอกโรงฆ่าสัตว์
4. การฆ่าสัตว์เพื่อตรวจพิสูจน์หรือทดลองทางวิชาการ
5. องค์การผลิตอาหารสำเร็จรูป เฉพาะการฆ่าสัตว์เพื่อผลิตอาหารสำเร็จรูป ณ โรงฆ่า

สัตว์ และโรงพักสัตว์ขององค์การผลิตอาหารสำเร็จรูป

การฆ่าสัตว์นอกโรงฆ่าสัตว์ ทำได้เฉพาะกรณีดังนี้

1. การฆ่าสัตว์ซึ่งต้องฆ่า ณ ที่ใดที่หนึ่งโดยเฉพาะ ตามพิธีกรรมทางศาสนา
2. การฆ่าสัตว์ในท้องที่ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศเป็นครั้งคราวว่าเป็นท้องที่กัณดาร

และจำเป็นต้องฆ่าในท้องที่นั้น

3. การฆ่าสัตว์ในกรณีมีเหตุผลสมควร

เมื่อฆ่าสัตว์แล้วจะต้องให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประทับตรารับรองให้จำหน่ายเนื้อสัตว์ จึงจะนำเนื้อสัตว์ออกจากโรงฆ่าสัตว์และนำไปจำหน่ายได้ สัตว์ที่ตายเองหรือไม่ได้ขออนุญาตฆ่าสัตว์จะต้องให้พนักงานตรวจโรคสัตว์ตรวจและประทับตรารับรองให้จำหน่ายและเสียค่าธรรมเนียม จึงจะจำหน่ายเนื้อสัตว์นั้นได้

5. รายได้ที่ไม่ใช่ภาษีอากร ซึ่งประกอบด้วย

5.1 ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ

5.1.1 ค่าธรรมเนียม เป็นจำนวนเงินที่ท้องถิ่นเรียกเก็บจากการให้บริการต่าง ๆ ประกอบด้วยประเภทหลักดังต่อไปนี้ ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์ โรงพักสัตว์ การร่ายขาย การจอตระยन्दยานยนต์ เทศบัญญัติควบคุมการก่อสร้าง การเก็บขยะมูลฝอย การขนถ่ายสิ่งปฏิกูล

5.1.2 ค่าใบอนุญาต เป็นค่าบริการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเรียกเก็บจากประชาชน เมื่อขอรับบริการที่กำหนด แต่เป็นการบริการประเภทการออกใบอนุญาตให้ดำเนินกิจกรรม ค่าใบอนุญาตประเภทใหญ่ ๆ ในท้องถิ่นมีดังนี้ ค่าใบอนุญาตดำเนินการตลาดเอกชน การประกอบกิจการค้าขาย การใช้สถานที่ขายอาหาร การแต่งผม การโฆษณา การติดตั้งป้ายโฆษณา การพนัน การให้จำหน่ายสัตว์ การขายสุรา

5.1.3 ค่าปรับ เป็นรายได้ที่เกิดจากการลงโทษผู้ไม่ปฏิบัติตามเทศบัญญัติและกฎระเบียบอื่น ๆ ของบ้านเมืองที่กำหนดให้ประชาชนพึงต้องดำเนินการ เช่น มีใบอนุญาตประกอบธุรกิจ แต่กลับละเลยไม่ปฏิบัติ

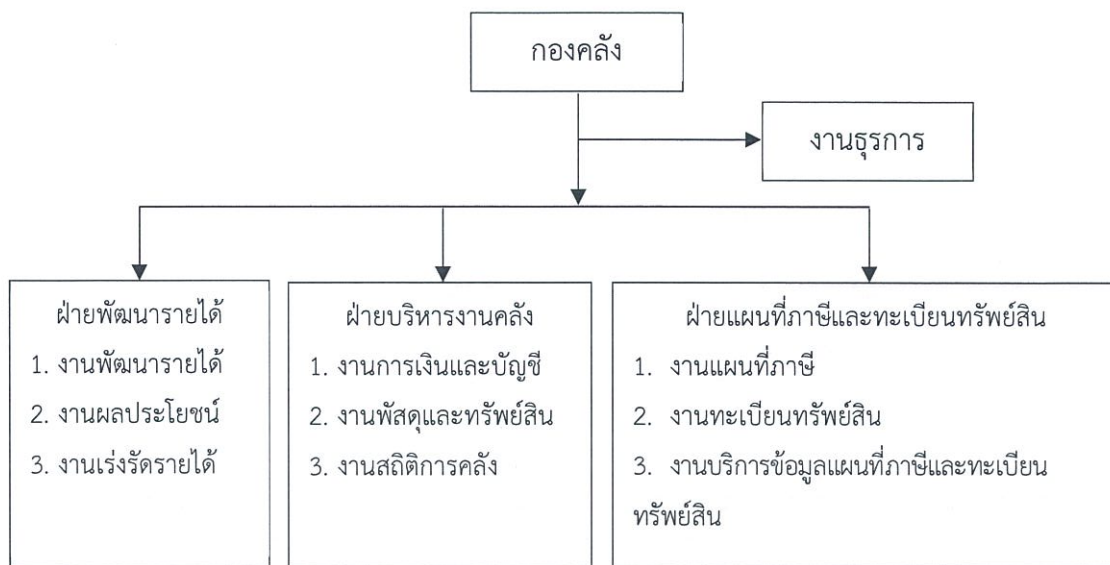
6. รายได้จากทรัพย์สิน ประกอบด้วย รายได้ในรูปดอกเบียเงินฝาก ดอกเบียจากการถือครองพันธบัตรรัฐบาล รายได้จากการให้เช่าสถานที่หรือที่ดิน การดูแลรักษาที่ดินและการขายผ่นส่งที่ดิน ตลาดหรือแผงลอย ห้องแถวหรือท่าเทียบเรือ รายได้ในรูปเงินปันผลจากรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น

7. รายได้จากสาธารณูปโภค เทศบาลสามารถสร้างรายได้จากการบริการสถาน ธารานูบาล หรือโรงรับจำนำ ซึ่งเป็นรายได้หลักจากการพาณิชย์ การบริการสถานีจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง กิจการประปา ท่าเทียบเรือ เป็นต้น

8. เงินและทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีผู้อุทิศให้ รายได้ประเภทนี้เทศบาลจะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับสภาพท้องถิ่นและความสามารถในการบริหารของเทศบาลแต่ละแห่ง

สรุปสำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการศึกษาเฉพาะการจัดเก็บรายได้จากภาษีที่เทศบาลจัดเก็บเอง ประกอบด้วย ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ และภาษีป้าย

โครงสร้างและการบริหารการจัดเก็บรายได้หน่วยงานของเทศบาลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดหารายได้ และการบริหารงานคลังของเทศบาล ได้แก่ กองคลังเทศบาล ซึ่งได้มีการกำหนดโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ไว้ตามมติคณะกรรมการพนักงานเทศบาล (ก.ท.) ในการประชุมครั้งที่ 3/2533 เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2533 ดังนี้

ภาพที่ 2.1 โครงสร้างการบริหารงานภายในกองคลังเทศบาล. ปรับปรุงจาก คู่มือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคลังท้องถิ่น เล่ม 1 รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล, น. 16 โดย พีระพงษ์ มีชั้นทอง, 2552, กรุงเทพฯ : อักษรไทย.

2.1.4 ขั้นตอนในการจัดเก็บภาษี

ขั้นตอนในการดำเนินงานจัดเก็บภาษีนั้นมีหลายขั้นตอน (ขจร สารุพันธ์, 2523, น.73-74 อ้างถึงใน กาญจนา มีแสง, 2554, น. 13-14) ได้กล่าวถึงหลักการดำเนินการจัดเก็บภาษีอากรประกอบด้วยงานดังนี้

2.1.4.1 งานเตรียมการ เป็นต้นว่างานออกกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับภาษีอากร งานจัดทำปฏิทินการบริหารงานภาษีอากรประจำปี งานการคาดคะเนงบประมาณรายได้จากภาษีอากรแยกประเภท งานด้านการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชน งานติดต่อประสานงาน โดยตรงกับผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากร งานทะเบียนประวัติจัดลำดับเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร งานจัดพิมพ์แบบแสดงรายการและจำนวนเงินภาษีอากร งานการจัดวันเวลาและสถานที่เสียภาษีอากร

2.1.4.2 งานประเมินภาษีอากร เป็นต้นว่างานรับแบบและวิเคราะห์แบบแสดงรายการ คำนวณยอดเงินภาษีอากร งานประเมินราคาอสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์ งานประเมินเงินภาษีอากร งานประเมินราคาอสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์งานประเมินเงินได้สุทธิพร้อมทั้งรายการและจำนวนเงินได้หักค่าใช้จ่ายและหักค่าลดหย่อน งานประเมินค่าสุทธิแสดงฐานะ

เศรษฐกิจส่วนตัวของผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากร งานประเมินภาษีอากรเพิ่มเติมตามกรณีผู้เสียภาษี แสดงภาษีแสดงรายการและจำนวนเงินไว้ต่ำกว่าความเป็นจริงพร้อมกับคืนเงินจ่ายเกิน

2.1.4.3 งานรับชำระเงินค่าภาษีอากรและงานบันทึกหลักฐาน เป็นต้นว่างานตรวจนับรับเงินสด เช็ค ธนาณัติ และตราสารการเงินประเภทต่าง ๆ งานออกใบเสร็จชำระเงินภาษีอากร งานเก็บรักษาอากร งานเก็บรักษาเงิน ณ สถานที่รับภาษีอากร งานนำเงินส่งคลังหรือฝากไว้กับธนาคารงานรวบรวมแยกประเภทจัดลำดับเอกสารทางการภาษีอากร งานนำเงินส่งคลังหรือฝากไว้กับธนาคารงานรวบรวมแยกประเภทจัดลำดับเอกสารทางการภาษีอากร งานบันทึกหลักฐานลงรายการ และจำนวนเงินตามระเบียบและวิธีการบัญชี งานบันทึกหลักฐานการทุจริตเกี่ยวกับการภาษีอากร งานบันทึกหลักฐานแสดงผลการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่และงานบันทึกหลักฐานด้านอื่น ๆ

2.1.4.4 งานด้านการตรวจสอบและไต่สวน เป็นต้นว่างานตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการโดยหัวหน้าส่วนราชการ งานทดสอบและตรวจสอบทางการเงินและทางการเงินบัญชี งานตรวจสอบการเก็บรักษาเงินและทรัพย์สินของทางราชการ งานตรวจสอบและไต่สวนความผิดทุจริตของพนักงานเจ้าหน้าที่งานตรวจสอบสืบสวนและไต่สวนการทุจริตของผู้เสียภาษีอากร งานคดีความฟ้องร้องต่อศาลเพื่อการรับโทษทัณฑ์ งานด้านการตรวจสอบแบ่งออกเป็นสองประเภทคือ การตรวจสอบภายในและการตรวจสอบภายนอกส่วนราชการ

2.1.4.5 งานด้านประเมินผลการปฏิบัติงาน เป็นต้นว่างานแจ้งนับปริมาณงานและวัดผลคุณภาพงาน งานสถิติแสดงประเภทและจำนวนเงินภาษีอากรตามที่จัดเก็บได้จริง งานแสดงความก้าวหน้าเกี่ยวกับการบริหารงานภาษีอากร งานแสดงรายการและจำนวนเงินค่าใช้จ่าย ในการบริหารงานภาษีอากร งานจัดทำและเสนอรายงานต่อผู้บังคับบัญชาภายในส่วนราชการ เสนอต่อรัฐบาล รัฐสภาและประชาชน งานเสนอข้อเท็จจริงทางการเงินแยกเป็นรายวัน รายสัปดาห์ รายปักษ์ รายเดือน รายงวด รายปี และช่วงระยะเวลาห้าปี

จากการศึกษาประเภทภาษีและขั้นตอนการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น สรุปได้ว่าภาษีที่เทศบาลจัดเก็บเอง ได้แก่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย ภาษีบำรุงท้องที่ ซึ่งประมาณการรายรับไว้ในประมาณการรายรับตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี การจัดเก็บและการยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีต่าง ๆ เจ้าหน้าที่จัดเก็บจะเป็นผู้จัดทำทะเบียนคุมผู้มีหน้าที่ชำระภาษี เพื่อดำเนินการจัดเก็บภาษีประเภทนั้น ๆ โดยแต่ละภาษีจะมีวิธีปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ กฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง โดยการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้จากภาษีประเภทต่าง ๆ มีกำหนดระยะเวลาในการยื่น

แบบแสดงรายการ กำหนดการชำระภาษีที่แตกต่างกันไปตามประเภทภาษี ทั้งนี้แต่ละภาษียังมีมาตรการในการดำเนินงานสำหรับผู้มีหน้าที่ชำระภาษีที่ชำระภาษีส่ำซ้ำ ไม่ทันตามกำหนด หรือหลีกเลี่ยงการชำระภาษีโดยกำหนดบทลงโทษให้มีการชำระค่าปรับ เงินเพิ่ม หรือแม้แต่การจำคุก

ทั้งนี้จากการศึกษายังพบว่ากรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีแนวทาง วิธีการในการบริหารการจัดเก็บภาษีให้กับท้องถิ่น เช่น การประชาสัมพันธ์ทางป้ายประชาสัมพันธ์ ระบบอินเทอร์เน็ต แผ่นพับ หรือโครงการ เทศบาลเคลื่อนที่ซึ่งออกไปให้บริการชำระภาษีจากประชาชนที่มีหน้าที่ชำระภาษีตามพื้นที่ต่าง ๆ การปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บรายได้จะมีคู่มือปฏิบัติงานและพระราชบัญญัติประกอบในการดำเนินงานด้านการจัดเก็บรายได้ซึ่งมีรายละเอียดขั้นตอน วิธีการ ระยะเวลา อัตราการชำระภาษี หรือแม้แต่บทกำหนดโทษไว้อย่างชัดเจน

2.1.5 หลักเกณฑ์ในการจัดเก็บภาษีอากร

Smith (1991, p. 55) นักเศรษฐศาสตร์ชาวสกอตแลนด์ ได้วางหลักการภาษีที่ดีไว้เมื่อปี ค.ศ. 1776 ได้แก่ หลักความเป็นธรรม (Equity) หลักความแน่นอน (Certainty) หลักความสะดวก (Convenience) และหลักความประหยัด (Economy)

ต่อเมื่อสภาพเศรษฐกิจ และสังคมของโลกได้วิวัฒนาการมาโดยลำดับภาษีอากรก็ทวีบทบาทและความสำคัญมากขึ้น หลักการภาษีอากรที่ดีจึงได้เปลี่ยนแปลงไปและเพิ่มมากขึ้นตามความเหมาะสมโดยจำแนกได้ดังนี้ (เกษม มโนสันต์ และเกลิตันที มโนสันต์ สติกาณจน์, 2546, น. 8-9)

1. หลักความยุติธรรม ในการเสียภาษีอากรควรคำนึงถึงความสามารถหรือรายได้ของประชาชนเป็นหลัก คนที่มีรายได้มากก็เสียภาษีมาก คนที่มีรายได้น้อยก็อาจเสียภาษีน้อยหรือไม่เสียเลย คนที่มีรายได้เท่าเทียมกันก็ควรเสียภาษีเท่ากัน

2. หลักความแน่นอน ประชาชนผู้เสียภาษีมีความต้องการความแน่นอนในเรื่องต่อไปนี้ คือ 1) เวลาที่ต้องเสียภาษีควรให้ผู้เสียภาษีทราบว่าจะต้องเสียภาษีเมื่อใด เช่น บำรุงท้องที่ต้องชำระไม่เกินวันที่ 30 เมษายนของทุกปี 2) วิธีการเสียภาษี ควรกำหนดให้ผู้เสียภาษีทราบว่าภาษีประเภทใด เสียภาษีอย่างไร 3) จำนวนภาษี ควรกำหนดอัตราภาษีที่จะต้องเสียให้แน่นอน อัตราภาษีคิดจากอะไร มีวิธีการคิดภาษีเช่นไร

3. หลักความสะดวก ภาษีทุกชนิดควรให้ความสะดวกแก่ผู้เสียภาษี ทั้งวิธีการ เวลา และสถานที่ที่จะเสียภาษี

4. หลักการประหยัด การเก็บภาษีอากรจากประชาชนของประเทศควรเก็บในอัตราที่น้อยที่สุดเพื่อความสะดวกของประชาชน ซึ่งจะนำไปสู่การอยู่ดีกินดีของประชาชนได้ทางหนึ่ง นอกจากนี้ถ้าเก็บภาษีจากประชาชนในอัตราที่สูงแล้ว ประชาชนจะไม่เต็มใจเสียภาษี และจะพยายามหลีกเลี่ยงการเสียภาษีมากขึ้น

5. หลักการอำนวยความสะดวก ในการเก็บภาษีอากรจากประชาชนนั้น ควรเก็บภาษีอากรเฉพาะประเภทที่สามารถทำรายได้ได้ดี ไม่ควรจัดเก็บภาษีหลายประเภทมากเกินไป จนเป็นที่รำคาญแก่ผู้เสียภาษีอากร การที่ภาษีอากรจะทำรายได้ให้มากนักน้อยเพียงใด นอกจากประเภทของรายได้ที่เรียกเก็บแล้วยังขึ้นอยู่กับอัตราภาษี ลักษณะของฐานภาษีและความยืดหยุ่นของฐานภาษีด้วย

6. หลักความยืดหยุ่น การจัดเก็บภาษีอากรควรมีความยืดหยุ่นตามสภาพภาวะเศรษฐกิจของประเทศ เช่น การยกเว้นภาษีเครื่องจักร และวัตถุดิบที่นำมาเป็นทุนในการผลิตภายในประเทศซึ่งเป็นการส่งเสริมการลงทุนและเสริมสร้างเศรษฐกิจของประเทศให้รุ่งเรืองขึ้น

7. หลักการยอมรับของประชาชนในการจัดเก็บภาษีอากรที่ดีประชาชนจะยอมรับและยินดีเสียภาษีมากกว่าการหลีกเลี่ยง ฉะนั้นรัฐบาลควรสร้างระบบภาษีอากรที่ประชาชนของประเทศยอมรับด้วย การเก็บภาษีในอัตราที่กำหนดอยู่ในปัจจุบัน ถ้าประชาชนไม่ยอมรับ เพราะสูงเกินไปก็จะเกิดการหลีกเลี่ยงภาษีมากขึ้น และควรที่จะให้มีผลกระทบกระเทือนต่อประชาชนน้อยที่สุด

8. หลักการบริหารการจัดเก็บที่ดีควรจัดเก็บอย่างมีหลักเกณฑ์ที่รัดกุม มีประสิทธิภาพในการจัดเก็บ และสามารถควบคุมป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษีอากรได้อย่างดีซึ่งมีผลให้เก็บภาษีอากรได้เต็มเม็ดเต็มหน่วยโดยใช้ค่าใช้จ่ายที่น้อยที่สุด

หลักการและเหตุผลในการจัดเก็บภาษีของประเทศชั้นนำต่าง ๆ พอประมวลได้ 8 หลักการดังต่อไปนี้ ข้าซ็อน (อุดม ทุมโฆสิต, 2551, น. 451-454)

1. ความเป็นธรรมทางภาษี หมายถึง ความสมเหตุสมผลในการเก็บภาษีตามมูลค่าทรัพย์สินหรือรายได้ หรือทั้งสองอย่างควบคู่กันไป

2. ความสามารถในการจัดเก็บได้ (Collectability) หมายถึงต้องมีวิธีการจัดเก็บที่ผู้เสียภาษีไม่สามารถจะหลีกเลี่ยงได้โดยเสมอภาค

3. ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency) ในการจัดเก็บ โดยหากจำนวนภาษีที่เก็บได้มีจำนวนมากเมื่อเทียบกับต้นทุนในการจัดเก็บ เรียกว่ามีประสิทธิภาพในการจัดเก็บ ยิ่งอัตราระหว่างภาษีที่เก็บได้สูงกว่าต้นทุนในการจัดเก็บมากเพียงใด ก็ถือว่าประสิทธิภาพในการจัดเก็บสูงเพียงนั้น ดังนี้

ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีจึงไปสัมพันธ์กับความสามารถในการจัดเก็บ เพราะหากความสามารถในการจัดเก็บสูง ก็จะทำให้ปริมาณภาษีที่จัดเก็บได้สูงตามไปด้วย นอกจากนั้นประสิทธิภาพในการจัดเก็บนี้หมายรวมไปถึง ความพอใจที่ผู้เสียภาษีว่าเป็นธรรมหรือไม่เป็นธรรมของผู้เสียภาษีอีกด้วย คำว่าประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีนี้ เป็นคำที่มีความหมายที่กว้างและมีความหลากหลายมากมาย สุดแต่ผู้มองในการจัดเก็บภาษีนั้น อย่างไรก็ตามโดยพื้นฐานทั่วไปควรมีประสิทธิภาพนี้สะท้อนให้เห็นถึงต้นทุนและผลตอบแทนในการดำเนินงานการเก็บภาษีจากประชาชนเพิ่มขึ้นจึงควรยึดถือนัยทางภาษีว่า การให้ผลประโยชน์ในด้านการบริการแก่ประชาชนต้องเพิ่มขึ้นด้วย

4. การจัดเก็บภาษีนั้น ควรเก็บจากผู้ได้รับประโยชน์จากบริการ (Taxes Should Be Met by Beneficiaries of Services) ในหลายประเทศการเก็บภาษีท้องถิ่นเก็บเฉพาะผู้อยู่อาศัยในพื้นที่เท่านั้น ส่วนคนนอกพื้นที่ที่เข้ามาใช้บริการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเข้ามาทำงานหรือมาท่องเที่ยวไม่ต้องจ่ายภาษีในกรณีเช่นนี้จะไม่ถูกต้องนัก เพราะผู้คนที่ได้รับประโยชน์จากการบริการของท้องถิ่นควรจะต้องจ่ายภาษีให้แก่ท้องถิ่นตามสัดส่วนที่เขาได้รับประโยชน์ด้วย สำหรับรูปแบบหรือประเภทภาษีที่จะจัดเก็บก็สุดแล้วแต่ความเหมาะสมของประเทศนั้น ๆ เช่น จัดเก็บในรูปแบบภาษีผู้บริโภค ภาษีท่องเที่ยว ค่าธรรมเนียมบริการ เป็นต้น

5. ผลทางพฤติกรรมของภาษี (A Tax's Behavioral Effects) หมายถึง การเก็บภาษีไม่ควรขัดขวางพฤติกรรมในการดำรงชีพของประชาชนผู้เสียภาษี เช่น การเก็บภาษีที่แพงมากเกินไปจนผู้เสียภาษีสืบหาวิธีไม่ไหวต้องอพยพที่อยู่อาศัยไปอยู่ในท้องถิ่นอื่นเพื่อหลีกเลี่ยงภาษีหรืออัตราภาษีที่แพงเกินไปจนผู้ประกอบการต้องล้มเลิกกิจการไป

6. การคงตัวของฐานภาษี (Immobility of Tax Base) ฐานภาษีมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อปริมาณภาษีที่เก็บได้ในระยะยาว ดังนั้นฐานภาษีดังกล่าวควรมีเสถียรภาพไม่แกว่งไปแกว่งมาตามภาวะผันผวน

7. ความสามารถในการรับรู้และการตรวจสอบได้ในการชำระภาษี (Perceptibility and Accountability) การนำเงินจากภาษีไปใช้จ่ายในด้านต่าง ๆ ควรจะทำให้ผู้เสียภาษีสามารถรับรู้และตรวจสอบได้ว่าหน่วยปกครองท้องถิ่นจะนำภาษีที่เขาจ่ายไปใช้จ่ายในกิจการอะไรบ้าง และผู้เสียภาษีควรมีส่วนอย่างสำคัญในการตรวจสอบ (Accountability) ด้วยว่า ท้องถิ่นได้นำภาษีไปใช้จ่ายอย่างเหมาะสมหรือไม่เพียงใด ทั้งนี้เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการเสียภาษีรอบต่อไปเพราะความพึงพอใจและความร่วมมือในการเสียภาษีของประชาชนเป็นสิ่งจำเป็นในการจัดเก็บภาษี

8. การเทียบเคียงกันได้อีกกับภาษีอื่น (Compatibility of Other Taxes) ภาษีประเภทต่าง ๆ ที่ท้องถิ่นจัดเก็บย่อมจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องซึ่งกันและกันดังนั้น ท้องถิ่นต้องทำให้ภาษีที่จัดเก็บเทียบเคียงกันได้อาจมีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด เพื่อให้เกิดการยอมรับในการเสียภาษีให้แก่ท้องถิ่นเอง นอกจากนั้นการเทียบเคียงกันได้ทางภาษีจะทำให้การจัดเก็บภาษีแต่ละรายการมีความชัดเจน ไม่คลุมเครือและซ้ำซ้อน

ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ (2550, น. 25) ได้กล่าวถึงหลักในการบริหารภาษีอากรที่ดี ดังนี้

1. หลักความถูกต้องแน่นอน (Accuracy) การบริหารการจัดเก็บภาษีอากรนั้นต้องการความถูกต้องแน่นอน เพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับเงิน ดังนั้นการบริหารภาษีอากร จึงต้องตีความในกฎหมายภาษีอากรอย่างเคร่งครัดในเรื่องที่เกี่ยวกับหน้าที่ของผู้เสียภาษีอากร ผู้จัดเก็บ ประเภทและอัตราภาษีอากร เป็นต้น

2. หลักประจำปี (Annually) การบริหารภาษีอากรควรมีการกำหนดปฏิทินบริหารประจำปี กำหนดระยะเวลาเตรียมการจัดเก็บ ระยะเวลาในการเรียกเก็บ การตรวจสอบรายงานผลอุทธรณ์ฎีกาไว้เพื่อให้ทราบว่าเป็นระยะเวลาปีหนึ่ง ๆ นั้น เงินรายรับจากภาษีอากรเป็นจำนวนเงินเท่าใด การบริหารภาษีอากรที่ดีย่อมบริหารงานให้เสร็จทันตามเวลาที่กำหนดไว้นั้น ๆ

3. หลักประหยัด (Economy) ในการบริหารภาษีอากรย่อมจะต้องใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนมากในการจัดองค์การบริหาร เครื่องมือเครื่องใช้ และการบริหารงานบุคคล ควรเป็นไปในทางประหยัดค่าใช้จ่ายในการบริหารให้มากที่สุด

4. หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) การบริหารที่ดีต้องอาศัยเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานที่มีความสามารถสูง เพื่อให้การทำงานนั้นสำเร็จลุล่วงไปรวดเร็ว และได้ผลดี ทั้งให้ความเป็นธรรมแก่ผู้เสียภาษี ป้องกัน และปราบปรามทุจริตต่าง ๆ ในการหลีกเลี่ยงและหลบเลี่ยงภาษีอากรอีกด้วย

5. หลักความยืดหยุ่น (Flexibility) การบริหารภาษีอากรควรจะมีนโยบายและการปฏิบัติงานที่ยืดหยุ่น สามารถปรับปรุงตนเองให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของประเภทภาษี อัตราภาษี และสิ่งแวดล้อมในทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม

6. หลักบูรณภาพ (Integrity) การบริหารภาษีอากรที่ดีควรจะมีนโยบายและระเบียบการบริหารที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทุกหน่วยงาน เพราะการบริหารย่อมจะต้องอาศัยระเบียบวิจยและการประสานงานเป็นอย่างดีระหว่างส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

7. หลักการเปิดเผย (Publicity) การบริหารภาษีอากรที่ดีจะต้องมีการปฏิบัติงานโยเปิดเผย มีการรายงานผลงานแก่ผู้บริหารงานชั้นสูงขึ้นไป และประกาศให้ประชาชนทราบระเบียบและกฎหมายที่กำหนดไว้จะต้องชัดเจน ผู้บริหารสามารถตีความได้ถูกต้อง และสามารถอธิบายให้แก่ผู้เสียภาษีอากรเข้าใจได้ทุกโอกาส

8. หลักรายละเอียด (Specification) การบริหารภาษีอากรที่ดีควรจะมีการแสดงรายละเอียดในรายการรับเงิน และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่แสดงให้เห็นขั้นตอนในการปฏิบัติงานทุกระดับ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการตรวจสอบและควบคุมในด้านการเงิน

9. หลักรับผิดชอบ (Responsibility) การบริหารภาษีอากรที่ดีต้องอาศัยความรับผิดชอบต่อของเจ้าหน้าที่ และของผู้บริหารและผู้บังคับบัญชา เพื่อทราบหน้าที่ของตนในการปฏิบัติงาน โดยแยกกันรับผิดชอบงานในหน้าที่ การวางแผนและนโยบายต่าง ๆ การกำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารและหน่วยงานราชการได้แน่นอนก็จะเป็นผลดีต่อการบริหารงานทางด้านภาษีอากรมากขึ้น

จากการศึกษาเรื่องหลักเกณฑ์ในการจัดเก็บภาษีอากรกล่าวโดยสรุปว่า การจัดเก็บภาษีอากรที่ดีนั้นจะต้องมีความเป็นธรรมต่อผู้เสียภาษี ไม่มีความยุ่งยากซับซ้อนมีความสะดวกในการชำระภาษีและมีความแน่นอนไม่ว่าจะเป็นกำหนดเวลาในการชำระ หรือฐานภาษีที่นำมาคำนวณอัตราภาษีอากรชำระภาษีที่ผู้เสียภาษีต้องชำระ ผู้ชำระภาษีสามารถรับรู้ข้อมูลและตรวจสอบข้อมูลได้เพื่อความโปร่งใส การจัดเก็บไม่คลุมเครือและซ้ำซ้อน สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกนำหลักเกณฑ์ในการจัดเก็บภาษีอากรมาสรุปเพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ความยุติธรรม ความแน่นอน ความสะดวก และความประหยัด

2.1.6 เครื่องชี้วัดในการจัดเก็บภาษี

ในการจัดเก็บภาษีมักมีเครื่องมือที่พอจะเป็นที่ยอมรับกันและนิยมใช้วัดหรือกำหนดประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีอากรมี 3 วิธี คือ (พนม ทินกร ณ อยุธยา, 2534, น.165-167 อ้างถึงในอนุวัฒน์ ฮวดศิริ, 2554, น. 11-12)

2.1.6.1 วัดค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บ (Cost of Collection) ถือหลักว่าการจัดเก็บภาษีที่ดีควรถือหลักประหยัด โดยค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บควรจะต่ำ ไม่ใช่เก็บภาษีได้มากแต่ค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีก็มากด้วย การวัดประสิทธิภาพของการบริหารภาษีอากรตามวิธีนี้ มีแนวปฏิบัติโดยเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีที่เก็บได้ ถ้าอัตราส่วนของค่าใช้จ่ายต่อภาษีที่เก็บได้ต่ำก็แสดงว่าการเก็บภาษีนั้นมีประสิทธิภาพสูง

2.1.6.2 วัดจากรายได้ที่เก็บได้จริงกับรายได้ที่ควรจะได้ (Actual Yields VS Potential Yields) ตามวิธีนี้จะต้องคำนวณในการเก็บภาษีอากรแต่ละประเภท ถ้าจะเก็บให้ได้เต็มเม็ดเต็มหน่วย ควรได้รายได้เท่าไร แล้วเปรียบเทียบรายได้ที่จะได้จริงของภาษีประเภทนั้น ๆ กับรายได้ที่ควรจะได้ก็จะทำให้รู้ว่าการบริหารการจัดเก็บภาษีนั้น ๆ มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงไร

2.1.6.3 วัดค่าใช้จ่ายของผู้เสียภาษีอากรในการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Cost) ตามวิธีนี้จะถือหลักว่าภาษีอากรที่ดีมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บสูง ควรเป็นภาษีที่ผู้เสียภาษีเสียค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติตามกฎหมายต่ำกล่าวคือ ภาษีที่มีประสิทธิภาพควรเป็นภาษีที่ง่าย มีข้อความแจ่มชัด และสะดวกแก่ผู้เสียภาษีอากรที่ปฏิบัติตาม โดยไม่ต้องปรึกษาทนายความ

สรุปได้ว่าตัวชี้วัดว่าการจัดเก็บภาษีอากรจะมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดนั้น ค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บจะต้องต่ำ รายได้ที่จัดเก็บจริงเป็นรายได้ที่ควรจะได้ และผู้เสียภาษีจะต้องเสียค่าใช้จ่ายตามกฎหมายต่ำ

2.1.7 การบริหารงานคลังท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่นเป็นการปกครองที่เกิดจากการกระจายอำนาจการปกครองส่วนกลางไปยังส่วนท้องถิ่น เพื่อวัตถุประสงค์ในอันที่จะให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีโอกาสเรียนรู้และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในการปกครองท้องถิ่นด้วยตนเอง เพื่อตอบสนองต่อการแก้ปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ และมีอำนาจในการบริหารงานคลังอย่างอิสระ ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานคลังท้องถิ่นไว้ ดังต่อไปนี้

ปรมินทร์ กองพล (2546, น. 28) กล่าวว่า การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระทางด้านการบริหารการคลัง ย่อมทำให้ท้องถิ่นมีอำนาจในการดำเนินการบริหารและวินิจฉัยงานในท้องถิ่น ได้ตามวัตถุประสงค์ โดยเฉพาะด้านการบริหารงานคลัง ซึ่งอยู่ในขอบข่ายที่รัฐบาลกลางได้มอบอำนาจไว้ให้ การที่ท้องถิ่นสามารถกำหนดรายได้ขึ้นมาเองนั้นจะเป็นการยกฐานะการคลังของท้องถิ่น และจะช่วยปลดภาระผูกพันที่ท้องถิ่นต้องพึ่งเงินอุดหนุนจากรัฐบาลกลาง ยิ่งรัฐบาลกลางช่วยอุดหนุนองค์กรปกครองน้อยเท่าใด ท้องถิ่นก็จะมีอิสระในการดำเนินงานภายใต้ขอบเขตที่กำหนดให้ตามกฎหมายมากขึ้นเท่านั้น

ธรรมรัตน์ กิตติวิบูลย์ (2550, น. 14-15) สรุปว่าระบบการปกครองท้องถิ่นนั้น เป็นการกระจายอำนาจทางการปกครองของรัฐ เพื่อให้ประชาชนได้ปกครองตนเองตามครรลองของการปกครองระบอบประชาธิปไตย และการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการในหน้าที่ ความรับผิดชอบ ซึ่ง

ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลกลางให้สำเร็จลุล่วงไปได้นั้น จำเป็นต้องมีอิสระในเรื่องการคลัง (Financial Freed) กล่าวคือ องค์กรท้องถิ่นจะต้องมีงบประมาณหรือเงิน (Budget) มาดำเนินการ ดังนั้นด้วยความจำเป็นที่องค์กรท้องถิ่นจะมีงบประมาณนี้เอง หลักการสำคัญประการหนึ่งของการปกครองตนเอง ซึ่งเป็นกรรมวิธีของการกระจายอำนาจทางปกครอง (Decentralization) นั้น รัฐบาลก็ต้องหาการกระจายอำนาจการคลัง อาทิเช่น อำนาจในการจัดหารายได้หรืออำนาจในการจัดทางงบประมาณไปให้แก่ท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่ได้รับการกระจายอำนาจให้มีความเป็นอิสระและเป็นตัวของตนเอง ซึ่งโดยทั่วไปนั้นพบว่าความเป็นอิสระทางด้านการคลังเป็นเครื่องชี้ (Indicator) ที่สำคัญประการหนึ่งในการวัดถึงอัตราการกระจายอำนาจในแต่ละประเภท

จากแนวคิดเกี่ยวกับการคลังท้องถิ่นข้างต้นสรุปได้ว่า ท้องถิ่นมีอิสระทางด้านการบริหาร งานคลังท้องถิ่นสามารถกำหนดรายได้ขึ้นมาเองได้ มีอำนาจในการจัดหารายได้หรือในการจัดงบประมาณของตนเองและเป็นการลดภาระผูกพันกับรัฐบาลที่ท้องถิ่นต้องพึ่งเงินอุดหนุนจากรัฐบาลแต่การดำเนินงานจะต้องอยู่ในขอบเขตของกฎหมายที่รัฐบาลกำหนดไว้

2.1.8 ความหมายของการคลังท้องถิ่น

การคลังท้องถิ่นเป็นเครื่องมือหรือกระบวนการในการจัดการอันหนึ่งที่เป็นกลไกที่สำคัญ ในการบริหารงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้นการคลังท้องถิ่นจึงมีความสำคัญต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างมากที่จะช่วยให้สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ท้องถิ่นมีความเจริญก้าวหน้าและสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน ในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี ดังนั้นจึงมีนักวิชาการได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการคลังท้องถิ่น (Local Finance) ไว้ดังต่อไปนี้

จรัส สุวรรณมาลา (2545, น. 2) ได้ให้ความหมายการคลังท้องถิ่นไว้ว่า หมายถึง การระดม “ปัจจัยการผลิต” มาใช้ในการจัดบริการสาธารณะแก่ประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งในยุคก่อนมีการระดมกำลังแรงงาน สิ่งของ ทรัพย์สิน ที่ดิน มาใช้ทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ในชุมชน แต่ในยุคนี้จะมุ่งเน้นการหา “รายได้” ที่เป็นตัวเงินมาใช้จ่ายในการจัดบริการเป็นหลัก

โสภณ ตะโชติพันธ์ (2550, น. 5) ได้ให้ความหมายการคลังท้องถิ่นไว้ว่า การระดม “ปัจจัยการผลิต” มาใช้ในการจัดทำหรือผลิตบริการสาธารณะแก่ประชาชนพลเมืองในท้องถิ่น รวมถึงหมายถึง การบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นการพิจารณาถึงการหารายได้ การกำหนดรายจ่าย การจัดทางงบประมาณ การจัดซื้อวัสดุ การว่าจ้าง การเงินและบัญชี และการตรวจบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สรุปได้ว่าการคลังท้องถิ่น หมายถึง การบริหารงานคลังของ

หน่วยงานการปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นการพิจารณาถึงการ จัดหารายได้ การกำหนดรายจ่าย การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อ การจัดจ้าง การบัญชี การตรวจสอบบัญชีของหน่วยงานการปกครองท้องถิ่น กระบวนการงบประมาณท้องถิ่นเป็นตัวกลางในการเชื่อมความสัมพันธ์ของแหล่งที่มาของรายรับกับรูปแบบในการใช้จ่ายของแต่ละหน่วยการปกครองท้องถิ่น เพื่อก่อให้เกิดความสอดคล้องต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานการปกครองท้องถิ่น

2.1.9 ความสำคัญของการคลังท้องถิ่น

การคลังท้องถิ่นมีความสำคัญมากในการที่จะช่วยทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความสามารถในการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีนักวิชาการหลายท่านได้ถึงความสำคัญของการคลังท้องถิ่นไว้ ดังนี้

พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์ (2550, น. 258) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการคลังท้องถิ่นว่า การคลังนั้นมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการปฏิบัติภารกิจเพื่อให้บริการแก่ประชาชนตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย เนื่องจากจะต้องมีการจัดหารายได้และใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามเจตนารมณ์หรือความต้องการของท้องถิ่น การที่จะดำเนินกิจกรรมในท้องถิ่นให้ได้นั้นย่อมขึ้นอยู่กับการบริหารงานคลังที่ดีเป็นสำคัญ ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และความรับผิดชอบมากขึ้นทุกขณะ จึงทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินมากขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนตามสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นการคลังจึงมีความสำคัญต่อองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเจริญก้าวหน้าและมีความสามารถในการรับใช้ประชาชนในท้องถิ่นได้มากน้อยเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับการมีรายได้ของท้องถิ่นเป็นสำคัญ หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถูกควบคุมจากส่วนกลางมากขึ้นเท่านั้น ทำให้อำนาจในการปกครองตนเองลดน้อยลง ในทางกลับกันหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้มากและมีฐานะทางการคลังดีก็ทำให้การควบคุมจากส่วนกลางน้อยลงตามไปด้วย

ภักดี ศิวะพรชัย (2550, น. 10) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการคลังท้องถิ่นว่า รายได้ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น นับเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารการคลังเพื่อการบริหารงานส่วนท้องถิ่น เนื่องจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อการจัดทำบริการสาธารณะตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น เพื่ออำนวยความสะดวกและความผาสุกให้แก่ประชาชน รวมทั้งความเจริญก้าวหน้าของท้องถิ่น จำต้องมีรายได้ที่เพียงพอ หรือย่อมขึ้นอยู่กับ

มีรายได้แก่การทำนุบำรุงท้องถิ่นตามสภาวการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว หากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้น้อยหรือไม่เพียงพอ ทำให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องพึ่งพาหรือขอรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล เมื่อการเป็นดั่งนี้ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องถูกควบคุมจากส่วนกลางมากขึ้นตามจำนวนเงินที่ได้รับการอุดหนุนนี้ การที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นถูกควบคุมจากส่วนกลางมากย่อมทำให้สิทธิและอำนาจหน้าที่ในการปกครองตนเองลดน้อยลง และขาดความริเริ่มที่จะปรับปรุงท้องถิ่นของตนให้เจริญก้าวหน้า และส่งผลกระทบต่อการพัฒนาทางการเมืองของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งจะเห็นว่าในประเทศที่มีการปกครองส่วนท้องถิ่นที่พัฒนาแล้ว รัฐบาลจะมอบอำนาจในการจัดหารายได้ให้กับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างกว้างขวาง

สรุปได้ว่าการคลังของท้องถิ่นเป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดหารายได้ และกำหนดการใช้จ่าย การบริหารงานคลังขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น การคลังท้องถิ่นจึงมีความสำคัญยิ่งในการที่จะช่วยให้ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสามารถในการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีรายได้น้อยและฐานะการคลังยังไม่ดีแล้วก็ไม่พ้นที่จะต้องพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐบาล เมื่อเป็นเช่นนี้จำเป็นที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นถูกควบคุมจากส่วนกลางมากขึ้นเท่าใด ย่อมทำให้สิทธิหรืออำนาจการปกครองตนเองมีน้อยลงและส่งผลทำให้ขาดความริเริ่มที่จะปรับปรุงท้องถิ่นของตนเองให้เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกับงานจัดเก็บรายได้

แนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการจัดเก็บรายได้ให้มีประสิทธิภาพหรือปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บรายได้นั้น และมีนักทฤษฎีหลายท่านได้ศึกษาและสรุปเป็นปัจจัยสำคัญ ๆ ที่น่าสนใจดังต่อไปนี้

2.2.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บรายได้

สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2543, น. 92-94) กล่าวถึง ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีอากรไว้ว่า การบริหารจัดการเก็บภาษีอากรอย่างมีประสิทธิภาพย่อมทำได้ รายได้ภาษีอากรเต็มเม็ดเต็มหน่วยและลดจำนวนการหลีกเลี่ยงภาษีให้น้อยลง ดังนั้นควรพิจารณาถึงปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกำหนดความมีประสิทธิภาพว่าประกอบด้วยอะไรบ้าง และปัจจัยดังกล่าวมี

ความสำคัญต่อการกำหนดประสิทธิภาพอย่างไร เมื่อคำนึงถึงปัจจัยที่กำหนดความมีประสิทธิภาพแล้ว จะเห็นว่ามีความหมายหลายประการ แต่ปัจจัยหลักที่สำคัญ ๆ มีเพียง 6 ประการ คือ

1. ความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี ต้องมีลักษณะที่ว่า ประชาชนมีความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีที่ค่อนข้างสูง
2. ลักษณะของกฎหมายภาษีอากร ต้องง่ายและสะดวกต่อการประเมินภาษีของผู้เสียภาษี
3. ประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษีอากร พนักงานผู้จัดเก็บภาษีต้องเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานและให้บริการแก่ผู้เสียภาษีเป็นอย่างดี
4. บรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้ปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร จะต้องดำเนินการสร้างบรรยากาศให้ผู้เสียภาษีปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากรให้มากขึ้น โดยผู้นำของประเทศและผู้นำทางด้านธุรกิจจะต้องปฏิบัติตัวเป็นเยี่ยงอย่างแก่ผู้เสียภาษีอากรทั่วไป และพยายามมิให้มีการหลบเลี่ยงภาษีอากร เพราะการหลบเลี่ยงภาษีอากรเป็นช่องทางความไม่เป็นที่ชอบธรรมในการจัดเก็บภาษีอากร
5. โครงสร้างภาษีอากร เป็นสิ่งที่เอื้ออำนวยในแง่ความสะดวกและเข้าใจง่ายในทางปฏิบัติทั้งผู้จัดเก็บและผู้เสียภาษี ก่อให้เกิดความเป็นธรรมเมื่อภาษีอากรมีโครงสร้างที่ดี โดยเฉพาะ การลดความซ้ำซ้อนของการจัดเก็บ หรือที่เรียกว่าภาวะภาษีอากรทับถมทวี (Cascading Effect) อันจะมีผลให้ภาวะภาษีเหมาะสมอยู่ในวิสัยที่ผู้เสียภาษีรับได้ และส่งผลขั้นสุดท้าย คือ ลดการหลบเลี่ยงภาษีให้น้อยลง เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดเก็บภาษีอีกด้วย
6. ฐานข้อมูล ต้องมีการตรวจสอบ ปรับปรุงฐานข้อมูลผู้เสียภาษี และติดตามผลอยู่เป็นประจำ

การจัดเก็บภาษีอากรจะมีประสิทธิภาพมากหรือน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยที่เป็นเครื่องกำหนดประสิทธิภาพ 6 ประการดังกล่าว ซึ่งจะต้องมีลักษณะที่ว่าประชาชนมีความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีที่ค่อนข้างสูง ลักษณะของกฎหมายต้องง่ายและสะดวกต่อการประเมินภาษีของผู้เสียภาษี พนักงานจัดเก็บภาษีต้องเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานและให้บริการแก่ผู้เสียภาษีเป็นอย่างดี นอกจากนี้ ต้องสร้างบรรยากาศให้ผู้เสียภาษีปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากรให้มากขึ้น โดยผู้นำของประเทศและผู้นำทางด้านธุรกิจจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากรให้มากขึ้น ให้เป็นเยี่ยงอย่างแก่ผู้เสียภาษีอากรทั่วไป และพยายามมิให้มีการหลีกเลี่ยงภาษีอากร (Tax Evasion) เพราะการหลบเลี่ยงภาษีอากรเป็นช่องทางของความไม่เป็นที่ชอบธรรมในการจัดเก็บภาษีและมีส่วนทำให้ผู้เสียภาษีถูกต้องอยู่แล้วเกิดความท้อแท้และไม่

มีกำลังใจในการเสียภาษี ส่วนโครงสร้างภาษีอากรนั้นถือว่าเป็นความสำคัญมาก ทั้งนี้เนื่องจากโครงสร้างภาษีอากรเป็นสิ่งที่เอื้ออำนวยในแง่ความสะดวกและเข้าใจง่ายในทางปฏิบัติ ทั้งผู้จัดเก็บและผู้เสียภาษี และก่อให้เกิดความเป็นธรรม เมื่อภาษีอากรมีโครงสร้างที่ดีโดยเฉพาะการลดความซ้ำซ้อนของการจัดเก็บ หรือที่เรียกว่าภาวะภาษีทับถมทวี (Cascading Effect) อันจะมีผลให้ภาวะภาษีเหมาะสมอยู่ในวิสัยที่ผู้เสียภาษีรับได้ และส่งผลขั้นสุดท้ายคือลดการหลบเลี่ยงภาษีให้น้อยลง เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดเก็บภาษีอีกด้วย

พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์ (2550, น. 14) กล่าวว่า ปัจจัยการจัดเก็บภาษีอากรอย่างมีประสิทธิภาพย่อมทำให้รายได้ภาษีอากรเต็มเม็ดเต็มหน่วย และลดจำนวนการหลีกเลี่ยงภาษีให้น้อยลง ปัจจัยที่สำคัญ ๆ มี 5 ประการ คือ

1. ความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี
2. ลักษณะของกฎหมายภาษีอากร
3. ประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษีอากร
4. บรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้ปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร
5. โครงสร้างภาษีอากร

สมคิด บางโม (2557, น. 22) ได้กล่าวถึงปัจจัยสำคัญในการบริหารภาษีอากร ประกอบด้วยสิ่งสำคัญดังนี้

1. บุคลากรในการบริหาร ในการจัดเก็บภาษีอากรใด ๆ ก็ตาม ตัวบุคคลในการบริหารเป็นปัญหาสำคัญที่สุด คือเจ้าหน้าที่จัดเก็บภาษีอากรที่ดีจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในด้านกฎหมายภาษีอากรเป็นอย่างดี ได้รับการอบรมในด้านการบัญชี และทางด้านเศรษฐศาสตร์มาพอสมควร จะต้องเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อตนเองเป็นอย่างดี และมีศีลธรรมประจำใจสูงพอสมควร เพราะงานภาษีอากรเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับเงินทองจำนวนมาก เจ้าหน้าที่ต้องมีเครื่องเหนียวรั้งจิตใจเพื่อมิให้ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของเงินตราได้โดยง่าย

2. กฎหมายภาษีอากร กฎหมายภาษีอากรที่จะทำให้การบริหารการเก็บภาษีอากรจะต้องเป็นกฎหมายที่มีข้อความรัดกุม และคำจำกัดความด้านต่าง ๆ ชัดเจน และบทบัญญัติของกฎหมายภาษีอากร จะต้องไม่ได้อยู่ในดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่จัดเก็บภาษีอากรมากเกินไปนัก

3. ความรู้สึกของประชาชนเกี่ยวกับภาษีอากร เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการบริหารงานภาษีอากร ถ้าหากประชาชนมีความรู้สึกเห็นชอบด้วยกับกฎหมายภาษีอากร การบริหารภาษีอากรก็เป็นไปด้วยความง่าย และเก็บเงินเข้ารัฐได้เป็นจำนวนมาก แต่ถ้าประชาชนมีความขัดแย้งก็จะทำให้รัฐบาลจะต้องประสบความยุ่งยากในการจัดเก็บ

4. การใช้เงินตราในวงการเศรษฐกิจ (Degree of Magnetization) ถ้าหากมีการใช้เงินตราเป็นสื่อกลางในการดำเนินการเศรษฐกิจ รัฐบาลก็สามารถเก็บภาษีได้ง่ายขึ้น เพราะเจ้าหน้าที่สามารถจะรู้ได้อย่างแน่นอนเกี่ยวกับจำนวนเงินที่จะเสียภาษีอากร

Millet (1954, p. 21) ได้กล่าวถึง สิ่งที่เป็นปัจจัยสำคัญต่อประสิทธิภาพของงานอีกอย่างหนึ่งก็คือ ผลตอบแทนและสวัสดิการต่างๆ เพราะทุกคนทางานย่อมจะต้องปรารถนาผลตอบแทน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลตอบแทนที่คุ้มค่าต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน ซึ่งผลตอบแทนดังกล่าว ได้แก่ อัตราเงินเดือน หรือสิ่งจูงใจอื่นใดทางการการเงินที่เป็นที่พอใจ สวัสดิภาพและความปลอดภัยจากการเจ็บป่วยหรืออุบัติเหตุจากการทำงาน การได้รับ การยอมรับนับถือในความสามารถ และฝีมือจากผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน ความรู้สึกเป็นพวกเดียวกันในการทำงาน (Sense of Belonging) สภาพการทำงานที่ได้รับการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงในทางที่ดีขึ้นเพื่อขจัดความเบื่อหน่ายในการทำงาน โอกาสก้าวหน้าในงานที่ทำ สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรมีความเต็มใจที่จะทำงานอยู่ในองค์กรนั้น ๆ ให้บังเกิดประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงต้องทำในสิ่งที่ตนถนัดและมีความชำนาญ งานจึงจะมีประสิทธิภาพสูง

ธนาคารโลก (World Bank, 1991, p. 4) ได้ศึกษาและสรุปประเด็นความสำคัญของการบริหารภาษีไว้ดังนี้

1. การบริหารภาษีที่มีประสิทธิภาพ จะทำให้สามารถบังคับใช้กฎหมายได้อย่างบรรลุผล ผู้เสียภาษีจะให้ความร่วมมือ ปฏิบัติตามกฎหมาย ยินยอมเสียภาษี ไม่เกิดการหลีกเลี่ยงและหลบหลีกภาษี จึงมีส่วนกำหนดขนาดของฐานภาษี และการบรรลุวัตถุประสงค์ทางเศรษฐกิจของภาษีนั่น ๆ หากการหลีกเลี่ยงหรือหลบหลีกภาษีมาก จะทำลายระบบการบริหารภาษี

2. ความยุ่งยากซับซ้อนของกฎหมายและระเบียบ จะก่อให้เกิดความยุ่งยากในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อการประเมิน จัดเก็บภาษี รวมทั้งการติดตามตรวจสอบ นอกจากนี้ความยุ่งยากดังกล่าวยังเป็นสาเหตุของการใช้ดุลยพินิจไปในทางทุจริต และบางครั้งผู้เสียภาษีอาจพบว่าการปฏิบัติตามกฎหมายยุ่งยากกว่าการเลี่ยงกฎหมาย

3. วิธีการบริหารที่ไม่เหมาะสม จะทำให้การใช้กำลังคนไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลให้ไม่สามารถบังคับใช้กฎหมายภาษีได้อย่างถูกต้อง ยุติธรรม เป็นช่องทางให้เกิดการฉวยพินิจในทางมิชอบและเกิดกิจกรรมที่ไม่พึงประสงค์อื่น ๆ ในการจัดเก็บภาษี

สรุปได้ว่าปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีอากรให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย ความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี ลักษณะของกฎหมายภาษีอากร โครงสร้างภาษีอากร ประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษี การตรวจสอบปรับปรุงและติดตามผล และบรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้ปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยให้ความหมายของปัจจัยดังกล่าว ดังนี้

1. ความสำนึกในหน้าที่ของผู้เสียภาษี หมายถึง การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษี มีความสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบในการเสียภาษี ทราบถึงหน้าที่ของผู้เสียภาษี ระยะเวลาและกำหนดการในการชำระภาษี ตระหนักถึงความสำคัญของการเสียภาษี ความสัมพันธ์ระหว่างบริการที่ประชาชนจะได้รับจากท้องถิ่นกับภาษีที่ประชาชนได้จ่ายให้กับท้องถิ่น และมีการจัดทำคู่มือและแผ่นพับเพื่อแจกจ่ายให้แก่ประชาชนผู้ที่จะต้องมาเสียภาษี

2. ลักษณะของภาษีอากร หมายถึง กฎหมาย ระเบียบ และคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านจัดเก็บรายได้ มีความชัดเจน มีความเหมาะสม ง่ายและสะดวกต่อการประเมินภาษีอากรของผู้เสียภาษี ลักษณะของภาษีแต่ละชนิดมีความเป็นธรรมและความเสมอภาคแก่ผู้เสียภาษี แบบฟอร์มในการเสียภาษีอากรง่ายและสะดวกต่อการกรอก

3. โครงสร้างภาษีอากร หมายถึง สิ่งที่เอื้ออำนวยในแง่ความสะดวกและเข้าใจง่าย ในการปฏิบัติงานภาษีอากร ลดความซับซ้อนของการจัดเก็บภาษีอากร กฎหมายภาษีอากรมีความรัดกุม ไม่มีช่องโหว่ให้มีการหลบหลีกภาษีอากร ระเบียบและข้อบังคับเกี่ยวกับภาษีอากรของท้องถิ่นมีความเป็นธรรม ไม่มีการได้รับการยกเว้นมากจนเกินไป มีการปรับปรุงเกี่ยวกับโครงสร้างภาษีอากรเพื่อควบคุมความประพฤติของผู้บริโภค อำนวยความสะดวกในการจัดเก็บและเพื่อให้ภาระภาษีสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน

4. ประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษี หมายถึง การเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่ผู้จัดเก็บภาษี มีการปรับปรุงอัตราเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ให้เพียงพอกับปริมาณงาน มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ทุกระดับเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด้วยการอุทิศเวลา เสียสละ และซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

ด้วยความเต็มใจในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการติดต่อเสียภาษี การได้รับขวัญ กำลังใจ รวมทั้งทรัพยากรในการปฏิบัติงานจากผู้บริหาร

5. การตรวจสอบปรับปรุงและติดตามผล หมายถึง การตรวจสอบความถูกต้องของแบบประเมินภาษีกับทะเบียนทรัพย์สินของผู้ชำระภาษี มีการปรับปรุงข้อมูลในแผนที่ภาษีและในทะเบียนภาษีให้เป็นปัจจุบัน มีการจัดทำคู่มือการปรับปรุงทะเบียนผู้เสียภาษี ทะเบียนโรงเรือน ที่ดิน และภาษีป้าย มีการสำรวจติดตามผลผู้ไม่มาชำระภาษีและมีหนังสือเตือนผู้ที่ยังไม่ชำระภาษีทุกราย

6. บรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้ปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร หมายถึง ผู้นำเป็นตัวอย่างในการชำระภาษีตามกำหนดและถูกต้อง เจ้าหน้าที่ให้บริการประชาชนผู้มาชำระภาษีทุกระดับอย่างเท่าเทียมกัน มีการใช้ระบบคอมพิวเตอร์เพื่อความสะดวกรวดเร็วและถูกต้อง มีการจัดทำตัวอย่างคำร้องหรือแบบฟอร์มต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกและรวดเร็วแก่ผู้เสียภาษี สถานที่ที่ผู้เสียภาษีมาติดต่อมีความสะดวกสบาย

จากแนวคิดสามารถสรุปได้ว่าการจัดเก็บภาษีอากรมีหลักเกณฑ์ที่สำคัญ คือ ความยุติธรรม ความแน่นอนของภาษีที่ต้องเสีย ความสะดวกในวัน เวลา และสถานที่ในการจัดเก็บภาษี และรวมถึงความประหยัดในการจัดเก็บภาษี และปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งคือ หน่วยงานจะต้องมีการสร้างความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี ลักษณะของกฎหมายภาษีอากร โครงสร้างภาษีอากร พนักงานผู้จัดเก็บภาษี การตรวจสอบปรับปรุงและติดตามผล และบรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้ปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร เพื่อสร้างความพร้อมในการจัดเก็บภาษีให้แก่ประชาชน

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่นเป็นผลที่เกิดจากความจำเป็นของรัฐในการกระจายอำนาจการปกครองบางส่วนออกให้ท้องถิ่นดำเนินกิจการบางอย่างได้ เพื่อประโยชน์ของท้องถิ่นเอง การปกครองท้องถิ่นจึงมิใช่การปกครองโดยอิสระอย่างสิ้นเชิง หรือมิใช่การปกครองที่เกิดจากสิทธิของชุมชนท้องถิ่น แต่เป็นผลที่เกิดจากรัฐคือ รัฐเป็นผู้ให้ดำเนินการปกครองท้องถิ่น (Local Government is a Creature of the State) และรัฐย่อมสามารถควบคุมการปกครองท้องถิ่นได้ ความเป็นอิสระของแต่ละท้องถิ่นหรือการปลอดจากความควบคุมของรัฐจะมีอย่างน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับทางปฏิบัติที่แตกต่างกันไปในแต่ละรัฐ

2.3.1 ความหมายของการปกครองท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่น ตามพจนานุกรมของมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ หมายถึง การควบคุมและการจัดองค์กรปกครองของเมือง หรือเขตปกครองของท้องถิ่น โดยกลุ่มที่ได้รับเลือกมาจากการเลือกตั้ง (The Control and Organization of Town and Small Areas by People Who are Elected from Them) (อุดม ทุมโฆสิต, 2551, น. 210)

นักเศรษฐศาสตร์ ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นเอาไว้ในแง่มุมต่าง ๆ กัน ดังนี้

อุทัย หิรัญโต (2550, น. 2) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นไว้ว่า การปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครองและดำเนินการบางอย่าง โดยดำเนินการกันเองเพื่อบำบัดความต้องการของตนเองการบริหารงานของท้องถิ่นมีการจัดเป็นองค์กร มีเจ้าหน้าที่ซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมดหรือบางส่วน ทั้งนี้มีความเป็นอิสระในการบริหารงาน แต่รัฐบาลต้องควบคุมด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม จะปราศจากการควบคุมของรัฐบาลได้ไม่เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นสิ่งที่รัฐทำให้เกิดขึ้น

สุพัทธา นามรมย์ (2552, น. 54) การปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลกลางกระจายอำนาจไปให้หน่วยงานการปกครองท้องถิ่น เพื่อดำเนินงานในการสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ของตน มีเจ้าหน้าที่ซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมด หรือบางส่วน ซึ่งมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ตามสมควร โดยไม่ขัดต่อระเบียบที่เกี่ยวข้อง และไม่มีผลกระทบกระเทือนต่ออำนาจอธิปไตยของรัฐ

อย่างไรก็ดีจากคำจำกัดความดังกล่าวนี้จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบที่สำคัญ ๆ ของการปกครองท้องถิ่นมีดังนี้ คือ

1. หน่วยงานการปกครองท้องถิ่นจะได้รับการจัดตั้งขึ้น โดยผลแห่งกฎหมายและหน่วยงานการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ จะมีสภาพเป็นนิติบุคคล
2. หน่วยงานการปกครองท้องถิ่นที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นนั้นจะต้องไม่อยู่ในสายการบังคับบัญชา (Hierarchy) ของหน่วยงานทางราชการ เพราะจะต้องเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจปกครองตนเอง (Autonomy)
4. หน่วยงานการปกครองท้องถิ่นที่ทำการจัดตั้งขึ้นต้องมืองค์กรที่มาจากการเลือกตั้ง (Election) โดยประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นสำคัญ เพื่อแสดงถึงการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน (Political Participation)

5. หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ จะต้องมีความสามารถในการจัดเก็บรายได้ โดยการอนุญาตจากรัฐเพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้นำมาทำนุบำรุงท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

6. หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ควรมีอำนาจในการกำหนดนโยบายและมีการควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตนตามครรลองของการปกครองที่ประชาชนมีส่วนร่วม (Public Participation) อย่างแท้จริง

7. หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ ควรมีอำนาจในการออกกฎข้อบังคับ เพื่อกำกับให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายหรือความต้องการแห่งท้องถิ่นได้ แต่ทั้งนี้ กฎข้อบังคับทั้งปวงย่อมไม่ขัดต่อกฎหมายหรือข้อบังคับอื่นใดของรัฐ

8. หน่วยการปกครองท้องถิ่น เมื่อได้รับการจัดตั้งขึ้นแล้ว ยังคงต้องอยู่ในความรับผิดชอบและอยู่ในการกำกับดูแลจากรัฐ เพื่อประโยชน์ และความมั่นคงแห่งรัฐและประชาชนใน ส่วนรวมองค์ประกอบต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้ ถือได้ว่าเป็นคุณลักษณะเฉพาะอันสำคัญของการปกครองท้องถิ่นในรูปของการปกครองตนเอง (Local Self Government)

วิระศักดิ์ เครือเทพ (2552, น. 69) การปกครองท้องถิ่น คือ สภาวะของการเปิดโอกาสให้มีการใช้อำนาจรัฐที่หลากหลายกระจายไปยังชุมชนท้องถิ่นต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนในชุมชนเหล่านั้นปกครองและดูแลกันเองในขอบเขตพื้นที่และในภารกิจที่กำหนด เป็นสภาวะของการใช้อำนาจปกครองของรัฐในหลายระดับเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนที่มีความหลากหลายในทางสังคม อุดมการณ์ เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม

โกวิท พวงงาม (2555, น. 10) ได้กล่าวว่า การปกครองท้องถิ่น เป็นระบบการปกครองที่เป็นผลเนื่องมาจากการกระจายอำนาจทางการปกครองของรัฐ และโดยแต่นี้จะเกิดองค์การทำหน้าที่ปกครองโดยคนในท้องถิ่นนั้น ๆ องค์การนี้จัดตั้งและถูกควบคุมโดยรัฐบาล แต่ก็มีอำนาจในการกำหนดนโยบายและควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตนเองได้

Bayliss (1968, p. 7) อธิบายถึงลักษณะที่จำเป็นในการจัดการปกครองท้องถิ่นไว้ดังนี้

1. การปกครองท้องถิ่นต้องยึดหลักความเป็นนิติบุคคลที่มีอิสระ (Independent Legal Entity) ที่จะดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้ด้วยตัวเอง โดยมีกฎหมายรับรอง และไม่อยู่ภายใต้นิติบุคคลอื่น เช่น ภายใต้การควบคุมของรัฐบาลกลาง หรือคณะบุคคลอื่นใด

2. การคัดสรรคนเข้ามาใช้อำนาจของท้องถิ่น ต้องทำโดยการลงคะแนนเลือกตั้ง (Popularly Elected) คือต้องมีการเลือกตั้งเพื่อคัดเลือกบุคคลเข้ามาทำหน้าที่ทางการบริหารและทางด้านนิติบัญญัติ รวมทั้งใช้อำนาจตัดสินเรื่องราวต่าง ๆ ตามครรลองประชาธิปไตย

3. ท้องถิ่นต้องมีอำนาจในการจัดเก็บภาษีเป็นของตนเอง (Possess Independent Powers of Local Taxation) ทั้งนี้เพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เลี้ยงตัวเอง

4. ท้องถิ่นจะต้องมีอิสระในการทำงาน อันเป็นหน้าที่ของท้องถิ่นอย่างชัดเจน (Autonomous to Certain Extent) เช่น มีอิสระในการกำหนดนโยบาย มีอำนาจในการใช้จ่ายเงิน เพื่อจัดทำบริการให้แก่ประชาชน ตลอดจนมีอำนาจในการตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของท้องถิ่น

Hampton (1991, p. 3) ได้อธิบายความหมายและลักษณะของการปกครองท้องถิ่นว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง “การจัดการปกครองกันเองของประชาชนผู้อยู่อาศัยในท้องถิ่น” โดยการปกครองท้องถิ่นตามขอบเขตลักษณะของการปกครองท้องถิ่นในประเทศอังกฤษขึ้นด้วยลักษณะที่สำคัญ 4 ประการด้วยกัน คือ

1. การปกครองท้องถิ่นเป็นการปกครองที่มีขอบเขตทางกายภาพที่ชัดเจน เช่น มีพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่ชัดเจนไม่ทับทับกันกับท้องถิ่นอื่นจนทำให้แยกความรับผิดชอบออกจากกันไม่ได้

2. เป็นการปกครองที่มุ่งที่จะตอบสนอง ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นเป็นสำคัญ โดยพยายามจัดหาบริการต่าง ๆ ที่จำเป็นให้แก่พลเมืองในท้องถิ่นเป็นสำคัญโดยพยายามจัดหาบริการต่าง ๆ ที่จำเป็นให้แก่พลเมือง เช่น บริการด้านโยธา บริการด้านสาธารณสุข เป็นต้น

3. มีสภาท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งโดยมีวิธีการเลือกตั้งในลักษณะที่คล้ายคลึงกับการเลือกตั้งของสภาในระดับชาติ

4. รัฐบาลท้องถิ่นที่มีอำนาจอิสระในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง เพื่อผลประโยชน์ของท้องถิ่นเอง เช่น มีอำนาจในการเก็บภาษีอากร การอนุญาตให้ทำหรือห้ามไม่ให้ทำ เป็นต้น

สรุปได้ว่าการปกครองท้องถิ่นเป็นการปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจหรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปกครองร่วมกันทั้งหมด หรือเป็นบางส่วนในการบริหารท้องถิ่น ตามหลักการที่ว่า ถ้าอำนาจการปกครองมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลของท้องถิ่นก็ย่อมเป็นรัฐบาลของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชน

2.3.2 ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น

จากแนวคิดในการปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนวัตถุประสงค์ทางการปกครองของรัฐในอันที่จะรักษาความมั่นคงและความผาสุกของประชาชน โดยยึดหลักการกระจายอำนาจปกครอง และเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง การปกครองท้องถิ่นมีลักษณะสำคัญหลายประการ ดังนี้

พรชัย เทพปัญญา และคณะ (2547, น. 1) กล่าวว่าลักษณะสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นองค์การที่มีการปฏิบัติงานต่อเนื่องกัน โดยไม่ขาดตอน มีอำนาจที่จะกระทำกิจกรรมสาธารณะ มีความสามารถที่จะทำสัญญากับบุคคลหรือนิติบุคคลได้ มีสิทธิฟ้องร้องหรือถูกฟ้องคดีความในศาลได้ และมีความสามารถที่จะเก็บภาษีของตนเอง

นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ (2547, น. 22) จำแนกลักษณะสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ว่า เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายจากส่วนกลาง มีสถานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย มีขอบเขตการปกครองที่แน่นอน และมีคณะผู้แทนที่ได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นผู้รับผิดชอบต่อการบริหารงานอย่างเป็นอิสระ และมีอำนาจในด้านการคลัง มีอิสระในการกำหนดนโยบายและมีการบริหารงานของตนเอง

ปธาน สุวรรณมงคล (2547, น. 4-5) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

1. เป็นนิติบุคคล นิติบุคคลเป็นสิ่งที่เกิดขึ้น โดยอำนาจของกฎหมาย การเป็นนิติบุคคล จึงเป็นการแสดงถึงฐานะทางกฎหมาย สำหรับการปกครองท้องถิ่นถือเป็นนิติบุคคลในกฎหมายมหาชน โดยมีกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่ตามที่ระบุไว้ในกฎหมายนั้น ๆ และสามารถก่อหนี้พันธะทางกฎหมาย
2. มีอำนาจหน้าที่เฉพาะ มีการดำเนินกิจการตามที่กฎหมายบัญญัติไว้เป็นกาลเฉพาะ ให้เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบนั้นๆ ซึ่งอาจเป็นการระบุหน้าที่ไว้โดยชัดเจน หรืออาจเป็นการระบุให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถริเริ่มกระทำการใดๆ ที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติห้ามไว้
3. ผู้บริหารมาจากการเลือกตั้ง โดยทั่วไปสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่น จะมาจากการเลือกตั้งจากประชาชน โดยสมาชิกสภาท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ส่วนผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นอาจมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนหรืออาจมาจากการเลือกตั้งทางอ้อม โดยสภาเป็นผู้เลือกคณะบริหารท้องถิ่นก็ได้ ตามที่กฎหมายกำหนด

4. ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง การมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นเป็นเรื่องสำคัญ ทั้งนี้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งโดยตรงและโดยอ้อม

5. มีอิสระในการบริหารอย่างเพียงพอ ในขอบเขตหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามนโยบายและเป้าหมายที่กำหนด โดยรัฐบาลกลางมีหน้าที่เพียงสนับสนุนส่งเสริมและกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

6. มีอำนาจในการจัดหารายได้และใช้จ่ายอย่างอิสระตามควร มีการจัดหารายได้ ในท้องถิ่นของตนอย่างเพียงพอต่อการบริหารงาน มีแหล่งรายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเอง เพื่อแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

7. มีการกำกับดูแลจากรัฐ การปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นส่วนย่อยส่วนหนึ่งของรัฐ และจัดตั้งโดยมีกฎหมายรองรับ มีใช้องค์กรที่เป็นอิสระจากรัฐ การกำกับดูแลเป็นรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่าที่จำเป็น ไม่ขัดกับหลักความเป็นอิสระในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชน

โกวิท พวงงาม (2549, น. 10-11) กล่าวถึง ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ดังนี้

1. การปกครองท้องถิ่นคือ รากฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย (Basic Democracy) เพราะการปกครองท้องถิ่นจะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ทำให้เกิดความคุ้นเคยในสิทธิและหน้าที่ของพลเมือง อันจะนำไปสู่ความเลื่อมใสศรัทธาในระบอบประชาธิปไตย

2. การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล

3. ปกครองท้องถิ่นทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักการปกครองตนเอง (Self Government) เพราะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งทำให้ประชาชนเกิดจิตสำนึกในความสำคัญของตนเองต่อท้องถิ่นประชาชนจะมีส่วนร่วมรับรู้ถึงอุปสรรค ปัญหาและช่วยป้องกันแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นของตน

4. การปกครองท้องถิ่นสามารถสนองความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ

5. การปกครองท้องถิ่นถือเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมือง และการบริหารของประเทศในอนาคต

6. การปกครองท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวทางของการพัฒนาชนบทในแบบพึ่งตนเอง

จากคำกล่าวข้างต้นเห็นได้ว่าการปกครองท้องถิ่น เป็นรากฐานของการปกครองในระบบประชาธิปไตยโดยทำให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง เกิดสำนึกและเห็นความสำคัญคุ้นเคยกับการใช้สิทธิทางการเมืองหน้าที่พลเมือง อันจะนำไปสู่ความศรัทธาและความเลื่อมใสในระบบประชาธิปไตย ดังนั้นองค์กรซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนนั้น ๆ หรือที่เรียกว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงสามารถที่จะตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นได้ตรงเป้าหมาย รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพที่สุดและนอกจากนั้นในความสัมพันธ์กับรัฐบาลกลางจะพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรที่ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล เนื่องจากรัฐบาลกลางได้ขาดคือ การเปลี่ยนแปลงบทบาทของราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ปฏิบัติกลับกลายเป็นผู้ทำหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน และให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการเทคนิคให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการศึกษาความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น กล่าวโดยสรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐ ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักการปกครองตนเอง เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองซึ่งทำให้ประชาชนเกิดจิตสำนึกในความสำคัญของตนเองต่อท้องถิ่น ประชาชนจะมีส่วนรับรู้ถึงอุปสรรค ปัญหา และช่วยป้องกันแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นของตน และเป็นหน่วยการปกครองสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างตรงเป้าหมายที่สุด

2.3.3 วัตถุประสงค์ของการปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่นมีวัตถุประสงค์เพื่อกระจายอำนาจการปกครองจาก ส่วนกลางสู่ส่วนท้องถิ่น เพื่อมุ่งเปิดโอกาสและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองในระดับหนึ่ง และที่สำคัญคือ ประชาชนในท้องถิ่นจะมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองอย่างกว้างขวาง ดังนั้นจึงมีผู้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

โกวิท พวงงาม (2550, น. 34) ได้จำแนกวัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่นไว้ดังนี้

1. ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล เป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดว่าในการบริหารประเทศ จะต้องอาศัยเงินงบประมาณเป็นหลัก หากเงินงบประมาณจำกัด ภารกิจที่จะต้องบริการให้กับชุมชนต่าง ๆ อาจไม่เพียงพอ ดังนั้นหากจัดให้มีการปกครองท้องถิ่น หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ ก็สามารถมีรายได้ มีเงินงบประมาณของตนเองเพียงพอที่จะดำเนินการสร้างสรรค์ความเจริญให้กับท้องถิ่นได้ จึงเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลได้เป็นอย่างมาก การแบ่งเบาเป็นแบ่งเบาทั้งในด้านการเงิน ตัวบุคคล ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ

2. เพื่อสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง เนื่องจากประเทศมีขนาดกว้างใหญ่ ความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมมีความแตกต่างกัน การรอรับบริการจากรัฐบาลแต่อย่างเดียวย่อมไม่ตรงตามความต้องการที่แท้จริงและล่าช้า หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มีประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้บริหารเท่านั้น จึงจะสามารถตอบสนองความต้องการนั้นได้

3. เพื่อความประหยัด โดยที่ท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนก็ต่างไปด้วย การจัดตั้งหน่วยปกครองท้องถิ่นขึ้นจึงมีความจำเป็น โดยให้อำนาจหน่วยการปกครองท้องถิ่นจัดเก็บภาษีอากร ซึ่งเป็นวิธีการหารายได้ให้กับท้องถิ่นเพื่อนำไปใช้ในการบริหารกิจการของท้องถิ่น ทำให้ประหยัดเงินงบประมาณของรัฐบาลที่จะต้องจ่ายให้กับท้องถิ่นทั่วประเทศเป็นอันมาก และแม้จะมีการจัดสรรเงินงบประมาณจากรัฐบาลไปให้บ้าง แต่ก็มีเงื่อนไขที่กำหนดไว้อย่างรอบคอบ

4. เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษากการปกครอง ระบบประชาธิปไตยแก่ประชาชน จากการศึกษาการปกครองท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ไม่ว่าจะโดยการสมัครรับเลือกตั้งเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นเลือกเข้าไปทำหน้าที่ฝ่ายบริหาร หรือฝ่ายนิติบัญญัติของหน่วยการปกครองท้องถิ่นก็ตาม การปฏิบัติหน้าที่ที่แตกต่างกันนี้มีส่วนในการส่งเสริมการเรียนรู้ถึงกระบวนการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระดับชาติได้เป็นอย่างดี

ชูวงศ์ ฉายะบุตร (2559, น. 26) ได้จำแนกวัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่นไว้ดังนี้

1. ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล เป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดว่าในการบริหารประเทศนั้นจะต้องอาศัยเงินงบประมาณเป็นหลัก หากเงินงบประมาณจำกัด ภารกิจที่จะต้องบริการให้กับชุมชนต่าง ๆ อาจไม่เพียงพอ ดังนั้นหากจัดให้มีการปกครองท้องถิ่น หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ ก็สามารถมีรายได้ มีเงินงบประมาณของตนเองเพียงพอที่จะดำเนินการสร้างสรรค์ความเจริญให้กับท้องถิ่นได้ จึงเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลได้เป็นอย่างมาก การแบ่งเบาหนี้เป็นการแบ่งเบาทั้งในด้านการเงิน ตัวบุคคล ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ

2. เพื่อการสนองตอบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริงเนื่องจากประเทศที่มีขนาดกว้างใหญ่ ความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมมีความแตกต่างกัน การรอรับบริการจากรัฐบาลแต่อย่างเดียวย่อมไม่ตรงตามความต้องการที่แท้จริงและล่าช้า หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มีประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้บริหารเท่านั้นจึงจะสามารถตอบสนองความต้องการนั้นได้

3. เพื่อความประหยัด โดยที่ท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันในด้านสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนก็ต่างไปด้วย การจัดตั้งหน่วยปกครองท้องถิ่นขึ้นจึงมีความจำเป็นโดยอำนาจหน่วยการปกครองท้องถิ่นจัดเก็บภาษีอากร ซึ่งเป็นวิธีการหารายได้ให้กับท้องถิ่นเพื่อนำไปใช้ในการบริหารกิจการของท้องถิ่น ทำให้ประหยัดเงินงบประมาณของรัฐบาลที่จะต้องจ่ายให้กับท้องถิ่นทั่วประเทศเป็นอันมากและแม้จะมีการจัดสรรเงินงบประมาณจากรัฐบาลไปให้บ้างแต่ก็มีเงื่อนไขที่กำหนดไว้อย่างรอบคอบ

4. เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เป็นสถาบันที่ให้การศึกษารอบการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชนจากการที่กรมการปกครองท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ไม่ว่าจะโดยการสมัครรับเลือกตั้งเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นเลือกเข้าไปทำหน้าที่ฝ่ายบริหาร หรือฝ่ายนิติบัญญัติของหน่วยการปกครองท้องถิ่นก็ตาม การปฏิบัติหน้าที่ที่แตกต่างกันนี้มีส่วนในการส่งเสริมการเรียนรู้ถึงกระบวนการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระดับชาติได้เป็นอย่างดี

จากการศึกษาวัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่นสามารถกล่าวโดยสรุปได้ว่า การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการกระจายอำนาจจากส่วนกลางเพื่อให้ท้องถิ่นได้มีการบริหารจัดการท้องถิ่นของตนเอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ทั้งทางด้านการเงิน ตัวบุคคล ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของประชาชน เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองในระบอบประชาธิปไตยเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ถึงกระบวนการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประชาชน

2.3.4 องค์ประกอบของการปกครองส่วนท้องถิ่น

ได้มีนักวิชาการได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ดังต่อไปนี้

ศักดิ์ เกียรติก้อง (2550, น. 7) กล่าวว่า การปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ ดังนี้

1. ต้องมีอาณาเขตที่แน่นอนชัดเจน (Area)
2. ต้องมีอำนาจอิสระ (Autonomy)
3. ต้องมีสิทธิตามที่กฎหมายรับรอง
4. ต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองทั้งโดยตรง

และโดยอ้อม

5. ต้องมีองค์กรที่แน่นอนชัดเจนในการบริหาร จัดการงานของท้องถิ่น

อุทัย หิรัญโต (2523, น. 22, อ้างถึงใน พูนพิพัฒน์ ปัตตาเทสัง, 2551, น. 11) ได้กล่าวว่า โดยทั่วไประบบการปกครองท้องถิ่นจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ 8 ประการ คือ

1. สถานะตามกฎหมาย (Legal Status) หมายความว่า หากประเทศใดกำหนดเรื่องปกครองท้องถิ่นไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศ การปกครองท้องถิ่นในประเทศนั้นจะมีความเข้มแข็งกว่า การปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งโดยกฎหมายอื่น เพราะข้อความที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนั้นเป็นการแสดงให้เห็นว่าประเทศนั้นมีนโยบายที่จะกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

2. พื้นที่และระดับ (Area and Level) ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นมีหลายประการ เช่น ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เชื้อชาติ และความสำนึกในการปกครองตนเองของประชาชน จึงได้มีกฎเกณฑ์ที่จะกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นออกเป็น 2 ระดับคือ หน่วยการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็กและขนาดใหญ่ สำหรับขนาดของพื้นที่จากการศึกษาขององค์การสหประชาชาติ โดยองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) องค์การศึกษาศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม (UNESCO) องค์การอนามัยโลก (WHO) และสำนักกิจการสังคม (Bureau of Social Affair) ได้ให้ความเห็นว่าองค์การปกครองท้องถิ่นที่สามารถให้บริการและบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพได้ ควรมีประชากรประมาณ 50,000 คน แต่ก็ยังมีปัจจัยอื่นที่จะต้องพิจารณาด้วย เช่น ประสิทธิภาพในการบริหารรายได้และบุคลากร

3. การกระจายอำนาจและหน้าที่ การที่จะกำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมือง และการปกครองของรัฐบาลเป็นสำคัญ

4. องค์การนิติบุคคลจัดตั้งโดยผลแห่งกฎหมายแยกจากรัฐบาลกลาง หรือรัฐบาลแห่งชาติ มีขอบเขตการปกครองที่แน่นอน มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย ออกกฎ ข้อบังคับ ควบคุมให้มีการปฏิบัติตามนโยบายนั้น ๆ

5. การเลือกตั้งสมาชิกองค์การ หรือคณะผู้บริหารจะต้องได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อการเข้ามามีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองของประชาชน โดยเลือกผู้บริหารท้องถิ่นของตนเอง

6. อิสระในการปกครองท้องถิ่น สามารถใช้ดุลยพินิจของตนเองในการปฏิบัติกิจการภายในขอบเขตของกฎหมาย โดยไม่ต้องขออนุมัติจากรัฐบาลกลาง และไม่อยู่ในสายการบังคับบัญชาของหน่วยงานทางราชการ หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจอิสระ (Autonomy) ในการปฏิบัติ

หน้าที่ตามความเหมาะสม กล่าวคือ อำนาจของหน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีขอบเขตพอควร เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริง

7. งบประมาณของตนเอง โดยมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ การจัดเก็บภาษีตามขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจในการจัดเก็บเพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอที่จะทำนุบำรุงท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

8. การควบคุมดูแลของรัฐ เมื่อได้รับการจัดตั้งขึ้นแล้วยังคงอยู่ในการกำกับดูแลจากรัฐ เพื่อประโยชน์และความมั่นคงของรัฐและประชาชน โดยส่วนรวมโดยการมีอิสระในการดำเนินงานของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ ทั้งนี้มิได้หมายความว่า มีอิสระเต็มที่ทีเดียว แต่คงหมายถึงเฉพาะอิสระในการดำเนินกิจการเท่าที่จำเป็นเท่านั้น เพราะฉะนั้นแล้วท้องถิ่นจะกลายเป็นอธิปไตยไป

กล่าวโดยสรุปการปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีพื้นที่และระดับการปกครองที่ชัดเจน มีการกระจายอำนาจทางการเมืองตามนโยบายทางการเมืองและการปกครองของรัฐบาล มีสถานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย มีอิสระในการปกครองตนเอง ต้องมีองค์กรที่แน่นอนชัดเจนในการบริหารจัดการงานของท้องถิ่น

2.3.5 โครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 ได้บัญญัติถึงโครงสร้างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอันประกอบด้วยสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น ดังนี้ (เน้นทวัฒน์ บรมานันท์, 2560, น. 233)

2.3.5.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีสภาท้องถิ่น และคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

2.3.5.2 สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้ง

2.3.5.3 คณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นให้มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนหรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น

2.3.5.4 การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนให้ใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ

2.3.5.5 สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นจะมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

2.3.5.6 คณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น จะเป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งมีเงินเงินเดือนประจำพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น และจะมีผลประโยชน์ขัดกับการดำรงตำแหน่งตามที่กฎหมายบัญญัติได้

2.3.5.7 คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และมีผู้มีสิทธิสมัครเลือกตั้ง หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

2.3.5.8 ในกรณีที่คณะผู้บริหารท้องถิ่นจะต้องพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ หรือผู้บริหารท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่งและจำเป็นต้องมีการแต่งตั้งคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว มิให้นำหลักเกณฑ์ในข้อ (3) และข้อ (6) ข้างต้นมาใช้บังคับ ทั้งนี้ตามกฎหมายบัญญัติ

2.3.5.9 การจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษที่มีโครงสร้างการบริหารที่แตกต่างจากที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 284 แห่งรัฐธรรมนูญนี้ให้กระทำได้ตามที่กฎหมายบัญญัติแต่คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้ง

จากการศึกษาโครงสร้างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกล่าวโดยสรุปได้ว่าโครงสร้างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วยสภาท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนและผู้บริหารท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนหรือจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่นก็ได้ โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

2.3.6 การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบเทศบาล

2.3.6.1 การจัดการปกครองแบบเทศบาลก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 แนวความคิดเกี่ยวกับการจัดการปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาล เกิดขึ้นในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ภายหลังจากการจัดตั้งสุขาภิบาล โดยมีการตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่งที่เรียกว่า คณะกรรมการจัดการประชาภิบาล ทำหน้าที่ดูงานกิจการสุขาภิบาลตามหัวเมืองต่างๆ และจัดทำรายงานประกอบการพิจารณาจัดตั้งประชาภิบาลหรือเทศบาลและได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นอีกชุดหนึ่งจัดทำร่างพระราชบัญญัติเทศบาล เสนอที่ประชุมสมุหเทศาภิบาล แต่ยังไม่มีการประกาศใช้จนกระทั่งเกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 (สนธิเทศานนท์, 2519, น. 58, อ้างถึงใน ปรัชญา ดั่งนางรอง, 2551, น. 23)

การจัดการปกครองแบบเทศบาลหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 ภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์สู่ระบอบประชาธิปไตย รัฐบาลได้พยายามกระจายอำนาจการปกครองให้แก่ท้องถิ่น โดยออกกฎหมายว่าด้วยการปกครองท้องถิ่นเป็น

ครั้งแรก เมื่อ พ.ศ. 2476 และมีการจัดตั้งเทศบาลเป็นครั้งแรก เมื่อ พ.ศ. 2478 โดยยกฐานะของ สุขาภิบาลที่มีอยู่ 35 แห่งขึ้นเป็นเทศบาล และได้มีการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทศบาลหลายครั้ง จนถึงที่ใช้ปัจจุบันคือพระราชบัญญัติเทศบาล แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 (ช่วงศุภชัย บุตร, 2559, น. 90-91)

2.3.6.2 หลักเกณฑ์การจัดตั้งเทศบาล พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดตั้งท้องถิ่นใดขึ้นเป็นเทศบาลไว้ว่าเมื่อ ท้องถิ่นใดมีสภาพอันสมควร ยกฐานะเป็นเทศบาลให้จัดตั้งเทศบาลนั้น เป็นเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง หรือเทศบาลนคร ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เทศบาลเป็นทบวงการเมือง มีอำนาจหน้าที่ตาม พระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น (มาตรา 17) ทั้งนี้ กฎหมายได้กำหนดให้จัดตั้งเทศบาลขึ้นได้ 3 ประเภท ดังนี้ (สำนักกฎหมายและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2547, น. 20-21, อ้างถึงใน อรรถพล สุสมบุรณ์, 2551, น. 25) 1) เทศบาลตำบล ได้แก่ ท้องถิ่นซึ่งประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะขึ้นเป็น เทศบาลตำบลประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นให้ระบุชื่อและเขตเทศบาลไว้ด้วย 2) เทศบาลเมือง ได้แก่ ท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัดหรือท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ 10,000 คนขึ้นไป ทั้งมี รายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้ และซึ่งมีประกาศ กระทรวงมหาดไทยยกฐานะเป็นเทศบาลเมือง ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นให้ระบุชื่อและเขตของ เทศบาลไว้ด้วย 3) เทศบาลนคร ได้แก่ ท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ 50,000 คนขึ้นไป ทั้งมีรายได้ พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยก ฐานะเป็นเทศบาลนคร ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย (มาตรา 11 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล)

2.3.6.3 องค์ประกอบขององค์การเทศบาล การบริหารกิจการของเทศบาลในรูปแบบคณะ เทศมนตรีได้ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 ทำให้ในปัจจุบันเทศบาลมี การบริหารในรูปแบบของนายกเทศมนตรี ซึ่งมีองค์การเทศบาลประกอบด้วย 2 ส่วน คือ สภาเทศบาล และนายกเทศมนตรี ดังนี้

1) สภาเทศบาล สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกเทศบาล ซึ่งมาจากการเลือกตั้ง โดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตาม จำนวนดังต่อไปนี้ 1) สภาเทศบาลตำบล ประกอบด้วย สมาชิกจำนวน 12 คน 2) สภาเทศบาลเมือง ประกอบด้วย สมาชิกจำนวน 18 คน 3) สภาเทศบาลนคร ประกอบด้วย สมาชิกจำนวน 24 คน

ทั้งนี้ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใด และยังมีได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้สภาเทศบาลประกอบด้วย สมาชิกสภาเทศบาลที่มีอยู่ (มาตรา 15 วรรคหนึ่งและวรรคสาม แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 มาตรา 10)

2) บทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกสภาเทศบาล เมื่อได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในเขตเทศบาลเพื่อเข้ามาทำหน้าที่เป็นสมาชิกสภาเทศบาลตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น โดยมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้ 1) การตราเทศบัญญัติ เทศบัญญัติ คือ กฎข้อบังคับของท้องถิ่นซึ่งมีผลใช้บังคับได้ เฉพาะในเขตเทศบาลนั้น ๆ เท่านั้น โดยสภาบัญญัติเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการตราเทศบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อบทกฎหมาย ในกรณีดังต่อไปนี้เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามหน้าที่ของเทศบาลที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยเทศบาล เมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้เทศบาลตราเทศบัญญัติหรือให้อำนาจตราเทศบัญญัติเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมายฉบับนั้น ๆ 2) การตั้งกระทู้ถามในที่ประชุมสภาเทศบาล สมาชิกสภาเทศบาลมีสิทธิตั้งกระทู้ถามนายกเทศมนตรีหรือรองนายกเทศมนตรีในข้อความใด ๆ อันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้ แต่นายกเทศมนตรีหรือรองนายกเทศมนตรีมีสิทธิที่จะไม่ตอบ เมื่อเห็นว่าข้อความนั้น ๆ ยังไม่ควรเปิดเผยเพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของเทศบาล 3) การตั้งคณะกรรมการสภาเทศบาลอำนาจเลือกสมาชิกสภาเทศบาลตั้งเป็นคณะกรรมการสามัญของสภาเทศบาล และมีอำนาจเลือกบุคคลเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิก ตั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญของสภาเทศบาล เพื่อกระทำการกิจการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาเทศบาล แล้วรายงานต่อสภาเทศบาล 4) ในการตั้งคณะกรรมการวิสามัญข้างต้น นายกเทศมนตรีมีสิทธิเสนอชื่อบุคคล ผู้เป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกเพื่อให้สภาเทศบาลแต่งตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการวิสามัญได้ ไม่เกิน 1 ใน 4 ของจำนวนคณะกรรมการทั้งหมดคณะกรรมการที่สภาเทศบาลตั้งขึ้นข้างต้นจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้ 5) การเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมสภาเทศบาล สมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่มีสิทธิเข้าชื่อเสนอบัญญัติขอเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมสภาเทศบาล เพื่อให้นายกเทศมนตรีแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในปัญหาอันเกี่ยวกับการบริหารราชการเทศบาลโดยไม่มีการลงมติ ญัตติดังกล่าวให้ยื่นต่อประธานสภาเทศบาลและให้ประธานสภาเทศบาลกำหนดวันสำหรับอภิปรายทั่วไป ซึ่งต้องไม่เร็วกว่าห้าวันและไม่ช้ากว่าสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับญัตติแล้วแจ้งให้นายกเทศมนตรีทราบ

3) นายกเทศมนตรี เทศบาลให้มีนายกเทศมนตรีคนหนึ่ง ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (มาตรา 48 ทวิ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 มาตรา 25) นายกเทศมนตรีมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ 1) กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย 2) รับผิดชอบในการบริหารราชการของเทศบาลให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับเทศบัญญัติและนโยบาย 3) สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการของเทศบาล 4) แต่งตั้งและถอดถอนรองนายกเทศมนตรีที่ปรึกษานายกเทศมนตรีและเลขานุการนายกเทศมนตรี 5) วางระเบียบเพื่อให้งานของเทศบาลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย 6) รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัติ 7) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติและกฎหมายอื่น

3.2.8 ควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารกิจการของเทศบาลและเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานเทศบาลและลูกจ้างเทศบาล

4) อำนาจหน้าที่ของเทศบาล ในการประกาศกำหนดกองหรือส่วนราชการตามข้อ 254 ให้เทศบาลจัดทำเป็นประกาศเทศบาล โดยให้กำหนดอำนาจเจ้าหน้าที่ความรับผิดชอบของกองหรือส่วนราชการที่เรียกอย่างอื่นโดยมีแนวทางการกำหนด ดังนี้ 1) สำนักปลัดเทศบาล ให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับราชการทั่วไปของเทศบาลและราชการที่มิได้กำหนดให้เป็นเจ้าหน้าที่ของกองหรือส่วนราชการใดในเทศบาลโดยเฉพาะรวมทั้งกำกับและเร่งรัดการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในเทศบาลให้เป็นไปตามนโยบาย แนวทางและแผนการปฏิบัติการของเทศบาล 2) กองวิชาการและแผนงาน มีหน้าที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์นโยบายและแผน ซึ่งมีลักษณะเพื่อประกอบการกำหนดนโยบายจัดทำแผนหรือโครงการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนหรือความมั่นคงของประเทศ ทั้งนี้อาจเป็นนโยบายแผนงานของเทศบาลหรือเมืองพัทยาและโครงการระดับชาติ ระดับกระทรวง ระดับกรม หรือระดับจังหวัดแล้วแต่กรณี และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง 3) กองคลัง สำนักการคลังมีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานการจ่าย การรับ การนำส่งเงิน การเก็บรักษาเงิน และเอกสารทางการเงิน การตรวจสอบใบสำคัญ ฎีกา งานเกี่ยวกับเงินเดือนค่าจ้าง ค่าตอบแทน เงินบำเหน็จ บำนาญ เงินอื่นๆ งานเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ ฐานะทางการเงิน การจัดสรรเงินต่าง ๆ การจัดทำบัญชีทุกประเภท ทะเบียนคุมเงินรายได้และรายจ่ายต่าง ๆ การควบคุมการเบิกจ่าย งานทำงบทดลองประจำปี ประจําปี งานเกี่ยวกับการพัสดุของเทศบาลและงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย 4) กองช่าง สำนักการช่างมีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการสำรวจออกแบบการจัดทำข้อมูลทางด้านวิศวกรรม การจัดเก็บและทดสอบคุณภาพวัสดุงานออกแบบ และเขียนแบบการตรวจสอบ การก่อสร้าง งานการ

ควบคุมอาคารตามระเบียบกฎหมาย งานแผนการปฏิบัติงานการก่อสร้างและซ่อมบำรุง การควบคุมการก่อสร้างและซ่อมบำรุง การควบคุมการก่อสร้างและซ่อมบำรุง งานแผนงานด้านวิศวกรรมเครื่องจักรกล การรวบรวมประวัติติดตาม ควบคุมการปฏิบัติงานเครื่องจักรกล การควบคุม การบำรุงรักษา เครื่องจักรกลและยานพาหนะ งานที่เกี่ยวกับแผนงาน ควบคุม เก็บรักษา การเบิกจ่ายวัสดุอุปกรณ์ อะไหล่ น้ำมันเชื้อเพลิง และงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย 5) กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม สำนักการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมมีหน้าที่เกี่ยวกับสาธารณสุขชุมชนส่งเสริมสุขภาพและอนามัย กองป้องกันโรคติดต่อ งานสุขาภิบาล สิ่งแวดล้อมและงานอื่น ๆ เกี่ยวกับการให้บริการด้านสาธารณสุข งานสัตวแพทย์ ในกรณีที่ยังไม่ได้จัดตั้งกองแพทย์จะมีงานด้านการรักษาพยาบาลในเบื้องต้นเกี่ยวกับศูนย์บริการสาธารณสุขและงานทันตสาธารณสุข 6) กองการศึกษา สำนักการศึกษามีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารศึกษาและพัฒนการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบการศึกษาและการศึกษาตามอัธยาศัย เช่น การจัดการศึกษาปฐมวัย อนุบาลศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา โดยให้มีงานธุรการ งานการเจ้าหน้าที่ งานบริหารวิชาการ งานโรงเรียน งานศึกษานิเทศก์ งานกิจการนักเรียน งานการศึกษาปฐมวัย งานขยายโอกาสทางการศึกษา งานฝึกและส่งเสริมอาชีพงานห้องสมุดพิพิธภัณฑ์และเครือข่ายทางการศึกษา งานกิจการศาสนา ส่งเสริมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม งานกีฬาและนันทนาการ งานกิจกรรมเด็กเยาวชน และการศึกษานอกโรงเรียน และงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย 7) กองสวัสดิการและสังคม สำนักสวัสดิการสังคมมีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการสังคมสงเคราะห์ การส่งเสริมสวัสดิการเด็กและเยาวชน การพัฒนาชุมชน การจัดระเบียบชุมชนหนาแน่นละชุมชนแออัด การจัดให้มีและสนับสนุนกิจกรรมศูนย์เยาวชน การส่งเสริม ประเพณีท้องถิ่นและงานสาธารณะ การให้คำปรึกษาแนะนำหรือตรวจสอบเกี่ยวกับงานสวัสดิการสังคม และปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้อง 8) กองการประปา สำนักการประปามีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ การควบคุมการผลิตและการจำหน่ายน้ำประปา ติดตั้งประปา ควบคุมการดำเนินการเกี่ยวกับการงบประมาณรายได้ รายจ่าย การบัญชี พัสดุ การวางแผนปรับปรุงในข้อบกพร่องต่าง ๆ ของการประปา รวมทั้งการปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง 9) กองการแพทย์ สำนักการแพทย์มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ การพยาบาลและการบริการทางการแพทย์ งานวิชาการ และแผนงานทางด้านการแพทย์พยาบาลและบริการสาธารณสุขงานเภสัชกรรม ทันตสาธารณสุข งานชั้นสูตรและรังสีวิทยา งานเวชกรรม งานผู้ป่วยนอก งานผู้ป่วยในและห้องคลอด งานห้องผ่าตัด และวิสัญญี รวมทั้งงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย 10) กองช่างสุขาภิบาล สำนักงานช่างสุขาภิบาล มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการ

จัดการสิ่งแวดล้อม ด้านพัสคู้ที่ใช้แล้ว (ขยะ) การจัดการคุณภาพน้ำ การควบคุมออกแบบและก่อสร้าง อาคารโรงงานที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การควบคุมดูแลรักษาตรวจสอบระบบบำบัดน้ำเสียและมลพิษในด้านอื่น ๆ รวมทั้งการปฏิบัติงานต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย 11) หน่วยตรวจสอบภายใน มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานการตรวจสอบบัญชีเอกสารการเบิกจ่าย เอกสารการรับเงินทุกประเภท ตรวจสอบการเก็บรักษาหลักฐานการบัญชีงานตรวจสอบพัสดุ และการเก็บรักษา งานตรวจสอบทรัพย์สินและการทำประโยชน์จากทรัพย์สินเทศบาลและงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและที่ได้มอบหมาย 12) แขวง มีหน้าที่ความรับผิดชอบกิจการภายในแขวงในส่วนที่เป็นอำนาจหน้าที่ของปลัดเทศบาล โดยให้มีสำนักงานแขวง งานการศึกษา งานคลัง งานสวัสดิการสังคม งานการประปา งานสาธารณสุข งานช่าง อยู่ในแขวงหรืออาจจะให้มีการแบ่งส่วนงานอื่น ๆ ที่จำเป็นมาปฏิบัติหน้าที่ในแขวงนั้นรวมทั้งปฏิบัติงานในหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย สิ่งต่างๆ เหล่านี้ อาจจัดให้มีฐานะเป็นสำนัก กอง ฝ่าย แผนก หรืองานก็ได้ โดยคำนึงถึงลักษณะงานในหน้าที่และความรับผิดชอบ ประมาณและคุณภาพของงานได้ตามความเหมาะสมของแต่ละเทศบาล

4) หน้าที่ของเทศบาล ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ได้กำหนดให้เทศบาลมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติและหน้าที่ที่จะเลือกปฏิบัติ นอกจากนั้นเทศบาลยังมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเฉพาะอื่น ๆ กำหนดอำนาจหน้าที่ของเทศบาลที่จะต้องปฏิบัติและหน้าที่ที่จะเลือกปฏิบัติตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ซึ่งแบ่งตามฐานเทศบาล โดยหน้าที่ของเทศบาลตำบลมีดังต่อไปนี้

- 1) หน้าที่บังคับหรือหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย (มาตรา 50 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 มาตรา 10 โดยแก้ไขเพิ่มเติม (7) และเพิ่มเติมความโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 มาตรา 11 โดยเพิ่มเติมความใน (8) และ (9) เทศบาลตำบล มีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้ 1.1) รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน 1.2) ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ 1.3) รักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล 1.4) ป้องกันและระงับโรคติดต่อ 1.5) ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง 1.6) ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม 1.7) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ 1.8) บำรุงศิลปจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น 1.9) หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล 2) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายเทศบาลตำบลอาจจัดทำกิจการใด ๆ ในเขตเทศบาลดังต่อไปนี้ (มาตรา 51) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2511 มาตรา 3) 2.1) ให้มีน้ำสะอาดหรือประปา 2.2) ให้มีโรงฆ่าสัตว์ 2.3) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือและท่าข้าม 2.4) ให้

สุสานและฌาปนสถาน 2.5) บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร 2.6) ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์รักษาคนเจ็บไข้ 2.7) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น 2.8) ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ 2.9) เทศพาณิชย์

6) การคลังและทรัพย์สินของเทศบาล งบประมาณประจำปีของเทศบาลต้องตราเป็นบัญญัติ ถ้าเทศบัญญัติงบประมาณออก ไม่ทันปีใหม่ใช้เทศบัญญัติงบประมาณปีก่อนนั้นไปพลาง ถ้าในปีใดจำนวนเงินซึ่งได้อนุญาตไว้ตามงบประมาณปรากฏว่าไม่พอสำหรับการใช้จ่ายประจำปีก็ดี หรือมีความจำเป็นที่จะต้องตั้งรายรับหรือรายจ่ายขึ้นใหม่ ในระหว่างปีก็ดีให้ตราขึ้นเป็นเทศบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติม (มาตรา 65) (สำนักกฎหมายและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2547, น. 40-41) 1) รายได้ของเทศบาล เทศบาลอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้ 1.1) ภาษีอากรตามแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้ 1.2) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ ตามแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้ 1.3) รายได้จากทรัพย์สินของเทศบาล 1.4) รายได้จากการสาธารณูปโภคและเทศพาณิชย์ 1.5) พันธบัตรหรือเงินกู้ ตามแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้ 1.6) เงินกู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์กร หรือนิติบุคคลต่าง ๆ 1.7) เงินอุดหนุนจากรัฐบาลหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัด 1.8) เงินและทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีผู้อุทิศให้ 1.9) รายได้อื่นใดตามแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้ 2) รายจ่ายของเทศบาล เทศบาลอาจมีรายจ่าย ดังต่อไปนี้ 2.1) เงินเดือน 2.2) ค่าจ้าง 2.3) เงินตอบแทนอื่น ๆ 2.4) ค่าใช้สอย 2.5) ค่าวัสดุ 2.6) ค่าครุภัณฑ์ 2.7) ค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้างและทรัพย์สินอื่น ๆ 2.8) เงินอุดหนุน 2.9) รายจ่ายอื่นใดตามข้อผูกพันหรือตามที่มีกฎหมายหรือระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้ (มาตรา 67 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2505 มาตรา 3)

7) การควบคุมเทศบาล การควบคุมดูแลเทศบาลให้ปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ โดยถูกต้องตามกฎหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลเทศบาลในจังหวัดนั้นให้ปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่โดยถูกต้องตามกฎหมาย ในการนี้ให้มีอำนาจหน้าที่ชี้แจงแนะนำตักเตือนเทศบาลและตรวจสอบกิจการ เรียกรายงานและเอกสารหรือสถิติใด ๆ จากเทศบาลมาตรวจตลอดจนเรียกสมาชิกสภาเทศบาลหรือพนักงานเทศบาลมาชี้แจงหรือสอบสวนก็ได้และให้นายอำเภอมีอำนาจหน้าที่ช่วย ผู้ว่าราชการจังหวัดควบคุมดูแลเทศบาลตำบลในอำเภอนั้น ให้ปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่โดยมีความถูกต้องตามกฎหมาย (มาตรา 71) (สำนักกฎหมายและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2547, น. 41-42)

การสั่งเพิกถอนหรือสั่งให้ระงับการปฏิบัติของนายกเทศมนตรีหรือรองนายกเทศมนตรีเพื่อนายอำเภอในกรณีแห่งเทศบาลตำบลในอำเภอขึ้นหรือผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีแห่งเทศบาลเมืองและเทศบาลนครเห็นว่านายกเทศมนตรีหรือรองนายกเทศมนตรีผู้ใดปฏิบัติภารกิจของเทศบาลไปในทางที่อาจเป็นการเสียหายแก่เทศบาลหรือเสียหายแก่ราชการและนายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี ได้ชี้แจงแนะนำตักเตือนแล้วไม่ปฏิบัติตามนายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณีมีอำนาจที่จะสั่งเพิกถอนหรือสั่งให้ระงับการปฏิบัติของนายกเทศมนตรีหรือรองนายกเทศมนตรีนั้นไว้ก่อนได้ แล้วให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรีบรายงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยทราบภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่มิคำสั่ง เพื่อให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยวินิจฉัยสั่งการตามสมควร (มาตรา 72 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 มาตรา 44) การสั่งให้นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ประธานสภาเทศบาลหรือรองประธานสภาเทศบาลพ้นจากตำแหน่งในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่านายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรีประธานสภาเทศบาล หรือรองประธานสภาเทศบาลปฏิบัติการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่งหรือแก่เทศบาลหรือแก่ราชการให้เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพร้อมด้วยหลักฐานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอาจใช้ดุลพินิจสั่งให้นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ประธานสภาเทศบาลหรือรองประธานสภาเทศบาลพ้นจากตำแหน่งก็ได้ คำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ให้เป็นที่สุด (มาตรา 73) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 มาตรา 45)

การยุบสภาเทศบาล เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในเขตเทศบาลหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวมผู้ว่าราชการจังหวัดจะรายงานเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อยุบสภาเทศบาลก็ได้ เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่งหรือกรณีอื่น ตามกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจยุบสภาเทศบาลและให้แสดงเหตุผล ไว้ในคำสั่งด้วย เมื่อมีการยุบสภาถือว่ามี การยุบสภาเทศบาลตามพระราชบัญญัติให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลขึ้นใหม่ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลภายในสี่สิบห้าวัน (มาตรา 74 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 มาตรา 13)

2.4 การปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาล

เทศบาลเป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ซึ่งกำหนดให้การจัดตั้งเทศบาลกระทำได้เมื่อท้องถิ่นนั้นมีสภาพอันสมควรดั่งที่บัญญัติไว้ในมาตรา 7 วรรคที่หนึ่งว่า เมื่อท้องถิ่นใดมีสภาพอันสมควรยกฐานะเป็นเทศบาลให้จัดตั้งท้องถิ่นนั้น ๆ เป็นเทศบาล ตำบล เทศบาลเมือง หรือเทศบาลนครตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ ทั้งนี้ การจัดตั้งเทศบาลต้องตราเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทย ซึ่งจะต้องระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย รวมตลอดถึงการเปลี่ยนชื่อเทศบาลหรือการเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลให้กระทำได้โดยตราเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทย (โกวิท พวงงาม, 2555, น. 18)

เพื่อให้การปฏิบัติงานของเทศบาลเหมาะสมและสอดคล้องกันกับรูปแบบการบริหารงานในปี พ.ศ. 2546 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 มีสาระสำคัญคือ เปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริหารเทศบาลจากเดิมที่กำหนดให้มี 2 รูปแบบคือ รูปแบบคณะเทศมนตรีและรูปแบบนายกเทศมนตรีเป็นการบริหารเทศบาลเพียงรูปแบบเดียวโดยนายกเทศมนตรีที่มาจาก การเลือกตั้งโดยประชาชน ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545 และเพื่อให้การบริหารเทศบาลเป็นแบบเดียวกันทั่วประเทศ

2.4.1 โครงสร้างของเทศบาล

โครงสร้างของเทศบาลตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 12) มี 2 ส่วน เป็นดังนี้

2.4.1.1 สภาเทศบาล ประกอบด้วย สมาชิกสภาเทศบาล ประธานสภาเทศบาลและรองประธานสภาเทศบาลเลือกมาจาก สมาชิกสภาเทศบาลตามมติของสภาเทศบาล มีหน้าที่ออกเทศบัญญัติใช้ในเขตเทศบาล และควบคุมการบริหารงานของนายกเทศมนตรี

2.4.1.2 นายกเทศมนตรี มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน และนายกเทศมนตรีแต่งตั้งรองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรีและเลขานุการ ตามเกณฑ์ที่กำหนด และมีหน้าที่กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการของเทศบาลให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับเทศบัญญัติและนโยบาย ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติและกฎหมายอื่น ๆ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของเทศบาลได้มีการแบ่งประเภท

ของเทศบาลโดยอาศัยหลักเกณฑ์ในการพิจารณา 2 ประการ คือ ประการแรก การจัดแบ่งประเภทของเทศบาลตามกฎหมาย และประการที่สอง การจัดแบ่งประเภทของเทศบาลของกระทรวงมหาดไทย

2.4.2 การจัดแบ่งประเภทของเทศบาลตามกฎหมาย

ความในมาตรา 7 วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 (โกวิทย์ พวงงาม, 2555, น. 19) ได้กำหนดให้เทศบาลมี 3 ประเภท ได้แก่เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง เทศบาลนครสำหรับในการศึกษาครั้งนี้ขอกล่าวถึงเฉพาะ เทศบาลตำบล และเทศบาลเมือง เพียงเท่านั้นเทศบาลตำบล มาตรา 9 แห่งราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 กำหนดคุณสมบัติของท้องถิ่นที่จะจัดตั้งขึ้นเป็นเทศบาลตำบล ไว้ดังนี้ คือ 1) มีประชากรตั้งแต่ 7,000 คนขึ้นไป 2) มีความหนาแน่นของประชากรตั้งแต่ 1,500 คนต่อ 1 ตารางกิโลเมตร 3) มีรายได้เกินกว่า 5 ล้านบาทขึ้นไปโดยไม่รวมเงินอุดหนุน

2.4.3 การจัดแบ่งประเภทเทศบาลของกระทรวงมหาดไทย

แต่เดิมนั้นกระทรวงมหาดไทยได้จัดแบ่งเทศบาลออกเป็น 7 ชั้น คือ เทศบาลชั้นที่ 1-7 โดยหลักเกณฑ์ในการแบ่งประเภทจะคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ทั้งด้านการเมืองการปกครอง ด้านการบริหารจัดการ ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม ซึ่งเทศบาลแต่ละชั้นมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดทำบริการสาธารณะแตกต่างกัน อันส่งผลให้การจัดโครงสร้างองค์กรและการบริหารงานบุคคลของเทศบาลแต่ละชั้นแตกต่างกันออกไปด้วย ในปัจจุบันได้มีการจัดแบ่งเทศบาลออกเป็นประเภทใหญ่ กลาง เล็ก โดยปรับให้เทศบาลชั้น 1 เป็นเทศบาลขนาดใหญ่ เทศบาลชั้น 2-6 เป็นเทศบาลขนาดกลางและเทศบาลชั้น 7 เป็นเทศบาลขนาดเล็ก โดยเทศบาลเมืองและเทศบาลนครจะเป็นเทศบาลขนาดใหญ่ แต่กรณีเทศบาลตำบลอาจเป็นเทศบาลขนาดใหญ่ กลางหรือเล็กก็ได้โดยกระทรวงมหาดไทยวางหลักเกณฑ์เพิ่มเติมว่าเทศบาลตำบลที่จะเป็นขนาดใหญ่ต้องมีรายได้ไม่ต่ำกว่า 100 ล้านบาท และผ่านเกณฑ์ชี้วัด เทศบาลขนาดกลางมีรายได้ไม่ต่ำกว่า 20 ล้านบาท และผ่านเกณฑ์ชี้วัดเช่นกัน ที่เหลือคือเทศบาลขนาดเล็ก แต่โดยที่ปัจจุบันกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้แก้ไขให้เทศบาลทุกประเภทมีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกัน การแบ่งประเภทเทศบาลจึงเหลือแต่เพียงประโยชน์ในเรื่องการบริหารงานบุคคลเท่านั้น

2.4.4 อำนาจและหน้าที่ของเทศบาล

อำนาจหน้าที่ของเทศบาลสามารถจำแนกได้ 2 ประเภท คือ

2.4.4.1 อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเทศบาล กฎหมายเทศบาลได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของเทศบาลซึ่งจำแนกออกเป็น 2 ประเภทคือ 1) อำนาจหน้าที่ที่เทศบาลต้องจัดทำ 2) อำนาจหน้าที่ที่เทศบาลอาจจัดทำอำนาจหน้าที่ที่เทศบาลต้องจัดทำ โดยแยกออกเป็น 3 กลุ่ม ตามประเภทของเทศบาล ซึ่งเทศบาลแต่ละประเภทมีอำนาจหน้าที่แตกต่างกันดังที่ระบุไว้ในมาตรา 50 สำหรับอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบล มาตรา 53 สำหรับอำนาจหน้าที่ของเทศบาลเมือง และมาตรา 56 สำหรับอำนาจหน้าที่ของเทศบาลนคร อันได้แก่กิจการดังต่อไปนี้ เทศบาลตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาลดังต่อไปนี้

- 2.1) รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน
- 2.2) ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ
- 2.3) รักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- 2.4) ป้องกันและระงับโรคติดต่อ
- 2.5) ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง
- 2.6) ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม
- 2.7) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ
- 2.8) บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- 2.9) ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา
- 2.10) ให้มีโรงฆ่าสัตว์
- 2.11) ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์และรักษาคนเจ็บไข้
- 2.12) ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ
- 2.13) ให้มีและบำรุงส้วมสาธารณะ
- 2.14) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้า หรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- 2.15) ให้มีการดำเนินกิจการโรงรับจำนำหรือสถานสินเชื่อท้องถิ่น
- 2.16) ให้มีและบำรุงการสงเคราะห์มารดาและเด็ก
- 2.17) กิจการอย่างอื่นซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข
- 2.18) การควบคุมสุขลักษณะ และอนามัยในร้านจำหน่ายอาหาร โรงมหรสพ และสถานบริการอื่น
- 2.19) จัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและการปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรม
- 2.20) จัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
- 2.21) การวางผังเมืองและการควบคุมการก่อสร้าง
- 2.22) การส่งเสริมกิจการการท่องเที่ยว
- 2.23) หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล

2.4.4.2 อำนาจหน้าที่ที่เทศบาลอาจจัดทำ เป็นอำนาจหน้าที่ในการจัดทำบริหารสาธารณะซึ่งเทศบาลแห่งใดจะจัดทำหรือไม่ก็ได้ ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับความพร้อมและความจำเป็นในเขตเทศบาลนั้น ๆ อันได้แก่กิจการดังที่ระบุไว้ในมาตรา 51 สำหรับเทศบาลตำบล กิจการตามมาตรา 54 สำหรับเทศบาลเมือง และกิจการตามมาตรา 57 สำหรับเทศบาลนคร

- 1) ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา
- 2) ให้มีโรงฆ่าสัตว์

- 3) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือและท่าข้าม
- 4) ให้มีสุสานและฌาปนสถาน
- 5) บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร
- 6) ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์รักษาคนเจ็บไข้
- 7) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- 8) ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ
- 9) ให้มีและบำรุงการสงเคราะห์มารดาและเด็ก
- 10) ให้มีและบำรุงโรงพยาบาล
- 11) ให้มีการสาธารณสุข
- 12) จัดทำกิจการซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข
- 13) จัดตั้งและบำรุงโรงเรียนอาชีวศึกษา
- 14) ให้มีและบำรุงสถานที่สำหรับการศึกษาและพลศึกษา
- 15) ให้มีและบำรุงสวนสาธารณะ สวนสัตว์และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
- 16) ปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรม และรักษาความสะอาดเรียบร้อยของท้องถิ่น
- 17) เทศพาณิชย์

2.4.4.3 อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนกระจายอำนาจพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 16 (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2551, น. 20-21) ให้เทศบาลมีอำนาจหน้าที่นอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ดังนี้คือ

- 1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
- 2) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ
- 3) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
- 4) การสาธารณสุขโรคและการก่อสร้างอื่น ๆ
- 5) การสาธารณสุข
- 6) การส่งเสริม การฝึก และประกอบอาชีพ
- 7) การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน
- 8) การส่งเสริมการท่องเที่ยว

ผู้ด้อยโอกาส

ของท้องถิ่น

- 9) การจัดการศึกษา
- 10) การสังคมสงเคราะห์และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และ
- 11) การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดี
- 12) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
- 13) การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
- 14) ส่งเสริมการกีฬา
- 15) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
- 16) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
- 17) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
- 18) การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
- 19) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
- 20) การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน
- 21) การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
- 22) การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์
- 23) การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัย โรง

มหรสพและสาธารณสุขสถานอื่น ๆ

และสิ่งแวดล้อม

- 24) การจัด การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ
- 25) การผังเมือง
- 26) การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร
- 27) การดูแลรักษาที่สาธารณะ
- 28) การควบคุมอาคาร
- 29) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 30) การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกัน และรักษา

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

31) กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

จากการศึกษาความรู้การปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลสรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเทศบาล อำนาจหน้าที่ที่เทศบาลอาจจัดทำ และอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ โดยการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ในการจัดทำบริหารสาธารณะซึ่งเทศบาลแห่งใดจะจัดทำหรือไม่ก็ได้ ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับความพร้อมและความจำเป็นในเขตเทศบาลนั้น ๆ

2.5 ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

2.5.1 ประวัติความเป็นมาบ้านทะเลทรัพย์

บ้านทะเลทรัพย์เดิมชื่อว่าบ้านทะเลสาบบ้านตั้งมาเมื่อไรไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัดแต่พอสันนิษฐานได้จากอายุของต้นพืชที่ราษฎรได้ปลูก และสอบถามจากผู้เฒ่าผู้แก่ที่รู้เรื่องนี้ก็พอประมาณได้ว่ามีราษฎรเข้ามาอยู่อาศัยประมาณ ปี พ.ศ. 2455 เนื่องจากหมู่บ้านนี้มีหนองน้ำใหญ่อยู่ 1 แห่ง ริมหนองน้ำมีภูเขาตั้งตระหง่านอยู่ทางด้านตะวันตกของขอบหนอง บัดนี้หนองน้ำนี้ตั้งอยู่ในหมู่ที่ 7 ตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร เดิมหนองน้ำนี้มีเนื้อที่กว้างขวางมาก แต่ได้ถูกราษฎรบุกรุกเข้าไปทำมาหากินปัจจุบันเนื้อที่ของหนองมีเหลืออยู่เพียง 130 ไร่ (ตามหลักฐานของกรมประมงสำรวจเมื่อปี พ.ศ. 2521) เพราะมีหนองน้ำกว้างใหญ่นี้เอง ชาวบ้านจึงเรียกหนองน้ำนี้ว่า ทะเลสาบรอบ ๆ หนองน้ำมีดินดีชาวบ้านจึงจับจองที่ดินบริเวณนั้นปลูกพืชพันธุ์ และอาศัยปลายหนองน้ำนี้เป็นอาหาร เมื่อราษฎรเข้าไปอยู่อาศัยมากขึ้น จึงเรียกหมู่บ้านนี้ว่า หมู่บ้านทะเลสาบ (สำนักงานเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์, 2560)

ต่อมาในปี พ.ศ. 2480 ชุนศิริ เลขา นายอำเภอปะทิว ได้ไปพบเห็นหนองน้ำเข้า ท่านพอใจมากคิดจะปรับปรุงให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวของอำเภอปะทิว จึงจัดการพัฒนาหนองน้ำขึ้น โดยชักชวนราษฎรให้ถางป่ารอบ ๆ ขอบหนองและริ้วไม้ที่หักโค่นอยู่ในหนองออกจนหมด พื้นน้ำเมื่อถูกลมพัดเป็นระลอกคลื่นไล่ตามกันเป็นแถวดูสวยงามมาก ชุนศิริ เลขา มักจะหาเวลาว่างไปเที่ยวที่หนองน้ำนี้เป็นประจำ มีนักล่าสัตว์ติดตามท่านไปด้วยเสมอ เพราะที่หนองน้ำนี้มีสัตว์ป่าชนิดลงไปกินน้ำในหนองน้ำนี้ เมื่อการปรับปรุงหนองน้ำนี้เสร็จเรียบร้อยเป็นที่พอใจของท่านแล้ว ชุนศิริ เลขา ได้จัดให้มีกิจกรรมฉลองหนองน้ำ

นี้ขึ้น ในงานมีมิโนราห์ หนึ่งทะเลง แสดง 3 วัน 3 คืน นอกจากนี้ยังจัดให้มีการแข่งขันกีฬาประเภทบซัน เช่น ดำน้ำทน ดำน้ำเหน้ำในซวด หัวล้านซนกัน ฯลฯ

ซุนศิริ เลซา ท่านไม่พอใจในชื่อของบ้านนี้ เพราะคำว่าทะเลสาบ ภาษาท้องถิ่นฟังแล้วไม่เป็น มงคลนามนักคล้ายกับว่าเป็นบ้านที่ถูกสาปแข่งไว้ จะหาความเจริญไม่ได้ ควรจะเปลี่ยนเสียใหม่เพื่อให้ชื่อนั้นเป็นมงคลนาม ท่านจึงให้ชื่อบ้านนี้ใหม่ว่า บ้านทะเลทรัพย์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2480 เป็นต้นมา

2.5.2 ประวัติความเป็นมาตำบลทะเลทรัพย์

ก่อน พ.ศ. 2482 ตำบลทะเลทรัพย์เป็นหมู่บ้านที่ 2 ของตำบลครุฑ กิ่งอำเภอท่าแซะ จังหวัดซุมพร ขึ้นตรงกับอำเภอปะทิว เขตติดต่อกับอำเภอปะทิวอยู่ที่ภูเขาช่องกรวด ในปี พ.ศ. 2478 โรงเรียนบ้านทะเลทรัพย์ ติดอยู่ในเขตหมู่ที่ 2 ตำบลครุฑ กิ่งอำเภอท่าแซะ โดยใช้ชื่อโรงเรียนว่า โรงเรียนประชาบาลตำบลครุฑ 2 (บ้านทะเลสาบ) ต่อมาในปี พ.ศ. 2480 ทางราชการได้บฏฐานะกิ่งอำเภอท่าแซะขึ้นเป็นอำเภอท่าแซะ แยกออกจากอำเภอปะทิวโดยเด็ดขาด จึงต้องกรรมการแบ่งปันเขตแดนกันใหม่เพื่อให้ถูกต้องและยุติธรรม เนื้อที่ของอำเภอปะทิวขยายออกไปถึงคลองทองหลาง หมู่บ้านทะเลทรัพย์ตั้งเป็นหมู่บ้านขึ้นอีกหมู่บ้านหนึ่ง เป็นหมู่บ้านที่ 9 ตำบลบางสน อำเภอปะทิว จังหวัดซุมพร ในปีนั้นโรงเรียนบ้านทะเลทรัพย์ต้องเปลี่ยนชื่อโรงเรียนใหม่ เพราะเมื่อแบ่งปันเขตแดนกันใหม่แล้ว โรงเรียนบ้านทะเลทรัพย์ติดเขตอำเภอปะทิว ตั้งอยู่ในหมู่ที่ 9 ตำบลบางสน จึงต้องเปลี่ยนชื่อโรงเรียนว่า โรงเรียนประชาบาลตำบลบางสน 5 (บ้านทะเลสาบ) ต่อมาในปี พ.ศ. 2500 ทางราชการเห็นว่า เนื้อที่ของตำบลบางสน ทางทิศตะวันตกได้ขยายออกไปมาก เนื่องจากได้แบ่งปันเขตกันใหม่นั้นเอง

ประกอบกับราษฎรได้อพยพเข้ามาอาศัยทำมาหากินหาหนาแน่น ยากแก่การปกครอง จึงพิจารณาบฏฐานะหมู่ที่ 7 บางส่วน และหมู่บ้านที่ 8, 9 ตำบลบางสน ขึ้นเป็นตำบลอีกตำบลหนึ่ง ให้ชื่อว่า ตำบลทะเลทรัพย์ แบ่งเป็นหมู่บ้านได้ 5 หมู่บ้าน อาณาเขตทางทิศตะวันออกติดต่อกับทางรถไฟ ทางทิศตะวันตกติดต่อกับคลองทองหลาง ทางทิศเหนือติดต่อกับหมู่บ้านที่ 3 ตำบลซุมโค ทางทิศใต้ติดต่อกับหมู่บ้านที่ 6 ตำบลบางสน กำนันตำบลทะเลทรัพย์คนแรกคือ นายสด ปานอุดม

2.5.3 สภาพทั่วไป

2.5.3.1 ที่ตั้ง (Location)

สำนักงานเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ ตั้งอยู่หมู่ที่ 7 ตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดซุมพร

2.5.3.2 อาณาเขต

เทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ของตำบลต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับหมู่ 3 ตำบลชุมโค อำเภอปะทิว
ทิศใต้	ติดต่อกับหมู่ 2 ตำบลบางสน อำเภอปะทิว
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับหมู่ 2 ตำบลชุมโคและตำบลบางสน อำเภอปะทิว
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับหมู่ 3 ตำบลทรัพย์อนันต์และตำบลท่าแซะ อำเภอท่าแซะ

2.5.3.3 เขตการปกครอง เทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ มีพื้นที่ 78.71 ตารางกิโลเมตร หรือ 49,193 ไร่ อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอปะทิว ประมาณ 12 กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดชุมพร 36 กิโลเมตร ห่างจากกรุงเทพมหานคร 476 กิโลเมตร แบ่งเขตการปกครองเป็น 8 ชุมชน ดังนี้

- 1) ชุมชนท่าตาเสือ (หมู่ที่ 1)
- 2) ชุมชนเกาะชะอุม (หมู่ที่ 2)
- 3) ชุมชนห้วยหลุด (หมู่ที่ 3)
- 4) ชุมชนทะเลทรัพย์ (หมู่ที่ 4)
- 5) ชุมชนปากบ่อ (หมู่ที่ 5)
- 6) ชุมชนบ่อนก (หมู่ที่ 6)
- 7) ชุมชนเจริญทรัพย์ (หมู่ที่ 7)
- 8) ชุมชนวังทอง (หมู่ที่ 8)

2.5.3.4 ประชากร (Population) ประชากรในตำบลทะเลทรัพย์มีจำนวน 1,737 ครัวเรือน 4,896 คน จำแนกเป็นเพศชาย จำนวน 2,472 คน และเพศหญิง 2,424 คน ความหนาแน่นเฉลี่ย 62 คน ต่อตารางกิโลเมตร

2.5.3.5 ลักษณะภูมิประเทศ เทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ มีภูมิประเทศเป็นที่ราบสูงภูเขา พื้นที่ลุ่มสลับเนิน

2.5.3.6 ลักษณะภูมิอากาศ มีสภาพดินฟ้าอากาศ แบ่งได้เป็น 3 ฤดู ดังนี้

- 1) ฤดูร้อน ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน
- 2) ฤดูฝน ระหว่างเดือนพฤษภาคม - พฤศจิกายน
- 3) ฤดูหนาว ระหว่างเดือนธันวาคม - มกราคม

โดยทั่วไปจะมีฝนตกชุก เพราะอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดผ่านมหาสมุทรอินเดีย และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่าน

2.5.4 สภาพทางสังคม

2.5.4.1 การศึกษา

- 1) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 2 แห่ง
- 2) โรงเรียนระดับประถมศึกษาขยายโอกาสถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1 แห่ง
- 3) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 1 แห่ง

2.5.4.2 การศาสนา วัด/สำนักสงฆ์ จำนวน 6 แห่ง

2.5.4.3 การสาธารณสุข สถานีอนามัยประจำตำบล จำนวน 1 แห่ง

2.5.4.4 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- 1) ที่พักสายตรวจ จำนวน 1 แห่ง
- 2) บ้อมจุดตรวจหมู่บ้าน อพป. (หมู่ที่ 6) จำนวน 1 แห่ง
- 3) ตำรวจชุมชนประจำหมู่บ้าน (หมู่ที่ 5) จำนวน 1 แห่ง

2.5.5 สภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.5.5.1 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ มีดังนี้

- 1) แหล่งน้ำต่าง ๆ ได้แก่ หนองน้ำทะเลทรัพย์ น้ำตกแก่งคอย หนองกก ป่าต้นน้ำ
- 2) ถ้ำต่าง ๆ ได้แก่ ถ้ำพิสดาร ถ้ำทะเลทรัพย์ ถ้ำเขานมสาว ถ้ำเขาแมว
- 3) สัตว์ป่า ได้แก่ ไก่ป่า ชะมด ลิ่น ลิงเสน กัง ค่างแว่น ค้างคาว

2.5.5.2 สภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีดังนี้

- 1) สภาพของดินมีความอุดมสมบูรณ์ มีลำห้วยไหลผ่าน เหมาะแก่การเพาะปลูก
- 2) มีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความสวยงาม สามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิง

อนุรักษ์ ได้แก่ น้ำตกแก่งคอย เขาแมว ถ้ำพิสดาร วัดถ้ำทะเลทรัพย์ ถ้ำเขานมสาว หนองน้ำทะเลทรัพย์

- 3) มีป่าต้นน้ำพุตาอายและการปลูกป่าชุมชน

พุตาอาย

2.5.6 สภาพทางเศรษฐกิจ

2.5.6.1 อาชีพ ราษฎรส่วนใหญ่มีอาชีพทำสวน ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ และรับจ้างทั่วไป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) อาชีพทำสวน ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน ยางพารา กาแฟ ทุเรียน มะพร้าว เงาะ ส้มโชกุน มังคุด ฯลฯ

2) อาชีพทำไร่ ได้แก่ เสาวรส สับปะรด พริก แตงกวา ฯลฯ

3) อาชีพเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ โคนม ไก่ สุกร ฯลฯ

2.5.6.2 ธุรกิจและบริการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) ปั้มน้ำมัน จำนวน 3 แห่ง

2) โรงสี จำนวน 3 แห่ง

3) จุดรับซื้อปาล์มน้ำมัน จำนวน 2 แห่ง

4) ร้านค้า จำนวน 51 แห่ง

2.5.7 ด้านการบริการพื้นฐาน

2.5.7.1 การคมนาคมขนส่ง

1) ทางรถไฟ มีสถานีรถไฟสายใต้ผ่านสถานีรถไฟปะทิว ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ ประมาณ 12 กิโลเมตร

2) ทางอากาศ มีสนามบินพาณิชย์ ซึ่งอยู่ห่างจากเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ ประมาณ 17 กิโลเมตร

3) ทางรถยนต์ ถนนสายหลัก มี 2 เส้นทาง คือ

3.1) ถนนสายชุมพร - ท่าแซะ - ทะเลทรัพย์ ระยะทาง 46 กิโลเมตร

3.2) ถนนสายชุมพร - สะพลี - ทะเลทรัพย์ ระยะทาง 48 กิโลเมตร

3.3) ถนนภายในหมู่บ้าน มีดังนี้

ถนนลาดยาง จำนวน 6 สาย

ถนนคอนกรีต จำนวน 9 สาย

ถนนหินคลุก จำนวน 17 สาย

ถนนลูกรัง จำนวน 43 สาย

2.5.7.2 การไฟฟ้า ระบบไฟฟ้าในเขตเทศบาลใช้จากแหล่งจ่ายไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สาขาท่า
แซะ ครอบคลุมครัวเรือนจำนวน 1,660 ครัวเรือน และครัวเรือนที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ จำนวน 48 ครัวเรือน

2.5.7.3 การประปา ระบบการประปาในเขตเทศบาลเป็นประปาหมู่บ้าน ครอบคลุม
หมู่บ้านทั้ง 8 หมู่บ้าน (ชุมชน)

1) แหล่งน้ำ

1.1) แหล่งน้ำธรรมชาติ ได้แก่ ลำน้ำ/ลำห้วย จำนวน 28 แห่ง

1.2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น มีดังนี้

ฝาย	จำนวน 9 แห่ง
บ่อน้ำตื้น	จำนวน 357 แห่ง
บ่อบาดาล	จำนวน 21 แห่ง
ประปาหมู่บ้าน	จำนวน 13 แห่ง
ทำนบ	จำนวน 8 แห่ง
ถังเก็บน้ำ	จำนวน 71 แห่ง
สระน้ำ	จำนวน 17 แห่ง
อ่างเก็บน้ำ	จำนวน 5 แห่ง

2.5.7.4 การสื่อสารและโทรคมนาคม

1) การไปรษณีย์โทรเลข มีที่ทำการไปรษณีย์ของอำเภอปะทิวตั้งอยู่ในห่างจาก
สำนักงานเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ ประมาณ 11 กิโลเมตร และมีที่ทำการไปรษณีย์อนุญาต จำนวน 1
แห่ง ตั้งอยู่ในชุมชนทะเลทรัพย์ (หมู่ที่ 4) ตำบลทะเลทรัพย์

2) โทรศัพท์ มีโทรศัพท์สาธารณะอยู่ในเขตเทศบาล จำนวน 7 แห่ง

3) ระบบการกระจายเสียงตามสาย มีการกระจายเสียงเพื่อประชาสัมพันธ์และ
เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านหอกระจายข่าวของชุมชน (หมู่บ้าน) ครอบคลุมทุกพื้นที่ในเขตเทศบาลตำบล
ทะเลทรัพย์

4) สถานีโทรคมนาคมอื่น ๆ จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ สถานีทวนสัญญาณเขาช่อง
กรวด (ทศท.) ในพื้นที่ของชุมชนวังทอง (หมู่ที่ 8)

2.5.8 อำนาจหน้าที่

อำนาจ หน้าที่หรืองานของเทศบาลแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ อำนาจหน้าที่ บทบาท ตามที่กฎหมายการตามข้อบัญญัติใน พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ระบุที่มาของอำนาจหน้าที่บทบาทของเทศบาลจัดตั้งเทศบาล และกฎหมายอื่น ๆ กำหนดไว้ เป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำ

อำนาจหน้าที่ บทบาท ที่เทศบาลมีอำนาจพิจารณากระทำ การแบ่งอำนาจหน้าที่หรืองานของเทศบาลยังแตกต่างกันไปในเทศบาลแต่ละระดับ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. หน้าที่ที่เทศบาลตำบลต้องกระทำในเขตเทศบาล มีดังนี้

1.1 การรักษาความสงบเรียบร้อย ได้แก่การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน การจัดให้มีเครื่องใช้ดับเพลิง

1.2 การใช้ที่ดินเพื่อประโยชน์ของท้องถิ่น ได้แก่การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบกทางน้ำ

1.3 การให้บริการแก่ราษฎร ได้แก่ การรักษาความสะอาดถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล การป้องกันและระงับโรคติดต่อ การให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม

1.4 หน้าที่อื่น ๆ ตามคำสั่งของกระทรวงมหาดไทย หรือมีกฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล

2. หน้าที่ที่เทศบาลตำบลอาจกระทำได้ตาม ความจำเป็นหรือมีศักยภาพกระทำได้ เป็นการให้บริการแก่ราษฎรเพิ่มขึ้น เช่น โรงฆ่าสัตว์ ตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม น้ำสะอาดหรือน้ำประปา สุสานหรือฌาปนสถาน ส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร สถานพิทักษ์รักษาคนเจ็บไข้ การไฟฟ้า หรือแสดงสว่างโดยวิธีอื่น การระบายน้ำ การเทศพาณิชย์

3. หน้าที่ที่เทศบาลต้องกระทำตามกฎหมายอื่น ๆ กำหนดไว้ ได้แก่ พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือน และที่ดิน พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พระราชบัญญัติทะเบียนราษฎร พระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า เป็นต้น

2.5.9 ด้านการคลังเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์

โครงสร้างทางการคลังของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ มีแหล่งที่มาของรายรับและรายจ่ายหลายประเภท ดังนี้ (สำนักปลัดเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์, 2559, น. 11-12)

2.5.9.1 ด้านรายรับ มีรายได้จากภาษีอากรประเภทต่าง ๆ เช่น ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และค่าใบอนุญาต นอกจากนี้เทศบาลยังมีรายได้จากกิจการพาณิชย์ และเงินอุดหนุนจากรัฐบาล

ตารางที่ 2.1

สถิติรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ พ.ศ. 2557 - พ.ศ. 2559

รายการ	รายได้ของเทศบาลประจำปีงบประมาณ (บาท)		
	2557	2558	2559
1. รายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง	764,127.85	517,308.77	1,264,426.25
2. รายได้ที่รัฐจัดสรรให้	12,819,744.27	13,784,730.33	15,304,627.47
3. เงินอุดหนุนจากรัฐบาล	11,628,230.00	11,077,915.00	9,548,015
4. รายได้จากกิจการพาณิชย์	1,497,612.00	1,486,078.00	1,816,753
5. รายได้จากทรัพย์สิน	294,058.61	252,733.81	258,531.90
6. รายได้เบ็ดเตล็ด	196,031.18	188,572.00	157,416
7. รายได้จากทุน	4,350	-	1,710
รวม	27,204,153.91	27,307,337.91	28,351,479.62

หมายเหตุ. ปรับปรุงจาก แผนพัฒนาสี่ปี พ.ศ.2560-2562 (น. 12), โดย สำนักปลัดเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์, 2559, ชุมพร : งานแผนและงบประมาณ สำนักปลัดเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์.

2.5.9.2 ด้านรายจ่าย เทศบาลแบ่งรายจ่ายตามหมวดค่าใช้จ่ายได้ ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 2.2

สถิติรายจ่ายของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ พ.ศ. 2557 - พ.ศ. 2559

รายการ	รายจ่ายของเทศบาลประจำปีงบประมาณ (บาท)		
	2557	2558	2559
1. หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ	6,009,533	6,083,836.00	6,853,127
2. หมวดค่าจ้างชั่วคราว	1,937,150	2,430,095.00	2,788,042
3. หมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ	5,636,580.49	4,517,203.42	5,011,758.73
4. หมวดค่าสาธารณูปโภค	1,524,262.80	1,417,994.06	1,459,166.09
5. หมวดเงินอุดหนุน	3,096,589.50	1,054,280.00	977,280
6. หมวดรายจ่ายอื่น	1,134,973.00	-	-
7. หมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	2,425,219.00	2,500,440.00	1,793,830
8. งบกลาง	1,417,424.49	1,909,484.00	1,150,601
รวม	23,181,732.28	19,913,332.48	19,953,804.82

หมายเหตุ. ปรับปรุงจาก แผนพัฒนาสี่ปี พ.ศ.2560-2562 (น. 12), โดย สำนักปลัดเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์, 2559, ชุมพร : งานแผนและงบประมาณ สำนักปลัดเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์.

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6.1 งานวิจัยในประเทศ

วลาสินี เมฆนิติกุล (2551, น. 49-51) ได้ศึกษาการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลในเขตอำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า 1) ความรู้ความเข้าใจในระเบียบกฎหมายเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ และตัวแปรด้านการบริหารของเจ้าหน้าที่ในด้านต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย ด้านการกำกับดูแลจากผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชา ด้านความพร้อมในสถานที่วัสดุอุปกรณ์ ด้านความพร้อมบุคลากร และด้านความร่วมมือของประชาชน ยังไม่สูงนักแต่เป็นที่น่าแปลกใจที่เจ้าหน้าที่เหล่านี้สามารถจัดเก็บรายได้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ในด้านต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย ด้านความถูกต้องครบถ้วน ด้านการจัดเก็บรายได้ตามกำหนดเวลา ด้านความคุ้มค่าของค่าใช้จ่าย ด้านการตรวจสอบติดตาม ด้านการฝึกอบรมให้ความรู้ตามสายงาน และด้านบุคลากร มีประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ อยู่ในระดับสูง 2) การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พบว่าคุณลักษณะส่วนบุคคล และความรู้ความเข้าใจในระเบียบกฎหมายเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ต่างกัน ไม่ส่งผลต่อการมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ ส่วนตัวแปรทางด้านการบริหารงานในด้านต่าง ๆ กัน ส่งผลต่อการมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ตัวแปรที่มีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลในเขตอำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ได้แก่ ตัวแปรทางด้านการบริหารในด้านต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย ด้านการกำกับดูแลจากผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชา ด้านความพร้อมในสถานที่วัสดุอุปกรณ์ ด้านความพร้อมบุคลากรและด้านความร่วมมือของประชาชน และ 4) แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลในเขตอำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ มีดังนี้ 4.1) การพัฒนาระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการจัดเก็บรายได้ พร้อมทั้งการให้ความรู้ความเข้าใจในระเบียบ กฎหมายเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ โดยการอบรมสัมมนาและการศึกษาหาความรู้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่โดยตรงหรือเกี่ยวข้องกับการจัดเก็บรายได้ 4.2) การเพิ่มประสิทธิภาพทางการบริหารในด้านการกำกับดูแลจากผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชา ด้านความพร้อมในสถานที่วัสดุอุปกรณ์ ด้านความพร้อมบุคลากรและด้านความร่วมมือของประชาชน สามารถดำเนินการได้ทางการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยการกำหนดแนวทางและนโยบายที่ชัดเจนในการบริหารงาน

ดาวเด่น ชูแก้ว (2551, น. 54-59) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่า 1) ประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านลักษณะของภาษีอากร ด้านโครงสร้างภาษีอากร ด้านประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษี ด้านการตรวจสอบปรับปรุงฐานข้อมูลและติดตามผล และด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร ตามลำดับ 2) ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านลักษณะของภาษีอากร ด้านโครงสร้างภาษีอากร ด้านประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษี ด้านการตรวจสอบปรับปรุงฐานข้อมูลและติดตามผล และด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากรมีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลต้องได้รับความร่วมมือและทำความเข้าใจกับทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็น 3) ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการจัดเก็บภาษีตั้งแต่ระดับผู้ปฏิบัติงาน ไปจนถึงระดับผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการจัดเก็บภาษีอย่างถูกต้องและแท้จริง 4) ผู้มีหน้าที่ในการชำระภาษีมีจิตสำนึกในการเสียภาษีตระหนักถึงหน้าที่และความรับผิดชอบในการเสียภาษี 5) การปรับปรุงระเบียบและข้อกฎหมายให้ทันสมัย และมีความเหมาะสม 6) การบริหารจัดการเก็บภาษีอย่างมีประสิทธิภาพรวมทั้งการประชาสัมพันธ์ การออกหนังสือแจ้งเตือนและการบริการจัดเก็บภาษีนอกสถานที่ อันจะนำมาซึ่งประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบล

เดือนน้อย จันทรสาขา (2552, น. 68-70) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาเทศบาลเมืองมุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่า 1) การไปชำระภาษีของประชาชนผู้มีหน้าที่เสียภาษี พบว่า ส่วนใหญ่ได้รับทราบถึงหน้าที่ในการชำระภาษีจากหนังสือราชการที่ออกจากหน่วยงาน ประชาชนชำระภาษีประเภทภาษีโรงเรือนและที่ดินเป็นส่วนใหญ่ โดยการไปชำระภาษีเองที่เทศบาล 2) ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยในปัจจัยด้านประชาชนผู้เสียภาษี ปัจจัยด้านองค์กร และปัจจัยด้านบุคลากร พบว่า ประชาชนผู้เสียภาษีส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์เพื่อชำระภาษี เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำความรู้เกี่ยวกับภาษี ประชาชนให้ความร่วมมือให้ข้อมูลในการจัดเก็บภาษี และไปชำระภาษี

ด้วยความเต็มใจ 3) เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ในปัจจัยด้านประชาชนผู้เสียภาษี ปัจจัยด้านองค์กร และปัจจัยด้านบุคลากร พบว่า ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา สถานภาพอาชีพ มีรายได้ที่ต่างกัน มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการประชาสัมพันธ์ และมีความรู้เกี่ยวกับภาษีที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ และสังกัดฝ่ายที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อหน้าที่ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนความคิดเห็นทางการได้รับการอบรม การประชาสัมพันธ์ และบุคลิกภาพที่ดีมีที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วาสนา ขอนทอง (2553, น. 87-91) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดกำแพงเพชรในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยด้านลักษณะของกฎหมายภาษีอากร โครงสร้างภาษีอากร บรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้ปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร และพนักงานผู้จัดเก็บภาษีอากร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดกำแพงเพชร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 3) แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดกำแพงเพชร ได้แนวทางที่สำคัญในแต่ละด้าน มีดังนี้ 3.1) ปรับปรุงระเบียบ กฎหมายเกี่ยวกับรายได้ของท้องถิ่นให้ทันสมัย ชัดเจนเพื่อที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีแนวทางปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน 3.2) ปรับปรุงโครงสร้างภาษีให้เป็นระบบ สามารถจัดเก็บได้ถูกต้องและเป็นธรรม ไม่มีความซับซ้อนในการปฏิบัติงาน 3.3) มีมาตรการจูงใจในการให้ประชาชนเต็มใจชำระภาษี เช่น การจัดทำโครงการภาษีคืนกำไร โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษี เป็นต้น 3.4) จัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และทักษะ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง จากวิทยากรผู้มีความสามารถ เฉพาะด้านที่เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ และความรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดเก็บรายได้และการปฏิบัติงาน

คณิตตา ทิตสันโตษ (2554, น. 60) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลปะคำ อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยโดยภาพรวมตามความคิดเห็นของประชาชนส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลปะคำ อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสถานที่และด้านวัสดุอุปกรณ์ส่งผลต่อประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง นอกนั้นอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

คือ ด้านบุคลากร รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ และด้านสถานที่ และ 2) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลปะคำ อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรใช้มาตรการต่าง ๆ เกี่ยวกับการจูงใจเพื่อกระตุ้นให้ผู้เสียภาษีให้ความร่วมมือในการชำระภาษี เช่น การมอบโล่ประกาศเกียรติคุณ หรือใบประกาศแก่ผู้ที่ให้ความร่วมมือในการชำระภาษีอย่างสม่ำเสมอ รองลงมาคือ ควรให้บริการรับชำระภาษีในวันหยุดราชการในช่วงเวลาการชำระภาษีและควรนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการให้บริการเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้เสียภาษีได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรม ตามลำดับ

จุฑารัตน์ เทพขวัญ (2554, น. 72-73) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลชะรัด อำเภอองครักษ์ จังหวัดพัทลุง ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการชำระภาษีท้องถิ่นของกลุ่มตัวอย่าง อยู่ในระดับปานกลาง และคำถามที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูกมากที่สุดคือ การชำระภาษี เป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม รองลงมาคือ ทราบว่าภาษีคือกลไกที่สำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลชะรัด อำเภอองครักษ์ จังหวัดพัทลุง อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านนโยบายของเทศบาลและด้านการบริการมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น ๆ รองลงมาคือ ด้านข้อมูลข่าวสารและด้านการติดตามผล ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน การเข้าประชุมกับเทศบาลตำบลชะรัด และได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องการชำระภาษีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลชะรัด อำเภอองครักษ์ จังหวัดพัทลุง ไม่แตกต่างกัน

ชุตินันต์ หน่อแก้ว (2554, น. 75-77) ได้ศึกษาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลป่าไผ่ อำเภอพร้าวกุ่มม จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการประชาสัมพันธ์ มีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.16 ด้านการบริการ มีประสิทธิภาพในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.60 ด้านความรู้ความสามารถของบุคลากร มีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.35 ด้านอัตรา/ประเภทภาษี มีประสิทธิภาพในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.59 และด้านการทำประโยชน์เพื่อสังคม มีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.37 เมื่อพิจารณาจากสมมติฐานที่ว่า ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บรายได้ ผลจากการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ไม่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ คือ เป็นอิสระต่อกัน ที่ระดับ 0.05 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และผลจาก

การสัมภาษณ์สรุปได้ดังนี้ 1) การจัดเก็บภาษีในปัจจุบัน ยังไม่เป็นไปตามประมาณการรายรับ 2) ประชาชนให้ความร่วมมือในการเสียภาษีเป็นอย่างดี 3) เทศบาลสามารถนำเงินภาษีที่จัดเก็บมาพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญได้ 4) กระบวนการจัดเก็บภาษีในปัจจุบันมีความเหมาะสมและเป็นไปตามระเบียบราชการ 5) ปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บภาษีปัจจุบัน พบว่า ขาดเทคโนโลยีด้านแผนที่ภาษีงบประมาณไม่เพียงพอ และ 6) วิธีการที่ทำให้การจัดเก็บภาษีเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ควรมีเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดเก็บภาษีโดยตรง มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อให้การชำระภาษีถูกต้องเป็นธรรมกับประชาชน

กาญจนา มีแสง (2554, น. 137-139) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเหล่าเสือโก้ก จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 35-50 ปี การศึกษาระดับมัธยมศึกษาและต่ำกว่า ตำแหน่งกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอเหล่าเสือโก้ก จังหวัดอุบลราชธานี 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเหล่าเสือโก้ก จังหวัดอุบลราชธานีได้ดังนี้ 2.1) เจ้าหน้าที่ที่ตอบแบบสอบถามที่ระดับความคิดเห็นในการพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้คือ ด้านบุคลากร ด้านมาตรฐานในการดำเนินงาน ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านความรู้เกี่ยวกับภาษี และด้านการชำระภาษี 2.2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเหล่าเสือโก้ก จังหวัดอุบลราชธานี มี 4 ปัจจัยที่สำคัญคือ ด้านการชำระภาษี ด้านมาตรการในการดำเนินงาน ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านบุคลากร จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ และปัจจัยทั้ง 4 ด้าน สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเหล่าเสือโก้ก จังหวัดอุบลราชธานี ได้ร้อยละ 45.70 2.3) เปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเหล่าเสือโก้ก จังหวัดอุบลราชธานี โดยจำแนกตาม เพศ อายุ การศึกษา ตำแหน่ง และภูมิลำเนา จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เพศ อายุ การศึกษา ของเจ้าหน้าที่ที่ตอบแบบสอบถาม ส่งผลต่อปัจจัยด้านการชำระภาษี ด้านมาตรการในการดำเนินงาน ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านบุคลากร ไม่แตกต่างกัน ส่วนภูมิลำเนาของเจ้าหน้าที่ที่ตอบแบบสอบถาม ในเขตและนอกเขตอำเภอเหล่าเสือโก้ก จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการชำระภาษี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านมาตรการในการดำเนินงาน ด้าน

การประชาสัมพันธ์ ด้านบุคลากร ไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ที่มีตำแหน่งแตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในด้านมาตรการในการดำเนินงาน ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านบุคลากร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านการชำระภาษี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 3) ปัญหาการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเหล่าเสือโก้ก จังหวัดอุบลราชธานี โดยเรียงลำดับมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์การชำระภาษี และให้ความรู้เกี่ยวกับภาษีแก่ผู้มีหน้าที่ชำระภาษีอย่างทั่วถึง ให้บุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลออกเก็บภาษีเอง และเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่จัดเก็บภาษี ออกจัดเก็บภาษีนอกสถานที่และจัดเก็บตรงกำหนดเวลา

อำเภอ กลีบโด (2557, น. 102-104) ได้ศึกษาประสิทธิผลการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลวังเหนือ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิผลการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลวังเหนือ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.47 ลำดับแรก คือ ด้านการรับรู้ข่าวสารการชำระภาษี มีค่าเฉลี่ย 3.69 ด้านเจ้าหน้าที่ผู้รับชำระภาษี มีค่าเฉลี่ย 3.54 ด้านองค์กรมีค่าเฉลี่ย 3.54 ด้านความรู้เกี่ยวกับภาษีท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ย 3.13 2) จากผลการวิจัยที่พบว่าผู้ชำระภาษีอากรที่มี อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา ทำให้ประสิทธิผลในการจัดเก็บรายได้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัย และ 3) ปัญหาและอุปสรรค ลำดับแรก คือ ประชาชนส่วนมากไม่เข้าใจในเรื่องการเสียภาษีท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ย 3.73 ประชาชนบางส่วนไม่ให้ความร่วมมือ มีค่าเฉลี่ย 3.72 อัตราภาษีที่ประเมินแพง ทำให้มีการหลบเลี่ยงภาษี มีค่าเฉลี่ย 3.67เจ้าหน้าที่ประเมินภาษีและค่าธรรมเนียมไม่เป็นธรรม มีค่าเฉลี่ย 3.64 การประชาสัมพันธ์ไม่ค่อยทั่วถึง มีค่าเฉลี่ย 3.60 ขั้นตอนเสียภาษียุ่งยากซับซ้อน มีค่าเฉลี่ย 3.58

2.6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Alm (2004) ได้ศึกษาการเก็บภาษีอากรในรัฐต่าง ๆ ของประเทศอินเดียเป็นการศึกษาการปฏิรูปการเก็บภาษีอากรจากอสังหาริมทรัพย์ของรัฐต่างๆในประเทศอินเดีย จากหลักฐานพบว่า อัตราภาษีในปัจจุบันของประเทศไทยกับการบริหารจัดการจัดเก็บภาษียังด้อยประสิทธิภาพ ทำให้มีการหลีกเลี่ยงภาษีกันอย่างกว้างขวาง วิธีที่เลี่ยงภาษีที่ใช้กันมากคือการบอกราคาขายอสังหาริมทรัพย์ต่ำกว่าความเป็นจริง วิธีนี้มีผลกระทบต่อกรเก็บภาษีอย่างอื่น เช่น ภาษีทรัพย์สิน ภาษีกำไรส่วนทุน นอกจากนั้นยังมีผลทางอ้อมต่อการเก็บภาษีทุกชนิด เนื่องจากจะไปกระทบกับการหมุนเวียนของเงินในตลาดมืดด้วย

Elson (2004) ได้ศึกษาจุดกำเนิดและการพัฒนามาตรฐานภาษีในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยได้ศึกษาถึง การที่รัฐบาลจะมีส่วนเข้ามาช่วยสนับสนุน หรือให้บริการประชาชนเกี่ยวกับนโยบายทางด้านภาษีอย่างไร โดยได้ทำการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การยกเว้นภาษีและการหักลบภาษีเป็นตัวแปรว่า จะแสดงผลกระทบต่อรายจ่ายภาษีหรือไม่ พบว่า โรงงานอุตสาหกรรมสุราจะมีผลต่อการจัดเก็บภาษีสุรา และสมาคมผู้ค้าบ้านและที่ดิน ก็มีผลต่อการหักลบภาษีเกี่ยวกับการจําหน่ายบ้าน และที่ดินอันเนื่องมาจากความยุ่งยากซับซ้อนของระบบภาษีเกี่ยวกับนโยบายมาตรฐานภาษี

Suescun (2004) ได้ศึกษาการเพิ่มรายได้จากเก็บภาษีธุรกรรมในกลุ่มประเทศลาตินอเมริกาหรือจะเก็บภาษีที่ดี พบว่า มีหลายประเทศในกลุ่มลาตินอเมริกา (อเมริกาใต้) หันไปเก็บภาษีหนี้ธนาคารและภาษีธุรกรรมเพื่อเพิ่มรายได้ของประเทศ โดยเก็บตามอัตราดอกเบี้ยที่ปรับปรุงขึ้นใหม่ ซึ่งผู้ศึกษาได้ใช้ตัวแบบที่เรียกว่า Dynamic General Equilibrium ทำการศึกษาขนาดของความคลาดเคลื่อนและปริมาณของผลกระทบการใช้ภาษีธุรกรรม พบว่า แทนที่จะเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ประเทศ ภาษีธุรกรรมไม่เพียงจะเป็นตัวถ่วงความเติบโตทางเศรษฐกิจและเพิ่มการใช้จ่ายในการจัดเก็บเท่านั้น แต่ตัวแบบยังชี้ให้เห็นว่าหากรัฐบาลจะดำเนินนโยบายปฏิรูปเป็นสองขั้นคือ ใช้ภาษีธุรกรรมเป็นการชั่วคราว แล้วก็ใช้ภาษีแบบเดิมในขั้นที่สองก็จะช่วยเศรษฐกิจได้ดีกว่า เพราะรัฐบาลก็ใช้ภาษีบริโภคเป็นตัวช่วยเพิ่มรายได้ของรัฐตั้งแต่เริ่มมีการปฏิรูปอยู่แล้ว

Anderson (2005) ได้ศึกษาระบบการจัดเก็บภาษีโดยไม่มีตัวแทน : การทดสอบ 4 วิธีในระบบการเงินสาธารณะในท้องถิ่น พบว่า เจ้าของบ้านพักสำหรับเช่าได้จ่ายภาษี ซึ่งเป็นภาษีเกี่ยวกับทรัพย์สินให้กับท้องถิ่น แต่พวกเขาไม่สามารถเสนอแนะตัวแทนในท้องถิ่นได้ จากแนวคิดนี้ผู้เช่าพักแบบเต็มเวลามีค่าใช้จ่ายจริงเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายด้านสาธารณะ มีจำนวนลดลงเนื่องจากเจ้าของบ้านพักสำหรับเช่าได้คิดค่าเช่าจากฐานภาษีท้องถิ่น แต่การบริการด้านสาธารณะมีน้อยมาก เจ้าของบ้านพักสำหรับเช่ากลัวเรื่องการจ่ายภาษีท้องถิ่นและอัตราการจ่ายภาษีอาจสูงขึ้นเนื่องจากผลของการสร้างสิ่งสนับสนุนจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบ Cross-Sectional Analysis ของข้อมูลที่ได้จากหลายรัฐเป็นการยืนยันว่าชุมชนต่าง ๆ ได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับการจ่ายภาษีบ้านพักสำหรับเช่าในอัตราต่ำกว่าการจ่ายภาษีบ้านพักถาวร การประเมินการเปลี่ยนแปลงภาษีเกี่ยวกับทรัพย์สินในรัฐ Minnesota ในปี 1996 เป็นการเพิ่มโอกาสในการจําแนกประเภทบ้านพัก ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อรายจ่ายภาษีท้องถิ่นและอัตราการจ่ายภาษีบ้านพักสำหรับเช่า ซึ่งเป็นภาษีท้องถิ่นเพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งจะทำให้การจ่ายค่าที่พักเพิ่มขึ้นต่อหัวเท่ากับ 0.48 เปอร์เซ็นต์ ผลที่เกิดขึ้นนี้อยู่บนพื้นฐานของราคาจริงและค่าใช้จ่ายในท้องถิ่น และนโยบาย

ด้านการเงินที่ส่งผลต่อองค์ประกอบของฐานภาษี การศึกษาในชุมชนจำลอง 2 แห่ง ที่มีอิสระในการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การกำหนดค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุขเกิดจากการแสดงความคิดเห็นส่วนรวม บ้านพักถาวรมีรายได้ในระดับแตกต่างกัน และเจ้าของบ้านพักชั่วคราวได้แสดงให้เห็นว่าบ้านพักชั่วคราวในชุมชนที่ยากจนทำให้พวกเขาต้องเพิ่มระดับการบริการมากขึ้นซึ่งเป็นเรื่องที่จะต้องปรับปรุง ส่วนในชุมชนที่ร่ำรวยในบางครั้งยังไม่สามารถนำเอาภาษีมาเพิ่มการบริการได้ ความแตกต่างของอัตราภาษีท้องถิ่นอาจไปบิดเบือนการตัดสินใจของผู้ใช้ในแต่ละท้องถิ่นเนื่องจากอัตราการเก็บภาษีขึ้นอยู่กับแต่ละท้องถิ่น จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการสูญเสียรายได้ที่แท้จริงเกี่ยวกับรายได้ที่เกิดจากการจัดเก็บภาษีในรัฐ Ohio พบว่าอัตราการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นที่มีความแตกต่างกันสูงและรายได้จากการจัดเก็บภาษีในแต่ละเขตการปกครองในท้องถิ่นมีน้อย ซึ่งวัดได้จากรายรับส่วนเกินที่เก็บจากภาษีมิน้อยมาก ส่งผลให้ต้นทุนมีค่าลดลงเนื่องจากการบิดเบือนเรื่องภาษีเกิดขึ้นได้มากกว่าการใช้แรงงานสนับสนุน

2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดชุมพรครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ จากแนวคิดของสำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2543, น. 92-94) และศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การจัดเก็บภาษี จากแนวคิดของ Smith (1994, p. 55) และทำการประยุกต์หลักการดังกล่าวเพื่อนำมากำหนดเป็นตัวแปรในการวิจัย สามารถเขียนเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

ภาพที่ 2.2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้เสียภาษีในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร จำนวน 1,107 ราย ประกอบด้วย ผู้เสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน จำนวน 88 ราย ผู้เสียภาษีป้าย จำนวน 13 ราย และผู้เสียภาษีบำรุงท้องที่ จำนวน 1,006 ราย (สำนักงานเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์, 2559, น. 8)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ Yamane (1973, p. 727) ตามสูตรดังนี้

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1 + Ne^2} \quad (3-1)$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน ขนาดของประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง (0.05)

แทนค่า

$$n = \frac{1,107}{1 + 1,107(0.05)^2}$$

$$= 293.8287$$

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้มีความสมบูรณ์ในจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจึงขอเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 294 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมแล้วผู้วิจัยได้ดำเนินการสุ่มตัวอย่างในกลุ่มย่อยกำหนดเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ตามจำนวนผู้เสียภาษีในแต่ละลักษณะภาษี ซึ่งการวิจัยครั้งประกอบด้วย ผู้เสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน ผู้เสียภาษีป้าย และผู้เสียภาษีบำรุงท้องที่ ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1

จำนวนผู้เสียภาษีในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร จำแนกตามลักษณะภาษีอากรที่ชำระ

ที่	ประเภทผู้เสียภาษี	จำนวนผู้เสียภาษี	
		ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1.	ผู้เสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน	88	23
2.	ผู้เสียภาษีป้าย	13	4
3.	ผู้เสียภาษีบำรุงท้องที่	1,006	267
	รวม	1,107	294

เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างแล้วผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้วิธีการเขียนรายชื่อผู้เสียภาษีในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพรใส่ลงในกล่อง จากนั้นจับสลากรายชื่อขึ้นมาทีละใบแล้วบันทึกไว้ ใส่สลากลงไปกล่องอีกครั้งเพื่อให้ผู้เสียภาษีมีสิทธิเลือกเท่าเทียมกัน แล้วจับสลากหากกลุ่มตัวอย่างอีกจนได้กลุ่มตัวอย่างครบตามสัดส่วนของผู้เสียภาษีแต่ละประเภท

3.2 เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ประกอบด้วย 1) ความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี 2) ลักษณะของกฎหมายภาษีอากร 3) โครงสร้างภาษีอากร 4) ประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษี 5) การตรวจสอบปรับปรุงฐานข้อมูล และ 6) บรรยากาศที่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร จำนวน 30 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้ค่าคะแนน ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

คะแนน 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

คะแนน 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อมูลการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ประกอบด้วย 1) ความยุติธรรม 2) ความแน่นอน 3) ความสะดวก และ 4) ความประหยัด จำนวน 20 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้ค่าคะแนน ดังนี้

- คะแนน 5 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด
- คะแนน 4 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
- คะแนน 3 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง
- คะแนน 2 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
- คะแนน 1 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้เสียภาษีแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร เพื่อนำมาพัฒนาการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพรต่อไป

3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

3.3.1 การสร้างเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

3.3.1.1 ศึกษาเอกสารแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปกครองท้องถิ่น ภาษีอากร และการคลังท้องถิ่น และปัจจัยที่มีผลกับงานจัดเก็บรายได้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.3.1.2 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกับงานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร โดยกำหนดขอบเขต และเนื้อหาให้ครอบคลุมตัวแปรที่ศึกษา

3.3.1.3 เสนอแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจข้อคำถามในแบบสอบถามด้านเนื้อหา และการใช้ภาษาให้มีความเที่ยงตรงสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย และนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาต่อไป

3.3.2 การหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เนื่องจากผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลและรวบรวมข้อมูล จึงทำให้ต้องมีการหาคุณภาพเครื่องมือ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญขั้นตอนหนึ่งซึ่งผู้วิจัยจะพัฒนาเครื่องมือดังกล่าวให้มีความเที่ยงตรง (Validity) และมีความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.3.2.1 นำแบบสอบถามเสนอที่ปรึกษาและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

3.3.2.2 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาโดยหาค่าความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับข้อคำถาม (Item of Objective Congruence หรือ IOC) (ไพศาล วรคำ, 2559, น. 266-270) ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านคือ 1) นางสาวสุภาพร ขาวขำนาญ วุฒิการศึกษารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ตำแหน่งหัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา 2) ดร.อุษณีย์ ดวงพรหม วุฒิการศึกษาการศึกษาดุสิตบัณฑิต (วิจัยการศึกษา), วุฒิการศึกษาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษด้านภาษาไทย โรงเรียนบ้านดอนตุมตมดอนโด ตำบลแก่งเลิงจาน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา 3) นางสาวหนึ่งฤทัย มะลาไว้วัย วุฒิการศึกษาครุศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัยการศึกษา) ตำแหน่งครูชำนาญการโรงเรียนโคกกล่ามวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ การวัดผลและประเมินผลการวิจัย

เกณฑ์การให้คะแนนรายข้อมีดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ซึ่งข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60-1.00 แสดงว่าข้อคำถามนั้นนำมาใช้ได้ โดยใช้สูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N} \quad (3-2)$$

$\sum R$ = ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

จากนั้นได้แบบสอบถามที่ประกอบด้วยข้อคำถามที่ได้จากการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องได้ค่าดัชนีความสอดคล้องกับเท่ากับ 1.00 แล้วนำไปสร้างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะ

3.3.2.3 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) กับกับผู้เสียภาษีในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลปะทิว อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน แล้วนำค่าคะแนนที่ได้ไปคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha

Coefficient) ของ Cronbach (1970, อ้างถึงใน พงษ์รัตน์ ทวีรัตน์, 2550, น. 125) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.853

3.3.2.4 จัดทำแบบสอบถามที่สมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

3.4.1 ขออนหนังสือแนะนำตัวผู้ศึกษาวิจัยจากคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึงกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.2 ติดต่อประสานงานกับนายกเทศมนตรีตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร เพื่อนำหนังสือขอความอนุเคราะห์และแบบสอบถามไปให้กับผู้เสียภาษีในเขตเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร โดยผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ และแบบสอบถามไปแจกพร้อมรับคืนด้วยตนเอง

3.4.3 แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา ผู้วิจัยนำมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ก่อนนำไปประมวลผลเพื่อหาค่าสถิติ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปดำเนินการดังนี้

3.5.1 นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้วลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding Form) ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดให้คะแนนของการตอบแบบสอบถามดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง เห็นด้วย/มีการปฏิบัติมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง เห็นด้วย/มีการปฏิบัติมาก
- 3 คะแนน หมายถึง เห็นด้วย/มีการปฏิบัติปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง เห็นด้วย/มีการปฏิบัติน้อย

1 คะแนน หมายถึง เห็นด้วย/มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

3.5.2 นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ และนำคะแนนไปหาค่าเฉลี่ย โดยมีเกณฑ์การแบ่งช่วงชั้นคะแนนเท่ากับ 5 ชั้น โดยใช้สูตรดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ช่วงคะแนน}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

ดังนั้นจะได้ช่วงคะแนนของระดับชั้นเท่ากับ 0.8 คิดเป็นเกณฑ์การแบ่งช่วงคะแนนที่ใช้เป็นเกณฑ์ประเมินผลดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.21 - 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็น/มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.41 - 4.20 หมายถึง มีความคิดเห็น/มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.61 - 3.40 หมายถึง มีความคิดเห็น/มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.81 - 2.60 หมายถึง มีความคิดเห็น/มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึง มีความคิดเห็น/มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.5.3 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้กับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ดังนี้

3.5.3.1 กำหนดเกณฑ์การบอกระดับหรือขนาดของความสัมพันธ์ โดยจะใช้ตัวเลขของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเข้าใกล้ -1 หรือ 1 แสดงถึงการมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง แต่หากมีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงถึงการมีความสัมพันธ์กันในระดับน้อย หรือไม่มีเลย ดังนี้

ตารางที่ 3.2

ค่าระดับของความสัมพันธ์

ค่า r	ระดับของความสัมพันธ์
.90 - 1.00	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก
.70 - .90	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
.50 - .70	มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
.30 - .50	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
.00 - .30	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

3.5.3.2 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้กับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพิตู จังหวัดชุมพร โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปตามสถิติการหาความสัมพันธ์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของ Pearson's Product-Moment Correlation และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) โดยวิธี Stepwise

3.5.4 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผลปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้กับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพิตู จังหวัดชุมพร

3.5.5 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพิตู จังหวัดชุมพร มีขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

3.5.5.1 ข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถาม ตรวจสอบเช็คข้อเสนอแนะจากการตอบแบบสอบถามทุกฉบับ

3.5.5.2 จัดกลุ่มข้อเสนอแนะข้อเสนอแนะการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพิตู จังหวัดชุมพร

3.5.5.3 สรุปผลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามจำนวนความถี่ ข้อเสนอแนะปรับปรุงการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพิตู จังหวัดชุมพรจากผู้ตอบแบบสอบถาม

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถาม ดังนี้

3.6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

3.6.2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้และการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ผู้วิจัยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.6.3 สถิติเชิงตีความ (Inference Statistics) จะใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่ออ้างอิงประชากรซึ่งผู้วิจัยจะใช้สถิติหลักเพื่อการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติ ได้แก่ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) โดยวิธี Enter นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.4 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดชุมพร ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์จะนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ข้างต้นในประเด็นดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดชุมพร 2) เพื่อศึกษาระดับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดชุมพร 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้กับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดชุมพร และ 4) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดชุมพร ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	หมายถึง	จำนวนคน
\bar{X}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	หมายถึง	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
*	หมายถึง	ค่านัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้
X_1	หมายถึง	ด้านความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี
X_2	หมายถึง	ด้านลักษณะของกฎหมายภาษีอากร
X_3	หมายถึง	ด้านโครงสร้างภาษีอากร
X_4	หมายถึง	ด้านประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษี
X_5	หมายถึง	ด้านการตรวจสอบปรับปรุงฐานข้อมูล

X_6	หมายถึง	ด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร
$X_{รวม}$	หมายถึง	โดยรวมปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้
Y_1	หมายถึง	ด้านความยุติธรรม
Y_2	หมายถึง	ด้านความแน่นอน
Y_3	หมายถึง	ด้านความสะดวก
Y_4	หมายถึง	ด้านความประหยัด
$Y_{รวม}$	หมายถึง	โดยรวมการจัดเก็บรายได้
R_{xy}	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
R^2	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจของสถิติวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ
$Adj.R^2$	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจของสถิติวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณที่ปรับแก้แล้ว
SS	หมายถึง	ผลรวมกำลังสองของค่าคะแนน (Sum of Square)
df	หมายถึง	ค่าของชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
MS	หมายถึง	ความแปรปรวน หรือส่วนเบี่ยงเบนกำลังสองเฉลี่ย
F	หมายถึง	สถิติทดสอบ F ซึ่งเป็นสถิติที่ใช้วิเคราะห์ความแปรปรวน
*	หมายถึง	ค่านัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้

4.2 ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยจึงได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดชุมพร

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดชุมพร

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้กับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดบึงสามพัน

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดบึงสามพัน

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

	ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ			
1.1 ชาย		153	52.04
1.2 หญิง		141	47.96
	รวม	294	100.00
2. อายุ			
2.1 20-30 ปี		49	16.67
2.2 31-40 ปี		61	20.75
2.3 41-50 ปี		58	19.73
2.4 51-60 ปี		78	26.53
2.5 60 ปีขึ้นไป		48	16.32
	รวม	294	100.00

(ต่อ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	158	53.74
3.2 ปริญญาตรี	83	28.23
3.3 สูงกว่าปริญญาตรี	53	18.03
รวม	294	100.00
4. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
4.1 ต่ำกว่า 5,000 บาท	22	7.48
4.2 5,000-10,000 บาท	58	19.73
4.3 10,001-15,000 บาท	79	26.87
4.4 15,001-20,000 บาท	75	25.51
4.5 20,001 บาทขึ้นไป	60	20.41
รวม	294	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 52.04 รองลงมาคือ เพศหญิง จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 47.96 ส่วนใหญ่อายุ 51-60 ปี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 26.53 รองลงมาคือ อายุ 31-40 ปี จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 20.75 อายุ 41-50 ปี จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 19.73 อายุ 20-30 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 และอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 16.32 ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 53.74 รองลงมาคือ ปริญญาตรี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 28.23 และมีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 18.03 และส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-15,000 บาท จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 26.87 รองลงมาคือ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001-20,000 บาท จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 25.51 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 บาทขึ้นไป จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 20.41 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,000-10,000 บาท จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 19.73 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 7.48

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเล
ทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

ตารางที่ 4.2

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาล
ตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพรโดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี	4.07	0.44	มาก
2. ด้านลักษณะของกฎหมายภาษีอากร	3.85	0.56	มาก
3. ด้านโครงสร้างภาษีอากร	3.71	0.53	มาก
4. ด้านประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษี	3.88	0.54	มาก
5. ด้านการตรวจสอบปรับปรุงฐานข้อมูล	3.94	0.49	มาก
6. ด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร	3.94	0.49	มาก
รวม	3.90	0.37	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอ
ปะทิว จังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก
ทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ด้านความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี
($\bar{X} = 4.07$) รองลงมาคือ ด้านการตรวจสอบปรับปรุงฐานข้อมูล ($\bar{X} = 3.94$) ด้านบรรยากาศที่
เอื้ออำนวยในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร ($\bar{X} = 3.94$) ด้านลักษณะของกฎหมายภาษีอากร
($\bar{X} = 3.88$) ด้านลักษณะของกฎหมายภาษีอากร ($\bar{X} = 3.85$) และด้านโครงสร้างภาษีอากร ($\bar{X} =$
3.71) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ด้านความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้เสียภาษีทราบถึงหน้าที่ของผู้เสียภาษีให้ตระหนักและมีความรับผิดชอบในการเสียภาษี	4.47	0.66	มากที่สุด
2. มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้เสียภาษีได้ทราบระยะเวลาและกำหนดการในการชำระภาษีอย่างทั่วถึง	4.13	0.75	มาก
3. มีการติดป้ายประกาศโฆษณาเชิญชวนให้ผู้เสียภาษีตระหนักถึงความสำคัญของการเสียภาษี	4.00	0.81	มาก
4. ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เสียภาษีทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างบริการที่ผู้เสียภาษีจะได้รับจากการชำระภาษี	3.95	1.00	มาก
5. จัดทำคู่มือและแผ่นพับเพื่อแจกจ่ายให้แก่ผู้เสียภาษี	3.73	1.00	มาก
รวม	4.07	0.44	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ด้านความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้เสียภาษีทราบถึงหน้าที่ของผู้เสียภาษีให้ตระหนักและมีความรับผิดชอบในการเสียภาษี ($\bar{X} = 4.47$) และระดับมาก 4 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้เสียภาษีได้ทราบระยะเวลาและกำหนดการในการชำระภาษีอย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 4.13$) รองลงมาคือ มีการติดป้ายประกาศโฆษณาเชิญชวนให้ผู้เสียภาษีตระหนักถึงความสำคัญของการเสียภาษี ($\bar{X} = 4.00$) ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เสียภาษีทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างบริการที่ผู้เสียภาษีจะได้รับจากการชำระภาษี ($\bar{X} = 3.95$) และจัดทำคู่มือและแผ่นพับเพื่อแจกจ่ายให้แก่ผู้เสียภาษี ($\bar{X} = 3.73$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ด้านลักษณะของกฎหมายภาษีอากร จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านลักษณะของกฎหมายภาษีอากร	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. กฎหมาย ระเบียบและคำสั่งมีความชัดเจน	4.09	0.91	มาก
2. กฎหมาย ระเบียบและคำสั่งมีความเหมาะสม	3.63	0.83	มาก
3. กฎหมาย ระเบียบ และคำสั่งง่ายและสะดวกต่อการประเมินภาษีอากรของผู้เสียภาษี	3.50	1.10	มาก
4. ลักษณะของภาษีแต่ละชนิดมีความเป็นธรรมและ ความเสมอภาคแก่ผู้เสียภาษี	4.26	0.81	มากที่สุด
5. แบบฟอร์มในการเสียภาษีอากรสามารถอ่านเข้าใจง่าย	3.82	0.84	มาก
รวม	3.85	0.56	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ด้านลักษณะของกฎหมายภาษีอากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ ลักษณะของภาษีแต่ละชนิด มีความเป็นธรรมและความเสมอภาคแก่ผู้เสียภาษี ($\bar{X} = 4.26$) และระดับมาก 4 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ กฎหมาย ระเบียบและคำสั่งมีความชัดเจน ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมาคือ แบบฟอร์มในการเสียภาษีอากรสามารถอ่านเข้าใจง่าย ($\bar{X} = 3.82$) กฎหมาย ระเบียบและคำสั่งมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.63$) และ กฎหมาย ระเบียบ และคำสั่งง่ายและสะดวกต่อการประเมินภาษีอากรของผู้เสียภาษี ($\bar{X} = 3.50$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ด้านโครงสร้างภาษีอากร จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านโครงสร้างภาษีอากร	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ลดความซ้ำซ้อนของการจัดเก็บภาษีอากร	3.68	0.87	มาก
2. กฎหมายภาษีอากรมีความรัดกุมไม่มีช่องโหว่ให้มีการหลบหลีกภาษีอากร	3.67	0.88	มาก
3. ระเบียบและข้อบังคับเกี่ยวกับภาษีอากรของท้องถิ่น มีความเป็นธรรม ไม่มีการได้รับการยกเว้นมากจนเกินไป	3.72	0.89	มาก
4. มีการปรับปรุงเกี่ยวกับโครงสร้างภาษีอากรเพื่อควบคุมความประพฤติของผู้ชำระภาษี	3.61	0.98	มาก
5. อำนวยความสะดวกในการจัดเก็บและเพื่อให้ภาระภาษีสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน	3.87	0.97	มาก
รวม	3.71	0.53	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ด้านโครงสร้างภาษีอากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ อำนวยความสะดวกในการจัดเก็บและเพื่อให้ภาระภาษีสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน ($\bar{X} = 3.87$) รองลงมาคือ ระเบียบและข้อบังคับเกี่ยวกับภาษีอากรของท้องถิ่น มีความเป็นธรรม ไม่มีการได้รับการยกเว้นมากจนเกินไป ($\bar{X} = 3.72$) ลดความซ้ำซ้อนของการจัดเก็บภาษีอากร ($\bar{X} = 3.68$) กฎหมายภาษีอากรมีความรัดกุมไม่มีช่องโหว่ให้มีการหลบหลีกภาษีอากร ($\bar{X} = 3.67$) และมีการปรับปรุงเกี่ยวกับโครงสร้างภาษีอากรเพื่อควบคุมความประพฤติของผู้ชำระภาษี ($\bar{X} = 3.61$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร ด้านประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษี จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษี	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. มีการปรับปรุงอัตราเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ให้เพียงพอกับปริมาณงาน	4.10	0.92	มาก
2. มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ทุกระดับเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.81	0.90	มาก
3. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้วยการอุทิศเวลา เสียสละ และซื่อสัตย์ต่อหน้าที่	4.07	0.94	มาก
4. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจในการอำนวยความสะดวกแก่ผู้เสียภาษีในการติดต่อเสียภาษี	3.94	0.99	มาก
5. เจ้าหน้าที่ได้รับขวัญ กำลังใจรวมทั้งทรัพยากรในการปฏิบัติงานจากผู้บริหารของเทศบาล	3.52	1.15	มาก
รวม	3.88	0.54	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร ด้านประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ มีการปรับปรุงอัตราเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ให้เพียงพอกับปริมาณงาน ($\bar{X} = 4.10$) รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้วยการอุทิศเวลา เสียสละ และซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ($\bar{X} = 4.07$) เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจในการอำนวยความสะดวกแก่ผู้เสียภาษีในการติดต่อเสียภาษี ($\bar{X} = 3.94$) มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ทุกระดับเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.81$) และเจ้าหน้าที่ได้รับขวัญ กำลังใจ รวมทั้งทรัพยากรในการปฏิบัติงานจากผู้บริหารของเทศบาล ($\bar{X} = 3.52$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพิตัว จังหวัดชุมพร ด้านการตรวจสอบปรับปรุงฐานข้อมูล จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านการตรวจสอบปรับปรุงฐานข้อมูล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. มีการตรวจสอบความถูกต้องของแบบประเมินภาษีกับทะเบียนทรัพย์สินของผู้ชำระภาษีก่อนการรับชำระภาษี	4.35	0.76	มากที่สุด
2. มีการปรับปรุงข้อมูลในแผนที่ภาษีและในทะเบียนทรัพย์สินให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ	3.88	0.82	มาก
3. มีการจัดทำคู่มือการปรับปรุงทะเบียนผู้เสียภาษีทะเบียนโรงเรือน ที่ดินและภาษีป้าย	3.71	0.86	มาก
4. มีการสำรวจติดตามผลผู้ไม่มาชำระภาษี	3.86	0.96	มาก
5. มีหนังสือเตือนผู้ที่ยังไม่ชำระภาษีทุกราย	3.92	1.13	มาก
รวม	3.94	0.49	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพิตัว จังหวัดชุมพร ด้านการตรวจสอบปรับปรุงฐานข้อมูล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ มีการตรวจสอบความถูกต้องของแบบประเมินภาษีกับทะเบียนทรัพย์สินของผู้ชำระภาษีก่อนการรับชำระภาษี ($\bar{X} = 4.35$) และระดับมาก 4 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ มีหนังสือเตือนผู้ที่ยังไม่ชำระภาษีทุกราย ($\bar{X} = 3.92$) รองลงมาคือ มีการปรับปรุงข้อมูลในแผนที่ภาษีและในทะเบียนทรัพย์สินให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.88$) มีการสำรวจติดตามผลผู้ไม่มาชำระภาษี ($\bar{X} = 3.86$) และมีการจัดทำคู่มือการปรับปรุงทะเบียนผู้เสียภาษีทะเบียนโรงเรือน ที่ดินและภาษีป้าย ($\bar{X} = 3.71$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหาร นักธุรกิจที่มีชื่อเสียงเป็นตัวอย่างในการชำระภาษีตามกำหนดและถูกต้อง	4.22	0.84	มากที่สุด
2. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการผู้มาชำระภาษีทุกระดับอย่างเท่าเทียมกัน	3.84	0.82	มาก
3. มีการใช้ระบบคอมพิวเตอร์เพื่อความสะดวกรวดเร็วและถูกต้อง	3.83	0.92	มาก
4. มีการจัดทำตัวอย่างคำร้องหรือแบบฟอร์มต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกและรวดเร็วแก่ผู้เสียภาษี	3.85	0.98	มาก
5. สถานที่ที่ผู้เสียภาษีมาติดต่อมีความสะดวกสบาย	3.99	1.07	มาก
รวม	3.94	0.49	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ ผู้บริหาร นักธุรกิจที่มีชื่อเสียงเป็นตัวอย่างในการชำระภาษีตามกำหนดและถูกต้อง ($\bar{X} = 4.22$) และระดับมาก 4 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ สถานที่ที่ผู้เสียภาษีมาติดต่อมีความสะดวกสบาย ($\bar{X} = 3.99$) รองลงมาคือ มีการจัดทำตัวอย่างคำร้องหรือแบบฟอร์มต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกและรวดเร็วแก่ผู้เสียภาษี ($\bar{X} = 3.85$) เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการผู้มาชำระภาษีทุกระดับอย่างเท่าเทียมกัน ($\bar{X} = 3.84$) และมีการใช้ระบบคอมพิวเตอร์เพื่อความสะดวกรวดเร็วและถูกต้อง ($\bar{X} = 3.83$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ
จังหวัดชุมพร

ตารางที่ 4.9

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์
อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

การจัดเก็บรายได้	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านความยุติธรรม	4.05	0.46	มาก
2. ด้านความแน่นอน	3.92	0.52	มาก
3. ด้านความสะดวก	3.91	0.51	มาก
4. ด้านความประหยัด	3.80	0.56	มาก
รวม	3.92	0.40	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า การจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัด
ชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน
เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ด้านความยุติธรรม ($\bar{X} = 4.05$) รองลงมาคือ ด้านความแน่นอน
($\bar{X} = 3.92$) ด้านความสะดวก ($\bar{X} = 3.91$) และด้านความประหยัด ($\bar{X} = 3.80$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ด้านความยุติธรรมจำแนกเป็นรายด้าน

ด้านความยุติธรรม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. เทศบาลจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ด้วยความเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน	4.60	0.63	มากที่สุด
2. เทศบาลจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินด้วยความเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน	4.17	0.80	มาก
3. เทศบาลจัดเก็บภาษีป้ายด้วยความเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน	4.07	0.82	มาก
4. การจัดเก็บรายได้มีมาตรการในการลงโทษที่เป็นธรรมและเหมาะสม	3.83	0.92	มาก
5. เทศบาลจัดสรรงบประมาณที่ได้จากการจัดเก็บภาษีอย่างเป็นธรรม	3.63	0.95	มาก
รวม	4.05	0.46	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า การจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ด้านความยุติธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ เทศบาลจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ด้วยความเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน ($\bar{X} = 4.60$) และระดับมาก 4 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ เทศบาลจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินด้วยความเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน ($\bar{X} = 4.17$) รองลงมาคือ เทศบาลจัดเก็บภาษีป้ายด้วยความเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน ($\bar{X} = 4.07$) การจัดเก็บรายได้มีมาตรการในการลงโทษที่เป็นธรรมและเหมาะสม ($\bar{X} = 3.83$) และเทศบาลจัดสรรงบประมาณที่ได้จากการจัดเก็บภาษีอย่างเป็นธรรม ($\bar{X} = 3.63$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ด้านความแน่นอนจำแนกเป็นรายด้าน

ด้านความแน่นอน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. เทศบาลมีการแจ้งให้ผู้เสียภาษีได้รับทราบถึงระยะเวลาการชำระภาษี	4.14	0.82	มาก
2. เทศบาลมีการแจ้งให้ผู้เสียภาษีได้รับทราบวิธีการในการชำระภาษี	3.84	0.97	มาก
3. เทศบาลมีการแจ้งให้ผู้เสียภาษีได้รับทราบถึงอัตราภาษีที่ต้องชำระ	4.34	0.81	มากที่สุด
4. เทศบาลมีการแจ้งให้ผู้เสียภาษีทราบถึงสถานที่ชำระภาษี	3.96	0.78	มาก
5. กฎหมายภาษีอากรของเทศบาลมีความถูกต้อง ไม่กำกวม	3.36	1.03	ปานกลาง
รวม	3.92	0.52	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า การจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ด้านความแน่นอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ เทศบาลมีการแจ้งให้ผู้เสียภาษีได้รับทราบถึงอัตราภาษีที่ต้องชำระ ($\bar{X} = 4.34$) และระดับมาก 3 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ เทศบาลมีการแจ้งให้ผู้เสียภาษีได้รับทราบถึงระยะเวลาการชำระภาษี ($\bar{X} = 4.14$) รองลงมาคือ เทศบาลมีการแจ้งให้ผู้เสียภาษีทราบถึงสถานที่ชำระภาษี ($\bar{X} = 3.96$) เทศบาลมีการแจ้งให้ผู้เสียภาษีได้รับทราบวิธีการในการชำระภาษี ($\bar{X} = 3.84$) และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ กฎหมายภาษีอากรของเทศบาลมีความถูกต้อง ไม่กำกวม ($\bar{X} = 3.36$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ด้านความสะอาดจําแนกเป็นรายด้าน

ด้านความสะอาด	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. สถานที่เสียภาษีตั้งอยู่บนทำเลที่สะดวกต่อการเดินทางมาชำระภาษี	4.11	0.78	มาก
2. ที่จอดรถมีความสะดวกและเพียงพอ	3.80	0.94	มาก
3. เทศบาลมีเครื่องมือเครื่องใช้ และวัสดุอุปกรณ์ มีคุณภาพได้มาตรฐาน และทันสมัย	3.61	0.97	มาก
4. เทศบาลบริการนำดื่ม หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ ที่นั่งรอไว้บริการระหว่างรอรับบริการ	4.07	0.95	มาก
5. บริเวณภายในและภายนอกสำนักงานกว้างขวาง เพียงพอ	3.99	1.04	มาก
รวม	3.91	0.51	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่า การจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ด้านความสะอาด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ สถานที่เสียภาษีตั้งอยู่บนทำเลที่สะดวกต่อการเดินทางมาชำระภาษี ($\bar{X} = 4.11$) รองลงมาคือ เทศบาลบริการนำดื่ม หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ ที่นั่งรอไว้บริการระหว่างรอรับบริการ ($\bar{X} = 4.07$) บริเวณภายในและภายนอกสำนักงานกว้างขวาง เพียงพอ ($\bar{X} = 3.99$) ที่จอดรถมีความสะดวกและเพียงพอ ($\bar{X} = 3.80$) และเทศบาลมีเครื่องมือเครื่องใช้ และวัสดุอุปกรณ์ มีคุณภาพได้มาตรฐาน และทันสมัย ($\bar{X} = 3.61$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร ด้านความประหยัดจำแนกเป็นรายด้าน

ด้านความประหยัด	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. มีการใช้เจ้าหน้าที่ที่รับชำระภาษีอากรอย่างเหมาะสมกับจำนวนผู้เสียภาษี	4.37	0.73	มากที่สุด
2. เทศบาลใช้งบประมาณในการจัดเก็บภาษีทุกชนิดอย่างเหมาะสม	3.69	0.97	มาก
3. เทศบาลใช้วัสดุอุปกรณ์และเอกสารอย่างประหยัด	3.68	0.91	มาก
4. เทศบาลสามารถจัดเก็บภาษีได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายที่ต้องเสีย	3.52	1.00	มาก
5. อัตราภาษีที่เทศบาลจัดเก็บ ไม่เกินความสามารถของผู้เสียภาษีที่จะชำระได้	3.75	0.98	มาก
รวม	3.80	0.56	มาก

จากตารางที่ 4.13 พบว่า การจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร ด้านความประหยัด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ มีการใช้เจ้าหน้าที่ที่รับชำระภาษีอากรอย่างเหมาะสมกับจำนวนผู้เสียภาษี ($\bar{X} = 4.37$) และระดับมาก 4 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ อัตราภาษีที่เทศบาลจัดเก็บ ไม่เกินความสามารถของผู้เสียภาษีที่จะชำระได้ ($\bar{X} = 3.75$) รองลงมาคือ เทศบาลใช้งบประมาณ ในการจัดเก็บภาษีทุกชนิดอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.69$) เทศบาลใช้วัสดุอุปกรณ์และเอกสารอย่างประหยัด ($\bar{X} = 3.68$) และเทศบาลสามารถจัดเก็บภาษีได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายที่ต้องเสีย ($\bar{X} = 3.52$) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้กับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้กับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามด้วยวิธี Pearson's Product Moment Correlation (r) ในการหาค่าความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงที่เรียกว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่าเป็นบวก (+) หมายความว่า ข้อมูลสองชุดเปลี่ยนแปลงตามกัน กล่าวคือ ถ้าค่าของตัวแปรตัวหนึ่งสูงค่าตัวแปรอีกตัวหนึ่งจะสูงด้วย ถ้าค่าตัวแปรตัวหนึ่งต่ำค่าตัวแปรอีกตัวหนึ่งจะต่ำด้วย ค่าสัมประสิทธิ์ที่มีค่าเป็นลบ (-) หมายความว่า ข้อมูลสองชุดเปลี่ยนแปลงในทางตรงกันข้ามคือ กลับกัน ถ้าค่าเป็นศูนย์ (0) หมายความว่า ข้อมูลทั้งสองชุดไม่เกี่ยวข้องกัน ไม่สัมพันธ์กันหรือไม่แปรผันร่วมกัน กล่าวคือ ถ้าค่าของตัวแปรตัวหนึ่งสูงค่าตัวแปรอีกตัวหนึ่งจะต่ำ ถ้าค่าตัวแปรตัวหนึ่งต่ำค่าตัวแปรอีกตัวหนึ่งจะสูง จากค่า Correlation Coefficient มีเกณฑ์การวัดระดับความสัมพันธ์ดังนี้ (Hinkle, 1998, p. 118)

ตารางที่ 4.14

ค่าระดับของความสัมพันธ์

ค่า R_{xy}	ระดับของความสัมพันธ์
.91 - 1.00	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก
.71 - .90	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
.51 - .70	มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
.31 - .50	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
.00 - .30	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันควรมีค่าสูงสุดไม่เกิน 0.85 เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการเกิด Multi-Collinearity ซึ่งหมายถึง ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเองสูงมากเกินไป จนไม่เหมาะสมที่จะนำตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงเกินไปเข้าสมการทั้งสองตัว (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2540, น. 25)

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้กับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพิตู จังหวัดชุมพร จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี 2) ด้านลักษณะของกฎหมายภาษีอากร 3) ด้านโครงสร้างภาษีอากร 4) ด้านประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษี 5) ด้านการตรวจสอบปรับปรุงฐานข้อมูล และ 6) ด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร

ตารางที่ 4.15

ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้กับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพิตู จังหวัดชุมพร

ตัวแปร	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	$Y_{รวม}$
ด้านความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี (X_1)	0.386**	0.441**	0.460**	0.329**	0.518**
ด้านลักษณะของกฎหมายภาษีอากร (X_2)	0.357**	0.455**	0.303**	0.469**	0.513**
ด้านโครงสร้างภาษีอากร (X_3)	0.453**	0.469**	0.391**	0.502**	0.585**
ด้านประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษี (X_4)	0.493**	0.473**	0.468**	0.431**	0.598**
ด้านการตรวจสอบปรับปรุงฐานข้อมูล (X_5)	0.520**	0.475**	0.517**	0.396**	0.609**
ด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร (X_6)	0.401**	0.492**	0.407**	0.465**	0.570**
โดยรวมปัจจัยการจัดเก็บรายได้ ($X_{รวม}$)	0.591**	0.636**	0.572**	0.591**	0.669**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้กับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพิตู จังหวัดชุมพร พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ทุกด้านมีความสัมพันธ์ต่อการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพิตู จังหวัดชุมพร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 0.669 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1. ด้านความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี (X_1) กับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 0.518 เมื่อดูความสัมพันธ์กับด้านความสะอาด (Y_3) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ มีค่าเท่ากับ 0.460 รองลงมาคือ ด้านความแน่นอน (Y_2) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ มีค่าเท่ากับ 0.441 ด้านความยุติธรรม (Y_1) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ มีค่าเท่ากับ 0.386 และด้านความประหยัด (Y_4) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ มีค่าเท่ากับ 0.329

2. ด้านลักษณะของกฎหมายภาษีอากร (X_2) กับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 0.513 เมื่อดูความสัมพันธ์กับด้านความประหยัด (Y_4) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ มีค่าเท่ากับ 0.469 รองลงมาคือ ด้านความแน่นอน (Y_2) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ มีค่าเท่ากับ 0.455 ด้านความยุติธรรม (Y_1) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ มีค่าเท่ากับ 0.357 และด้านความสะอาด (Y_3) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ มีค่าเท่ากับ 0.303

3. ด้านโครงสร้างภาษีอากร (X_3) กับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 0.585 เมื่อดูความสัมพันธ์กับด้านความประหยัด (Y_4) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 0.502 รองลงมาคือ ด้านความแน่นอน (Y_2) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ มีค่าเท่ากับ 0.469 ด้านความยุติธรรม (Y_1) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ มีค่าเท่ากับ 0.453 และด้านความสะอาด (Y_3) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ มีค่าเท่ากับ 0.391

4. ด้านประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษี (X_4) กับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 0.598 เมื่อดูความสัมพันธ์กับด้านความยุติธรรม (Y_1) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ มีค่าเท่ากับ 0.493 รองลงมาคือ ด้านความแน่นอน (Y_2) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ มีค่าเท่ากับ 0.473 ด้านความสะอาด (Y_3) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ มีค่าเท่ากับ 0.468 และด้านความประหยัด (Y_4) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ มีค่าเท่ากับ 0.431

5. ด้านการตรวจสอบปรับปรุงฐานข้อมูล (X_5) กับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 0.609 เมื่อดูความสัมพันธ์กับด้านความยุติธรรม (Y_1) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 0.520 รองลงมาคือ

ด้านความสะดวก (Y_3) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 0.517 ด้านความแน่นอน (Y_2) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ มีค่าเท่ากับ 0.475 และด้านความประหยัด (Y_4) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ มีค่าเท่ากับ 0.396

6. ด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร (X_6) กับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 0.570 เมื่อดูความสัมพันธ์กับด้านความแน่นอน (Y_2) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ มีค่าเท่ากับ 0.492 รองลงมาคือ ด้านความประหยัด (Y_4) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ มีค่าเท่ากับ 0.465 ด้านความสะดวก (Y_3) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ มีค่าเท่ากับ 0.407 และด้านความยุติธรรม (Y_1) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ มีค่าเท่ากับ 0.401

ตารางที่ 4.16

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุของปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้กับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร โดยรวม

ตัวแปร	Regression Coefficient				
	B	SE	Beta	t	Sig.
ด้านความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี (X_1)	0.100	0.042	0.110	2.393	0.017*
ด้านลักษณะของกฎหมายภาษีอากร (X_2)	0.096	0.033	0.134	2.900	0.004*
ด้านโครงสร้างภาษีอากร (X_3)	0.136	0.037	0.180	3.723	0.000*
ด้านประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษี (X_4)	0.112	0.037	0.154	3.001	0.003*
ด้านการตรวจสอบปรับปรุงฐานข้อมูล (X_5)	0.213	0.038	0.262	5.599	0.000*
ด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร (X_6)	0.165	0.037	0.205	4.400	0.000*
ค่าคงที่ (Constant)		0.719			
Multiple R		0.775			
R^2		0.600			
Adjusted R^2		0.592			
F		71.765**			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้กับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาล ตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร โดยรวมสามารถอธิบายได้ร้อยละ 60.00 มีค่า $R^2 = 0.600$ และมีค่า $F = 71.765$ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อ งานจัดเก็บรายได้กับการจัดเก็บรายได้ ได้แก่ ด้านความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี (X_1) มีค่าเท่ากับ 0.110 ด้านลักษณะของกฎหมายภาษีอากร (X_2) มีค่าเท่ากับ 0.134 ด้านโครงสร้างภาษี อากร (X_3) มีค่าเท่ากับ 0.180 ด้านประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษี (X_4) มีค่าเท่ากับ 0.154 ด้าน การตรวจสอบปรับปรุงฐานข้อมูล (X_5) มีค่าเท่ากับ 0.262 และด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติ ตามกฎหมายภาษีอากร (X_6) มีค่าเท่ากับ 0.205 สามารถสร้างสมการการถดถอยในรูปคะแนนดิบและ คะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการการถดถอยในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y}_{\text{รวม}} = 0.719 + 0.100(X_1) + 0.096(X_2) + 0.136(X_3) + 0.112(X_4) + 0.213(X_5) + 0.165(X_6)$$

สมการการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_{\text{รวม}} = 0.110(X_1) + 0.134(X_2) + 0.180(X_3) + 0.154(X_4) + 0.262(X_5) + 0.205(X_6)$$

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

ตารางที่ 4.17

ข้อเสนอแนะการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

ข้อเสนอแนะ	จำนวนความถี่
ด้านความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี	
1. ควรมีการประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์ ขั้นตอน และระยะเวลาการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง	28
2. ควรมีการสร้างแรงจูงใจแก่ผู้เสียภาษีโดยการให้ส่วนลดหรือรางวัล	3
ด้านลักษณะของกฎหมายภาษีอากร	
1. ควรมีการประเมินภาษีอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม เพื่อลดการจัดเก็บภาษีที่ซ้ำซ้อน	11
2. ควรมีตัวอย่างการกรอกแบบฟอร์มในการชำระภาษี เพื่อความสะดวกและรวดเร็วแก่ผู้เสียภาษี	9
ด้านโครงสร้างภาษีอากร	
1. ควรมีการออกให้บริการการจัดเก็บภาษีเคลื่อนที่ในแต่ละหมู่บ้าน เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เสียภาษี ซึ่งจะทำให้สามารถจัดเก็บภาษีได้เพิ่มขึ้น	23
2. ควรให้บริการรับชำระภาษีในวันหยุดราชการในช่วงที่มีการชำระภาษี	10
ด้านประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษี	
1. ควรมีการเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ให้บริการในช่วงที่มีการรับชำระภาษี	13
2. ควรมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการรับชำระภาษีตลอดเวลาและเจ้าหน้าที่สามารถทำงานแทนกันได้ เพื่อความสะดวกและรวดเร็ว	8
ด้านการตรวจสอบปรับปรุงฐานข้อมูล	
1. ควรมีการปรับปรุงข้อมูลผู้เสียภาษีอยู่เสมอ เพื่อให้ภาษีสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน	18
2. ควรมีการส่งหนังสือการชำระภาษีไปยังผู้เสียภาษีทุกรายก่อนถึงวันชำระภาษี เพื่อเป็นการแจ้งเตือนให้มาชำระภาษีให้ตรงเวลา	4
ด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร	
1. ควรนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการให้บริการเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้เสียภาษีได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรม	15
2. ควรปรับปรุงสถานที่ในการชำระภาษีเพื่อให้เพียงพอต่อการรับบริการ	6

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ผู้เสียภาษีให้ข้อเสนอแนะการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทราย อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร ที่มีความถี่มากที่สุดในแต่ละด้านไว้ดังนี้ ด้านความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี ควรมีการประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์ ขั้นตอน และระยะเวลาการจัดเก็บภาษี และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง ด้านลักษณะของกฎหมายภาษีอากร ควรมีการประเมินภาษีอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม เพื่อลดการจัดเก็บภาษีที่ซ้ำซ้อน ด้านโครงสร้างภาษีอากร ควรมีการออกให้บริการการจัดเก็บภาษีเคลื่อนที่ในแต่ละหมู่บ้าน เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เสียภาษี ซึ่งจะทำได้ทำให้สามารถจัดเก็บภาษีได้เพิ่มขึ้น ด้านประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษี ควรมีการเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ให้บริการในช่วงที่มีการรับชำระภาษี ด้านการตรวจสอบปรับปรุงฐานข้อมูล ควรมีการปรับปรุงข้อมูลผู้เสียภาษีอยู่เสมอ เพื่อให้ภาษีสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร ควรนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการให้บริการ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้เสียภาษีได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรม

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ผู้วิจัยนำมาสรุปผล อภิปรายผล และเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร สรุปผลได้ดังนี้

5.1.1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 51-60 ปี มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-15,000 บาท

5.1.2 ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ด้านความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี รองลงมาคือ ด้านการตรวจสอบปรับปรุงฐานข้อมูล ด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร ด้านลักษณะของกฎหมายภาษีอากร ด้านลักษณะของกฎหมายภาษีอากร และด้านโครงสร้างภาษีอากรตามลำดับ

5.1.3 การจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ด้านความยุติธรรม รองลงมาคือ ด้านความแน่นอน ด้านความสะดวก และด้านความประหยัดตามลำดับ

5.1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้กับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ทุกด้าน มีความสัมพันธ์ต่อการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร โดยรวมมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าความสัมพันธ์จากมากไปน้อยคือ ด้านการตรวจสอบปรับปรุงฐานข้อมูล ด้านประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บ ด้านโครงสร้างภาษีอากร ด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร ด้านความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษี และด้านลักษณะของกฎหมายภาษีอากรตามลำดับ

5.1.5 ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้กับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร โดยรวมสามารถอธิบายได้ร้อยละ 60.00 มีค่า $R^2 = 0.600$ และมีค่า $F = 71.765$ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้กับการจัดเก็บรายได้ ได้แก่ ด้านความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี (X_1) มีค่าเท่ากับ 0.110 ด้านลักษณะของกฎหมายภาษีอากร (X_2) มีค่าเท่ากับ 0.134 ด้านโครงสร้างภาษีอากร (X_3) มีค่าเท่ากับ 0.180 ด้านประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษี (X_4) มีค่าเท่ากับ 0.154 ด้านการตรวจสอบปรับปรุงฐานข้อมูล (X_5) มีค่าเท่ากับ 0.262 และด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร (X_6) มีค่าเท่ากับ 0.205 สามารถสร้างสมการการถดถอยในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการการถดถอยในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y}_{\text{รวม}} = 0.719 + 0.100(X_1) + 0.096(X_2) + 0.136(X_3) + 0.112(X_4) + 0.213(X_5) + 0.165(X_6)$$

สมการการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_{\text{รวม}} = 0.110(X_1) + 0.134(X_2) + 0.180(X_3) + 0.154(X_4) + 0.262(X_5) + 0.205(X_6)$$

5.1.6 ข้อเสนอแนะการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ผู้เสียภาษีให้ข้อเสนอแนะมากที่สุดคือ ควรมีการประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์ ขั้นตอน และระยะเวลาการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง รองลงมาคือ ควรมีการออกให้บริการการจัดเก็บภาษีเคลื่อนที่ในแต่ละหมู่บ้าน เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เสียภาษี ซึ่งจะทำให้สามารถจัดเก็บภาษีได้เพิ่มขึ้น การประเมินภาษีควรมีการประเมินอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม ลดการจัดเก็บภาษีที่ซ้ำซ้อน เพื่อให้ภาระภาษีสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ควรนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการให้บริการเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้เสียภาษีได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรม ควรมีการเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ให้บริการในช่วงที่มีการรับชำระภาษี ควรให้บริการรับชำระภาษีในวันหยุดราชการในช่วงที่มีการชำระภาษี ควรมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการรับชำระภาษีตลอดเวลาและเจ้าหน้าที่สามารถทำงานแทนกันได้ เพื่อความสะดวกและรวดเร็ว ควรปรับปรุงสถานที่ในการชำระภาษีเพื่อให้เพียงพอต่อการรับบริการ และควรมีการสร้างแรงจูงใจแก่ผู้เสียภาษีโดยการให้ส่วนลดหรือรางวัล

5.2 อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร สามารถอภิปรายผลตามสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ระดับปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร อยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยที่พบไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เตือน้อย จันทรสชา (2552, น. 68-70) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาเทศบาลเมืองมุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

สอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา ขอนทอง (2553, น. 87-91) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

สอดคล้องกับงานวิจัยของกาญจนา มีแสง (2554, น. 137-139) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเหล่าเสือโก้ก จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเหล่าเสือโก้ก จังหวัดอุบลราชธานี ระดับความคิดเห็นในการพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ คณิตตา ตีตสันโดษ (2554, น. 60) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลปะคำ อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยโดยภาพรวมตามความคิดเห็นของประชาชนส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลปะคำ อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ อยู่ในระดับปานกลาง

ทั้งนี้เพราะเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร มีการสร้างความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี ลักษณะของกฎหมายภาษีอากร โครงสร้างภาษีอากร พนักงานผู้จัดเก็บภาษี การตรวจสอบปรับปรุงและติดตามผล และบรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้ปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร เพื่อสร้างความพร้อมในการจัดเก็บภาษีให้แก่ประชาชน ซึ่งปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ส่งผลให้เทศบาลสามารถจัดเก็บรายได้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับพรชัย ลิขิตธรรมโรจน์ (2550, น.14) กล่าวว่า ปัจจัยการจัดเก็บภาษีอากรอย่างมีประสิทธิภาพย่อมทำให้รายได้ภาษีอากรเต็มเม็ดเต็มหน่วย และลดจำนวนการหลีกเลี่ยงภาษีให้น้อยลง ปัจจัยที่สำคัญ ๆ มี 5 ประการ คือ ความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี ลักษณะของกฎหมายภาษีอากร ประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษีอากร บรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้ปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร และโครงสร้างภาษีอากร

สมมติฐานที่ 2 ระดับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร อยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยพบว่า การจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยที่พบไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑารัตน์ เทพขวัญ (2554, น. 72-73) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลชะรัด อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลชะรัด อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง อยู่ในระดับมาก

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุติมันต์ หน่อแก้ว (2554, น. 75-77) ได้ศึกษาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลป่าไผ่ อำเภอพร้าวก้างเขียด จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดาวเด่น ชูแก้ว (2551, น. 54-59) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อำไพ กลับท (2557, น. 102-104) ได้ศึกษาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลวังเหนือ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลวังเหนือ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ทั้งนี้เป็นเพราะเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร เล็งเห็นถึงความสำคัญในการให้บริการการจัดเก็บรายได้แก่ผู้เสียภาษี เพื่อให้ผู้เสียภาษีได้รับความสะดวกสบาย โดยหาทำเลที่ตั้งสถานที่ทำงานอยู่ในย่านชุมชนเดินทางไปได้สะดวก จัดเจ้าหน้าที่ที่รับชำระภาษีอากรอย่างเหมาะสมกับจำนวนผู้เสียภาษี มีการแจ้งให้ผู้เสียภาษีได้รับทราบถึงอัตราภาษีที่ต้องชำระ ระยะเวลาการชำระภาษี วิธีการในการชำระภาษี และจัดเก็บภาษีด้วยความเป็นธรรม ดังนั้นการจัดเก็บภาษีที่ดีนั้นจะต้องมีความเป็นธรรมต่อผู้เสียภาษี ไม่มีความยุ่งยากซับซ้อนมีความสะดวกในการชำระภาษีและมีความแน่นอนไม่ว่าจะเป็นกำหนดเวลาในการชำระ หรือฐานภาษีที่นำมาคำนวณอัตราการชำระภาษีที่ผู้เสียภาษีต้องชำระ ผู้ชำระภาษีสามารถรับรู้ข้อมูลและตรวจสอบข้อมูลได้เพื่อความโปร่งใส การจัดเก็บไม่คลุมเครือและซ้ำซ้อน สอดคล้องกับเกษม มโนสันต์ และเกล็ดินที มโนสันต์ สลิกาญจน์ (2546, น. 8-9) กล่าวว่า หลักการภาษีอากรที่ดีจึงได้เปลี่ยนแปลงไปและเพิ่มมากขึ้นตามความเหมาะสม ซึ่งขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย ยกตัวอย่างเช่น หลักความยุติธรรม ในการเสียภาษีอากรควรคำนึงถึงความสามารถหรือรายได้ของประชาชนเป็นหลัก คนที่มีรายได้มากก็เสียภาษีมาก คนที่มีรายได้น้อยก็อาจเสียภาษีน้อยหรือไม่เสียเลย คนที่มีรายได้เท่าเทียมกันก็ควรเสียภาษีเท่ากัน หลักความแน่นอน ประชาชนผู้เสียภาษีมีความต้องการความแน่นอนในเรื่องเวลาที่ต้องเสียภาษี วิธีการเสียภาษี และจำนวนภาษี หลักความสะดวก ภาษีทุกชนิดควรให้ความสะดวกแก่ผู้เสียภาษี ทั้งวิธีการ เวลา และสถานที่ที่จะเสียภาษี และหลักการประหยัด การเก็บภาษีอากรจากประชาชนของประเทศควรเก็บในอัตราที่น้อยที่สุดเพื่อความประหยัดของประชาชน ซึ่งจะนำไปสู่การอยู่ดีกินดีของประชาชนได้ทางหนึ่งนอกจากนี้ถ้าเก็บภาษีจากประชาชนในอัตราที่สูงแล้ว ประชาชนจะไม่เต็มใจเสียภาษี และจะพยายามหลีกเลี่ยงการเสียภาษีมากขึ้น

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ ด้านความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี ด้านลักษณะของกฎหมายภาษีอากร ด้านโครงสร้างภาษีอากร ด้านประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษี ด้านการตรวจสอบปรับปรุงฐานข้อมูล และด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร มีผลกับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้กับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ได้แก่ ด้านการตรวจสอบปรับปรุงฐานข้อมูล ด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร ด้านโครงสร้างภาษีอากร ด้านประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษี ด้านลักษณะของกฎหมายภาษีอากร และด้านความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผลการวิจัยที่พบไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วลาสิณี เมฆนติกุล (2551, น. 49-51) ได้ศึกษาการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลในเขตอำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ส่วนตัวแปรทางด้านการบริหารงานในด้านต่างๆ กัน ส่งผลต่อการมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สอดคล้องกับงานวิจัยของวาสนา ขอนทอง (2553, น. 87-91) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านลักษณะของกฎหมายภาษีอากร โครงสร้างภาษีอากร บรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้ปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร และพนักงานผู้จัดเก็บภาษีอากร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดกำแพงเพชร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สอดคล้องกับงานวิจัยของดาวเด่น ชูแก้ว (2551, น. 54-59) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านลักษณะของภาษีอากร ด้านโครงสร้างภาษีอากร ด้านประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษี ด้านการตรวจสอบปรับปรุงฐานข้อมูลและติดตามผล และด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากรมีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

สอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา มีแสง (2554, น. 137-139) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเหล่าเสือโก้ก จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเหล่าเสือโก้ก จังหวัดอุบลราชธานี มี 4 ปัจจัยที่สำคัญคือ ด้านการชำระภาษี ด้านมาตรการในการดำเนินงาน ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านบุคลากร จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ และปัจจัยทั้ง 4 ด้าน สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเหล่าเสือโก้ก จังหวัดอุบลราชธานี ได้ร้อยละ 45.70

ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการจัดเก็บภาษีอากรจะมีประสิทธิภาพมากหรือน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยที่เป็นเครื่องกำหนดประสิทธิภาพ ประกอบด้วย ความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี ลักษณะของกฎหมายภาษีอากร โครงสร้างภาษีอากร ประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษี การตรวจสอบปรับปรุงและติดตามผล และบรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้ปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร สอดคล้องกับสำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2543, น. 92-94) กล่าวถึง ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีอากรไว้ว่า การบริหารจัดการเก็บภาษีอากรอย่างมีประสิทธิภาพย่อมทำให้ได้รายได้ภาษีอากรเต็มเม็ดเต็มหน่วยและลดจำนวนการหลีกเลี่ยงภาษีให้น้อยลง ดังนั้นควรพิจารณาถึงปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกำหนดความมีประสิทธิภาพว่าประกอบด้วยอะไรบ้าง และปัจจัยดังกล่าว มีความสำคัญต่อการกำหนดประสิทธิภาพอย่างไร เมื่อคำนึงถึงปัจจัยที่กำหนดความมีประสิทธิภาพแล้ว จะเห็นว่ามียากหลายประการ แต่ปัจจัยหลักที่สำคัญ ๆ มีเพียง 6 ประการ คือ ความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี ลักษณะของกฎหมายภาษีอากร โครงสร้างภาษีอากร ประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษี การตรวจสอบปรับปรุงฐานข้อมูล และบรรยากาศที่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร

5.3 ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดชุมพร มีข้อเสนอแนะดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

5.3.1.1 ด้านความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี เทศบาลควรมีการจัดทำเอกสาร คู่มือ แผ่นพับ และแนวต่าง ๆ เกี่ยวกับการชำระภาษีแจกจ่ายให้แก่ผู้เสียภาษี เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ให้ผู้เสียภาษีทราบถึงหน้าที่ของผู้เสียภาษี และสร้างจิตสำนึกในการเสียภาษีให้ถูกต้อง

5.3.1.2 ด้านลักษณะของกฎหมายภาษีอากร เทศบาลควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ และคำสั่งต่าง ๆ ให้ผู้เสียภาษีทราบล่วงหน้า เพื่อให้ผู้เสียภาษีเข้าใจซึ่งจะทำให้ง่ายและสะดวกต่อการประเมินภาษีอากร

5.3.1.3 ด้านโครงสร้างภาษีอากร เทศบาลควรมีการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับภาษีให้รัดกุม ชัดเจน ไม่เอื้อต่อการหลบเลี่ยงภาษี เพื่อควบคุมความประพฤติของผู้เสียภาษี

5.3.1.4 ด้านประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษี เทศบาลควรมีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ทุกระดับอยู่เสมอ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.3.1.5 ด้านการตรวจสอบปรับปรุงฐานข้อมูล เทศบาลควรมีการจัดทำคู่มือ การปรับปรุงทะเบียนผู้เสียภาษีทะเบียนโรงเรือน ที่ดินและภาษีป้ายให้เป็นปัจจุบัน เพราะจะเป็นเครื่องมือที่จะทำให้การจัดเก็บรายได้เป็นไปด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง และครบถ้วน

5.3.1.6 ด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร เทศบาลควรมีการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อความสะดวก รวดเร็ว ได้รับความยุติธรรม และความถูกต้องในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจมีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดชุมพร เช่น สภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง เป็นต้น เพื่อนำผลการศึกษาไปปรับปรุงการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันต่อไป

5.3.2.2 ควรศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปฏิบัติงานและผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บรายได้ เพื่อจะได้ข้อมูลครบทุกด้านในการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพรต่อไป

5.3.2.3 ควรมีการศึกษาปัญหาการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร เพื่อนำผลการศึกษาไปปรับปรุงประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2551). *รวมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. ฉะเชิงเทรา : ประสานมิตร.
- กาญจนา มีแสง. (2554). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเหล่าเสือโก้ก จังหวัดอุบลราชธานี*. อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- เกษม มโนสันต์ และเกล็ดนที มโนสันต์ สสีกาญจน์. (2546). *การภาษีอากร*. กรุงเทพฯ : พัฒนาการวิชาการ.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2550). *การปกครองท้องถิ่นไทย: เอกสารตำราหลัก ประกอบการเรียนการสอนหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาการปกครองท้องถิ่น วิชาการเมือง การปกครองส่วนท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2555). *การปกครองท้องถิ่นไทย หลักการและมิติใหม่ในอนาคต (พิมพ์ครั้งที่ 8)*. กรุงเทพฯ : วิณญูชน.
- คณิตดา ติตสันโดษ. (2554). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลปะคำ อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์*. บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- จรัส สุวรรณมาลา. (2545). *การบริหารงานคลังท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.
- จุฑารัตน์ เทพขวัญ. (2554). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลชะรัด อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง*. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชุติมันต์ หน่อแก้ว. (2554). *ประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลป่าไผ่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่*. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ชวงค์ ฉายะบุตร. (2559). *การปกครองท้องถิ่นใหม่*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.
- ดาวเด่น ชูแก้ว. (2551). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา*. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์. (2550). *ความสามารถในการจัดหารายได้ของเทศบาลและอบต.* ม.ป.ท. : ม.ป.พ.

- เดียนน้อย จันทรสาขา. (2552). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาเทศบาลเมืองมุกดาหาร*. อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ธรรมรัตน์ กิตติวิบูลย์. (2550). *ปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่*. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธนสวรรค์ เจริญเมือง. (2550). *100 ปี การปกครองท้องถิ่นไทย พ.ศ. 2440-2540 (พิมพ์ครั้งที่ 6)*. กรุงเทพฯ : คบไฟ.
- นันทวัฒน์ บรมานันท์. (2560). *กฎหมายปกครอง (พิมพ์ครั้งที่ 5)*. กรุงเทพฯ : วิญญูชน.
- นครินทร์ เมฆไตรรัตน์. (2547). *สารานุกรมการปกครองท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพฯ : ธรรมดาเพรส.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น (ฉบับปรับปรุงใหม่)*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปรัชญา ต้วนางรอง. (2551). *บทบาทผู้นำชุมชนกับการพัฒนาชุมชน ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลปะคำ อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปรมินทร์ กองพล. (2546). *การกระจายอำนาจการคลังสู่ท้องถิ่น : ศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดงและองค์การบริหารส่วนตำบลศรีสุขสำราญ อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปธาน สุวรรณมงคล. (2547). *การปกครองท้องถิ่นไทยในบริบทของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พรชัย เทพปัญญา และคณะ. (2547). *การปกครองท้องถิ่นเปรียบเทียบ*. กรุงเทพฯ : สัมพันธ์พานิชย์.
- พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์. (2550). *การคลังรัฐบาลและการคลังท้องถิ่น (พิมพ์ครั้งที่ 1)*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- พิทยา บวรวัฒนา. (2558). *ทฤษฎีองค์การสาธารณะ*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พีระพงษ์ มีขันทอง. (2552). *คู่มือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคลังท้องถิ่นเล่ม 1 รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล*. กรุงเทพฯ : อักษรไทย.
- พูนพิพัฒน์ ปัตตาเทสัง (2551). *การบริหารงานคลัง องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์*. บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

- ไพศาล วรคำ. (2559). *การวิจัยทางการศึกษา (Education Research)* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภักดี ศิวะพรชัย. (2550). *เอกสารสัมมนากฎหมายมหาชนเรื่อง การกระจายอำนาจทางการคลังให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- มาลัยทิพย์ วานิชย์. (2542). *ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีอากรของเทศบาล*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2546). *การเงินธุรกิจและการภาษีอากร (หน่วยที่ 9-15)* (พิมพ์ครั้งที่ 4). นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คพับลิเคชันส์.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2550). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วาสนา ขอนทอง. (2553). *แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดกำแพงเพชร*. กำแพงเพชร : มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- วลาสินี เมฆนิติกุล. (2551). *การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลในเขตอำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ*. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วีระศักดิ์ เครือเทพ. (2552). *สุขภาพทางการคลังของเทศบาล: กรอบแนวคิดและผลการวิจัยเชิงประจักษ์*. *วารสารสถาบันพระปกเกล้า*, 7(2), 60-83.
- ศักดิ์ เกียรติก้อง. (2550). *เอกสารสัมมนากฎหมายการปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- สมคิด บางโม. (2557). *ภาษีอากรธุรกิจ* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ : วิทย์พัฒนา.
- สุพัตรา นามรมย์. (2552). *ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงใน อำเภอเชิงใน จังหวัดอุบลราชธานี*. อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- โสภณ ตะโขติพันธ์. (2550). *เอกสารสัมมนากฎหมายมหาชนเรื่อง การกระจายอำนาจทางการคลังให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- สำนักกฎหมายและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. (2547) *ประมวลหลักการและสาระสำคัญเกี่ยวกับกฎหมายการปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละรูปแบบ*. กรุงเทพฯ : กลุ่มงานการพิมพ์.

- สำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจ. (2551). *แผนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2551 และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2)*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจ.
- สำนักงานเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์. (2559). *สถิติการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องถิ่น และภาษีป้าย พ.ศ.2558-2559*. ชุมพร : เทศบาล.
- สำนักงานเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์. (2560). *ข้อมูลทั่วไปเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์*. สืบค้นจาก <http://talasupcity.go.th/index.php?>
- สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2543). *คู่มือการฝึกอบรมด้านการเงินการคลังท้องถิ่นตามโครงการพัฒนาประสิทธิภาพบริหารงานการเงินการคลังท้องถิ่น ภายใต้มาตรการเพิ่มการใช้จ่ายภาครัฐเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ ปี 2542*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อสาารักษาดินแดน กรมการปกครอง ถนนพหลโยธิน.
- สำนักปลัดเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์. (2559). *แผนพัฒนาสี่ปี พ.ศ.2560-2562*. ชุมพร : งานแผนและงบประมาณ สำนักปลัดเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์.
- อรรถพล สุสมบุรณ์. (2551). *บทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลในการพัฒนาชุมชน ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลปะคำ อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อุดม ทุมโฆสิต. (2551). *การปกครองท้องถิ่นสมัยใหม่: บทเรียนจากประเทศพัฒนาแล้ว*. กรุงเทพฯ : แชนโพร่ พรินติ้ง.
- อุทัย ทิรัญโต. (2550). *การปกครองท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อนุวัฒน์ ฮวดศิริ. (2554). *การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลในจังหวัดชุมพร*. เพชรบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- อำไพ กลัปโต. (2557). *ประสิทธิผลการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลวังเหนือ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง*. พะเยา : มหาวิทยาลัยพะเยา.
- Alm, A. L. (2004). *Coal Myths and Environmental Realities: Industrial Fuel-use Decisions in a Time of Change*. Boulder, Colo. : Westview Press.
- Anderson, N. B. (2004). *Taxation Without Representation: Four Essays in Local Public Finance*. Ph.D. Dissertation, University of Michigan.

- Bayliss, G. (1968). *Constitutional Provisions of the Local Government Acts*. Kent : Joint Committee of Students' Societies, Institute of Municipal Treasurers and Accountants.
- Elson, K. (2004). *The Origins and Development of the Federal Tax Code as a Public Policy Tool*. (Serial online) 2004 August (cited 2005 January 10). Available from: <http://wwwlib.umi.com/dissertations/Fullcit/1418514>.
- Hampton, W. (1991). *Democracy and Community: A Study of Politics in Sheffield*. London: Oxford University Press.
- Hinkle, D.E. (1998). *Applied Statistics for the Behavior Sciences*. Boston: Houghton Mifflin.
- Millet, J.D. (1954). *Management in the public*. New York : McGraw-Hill B.
- Smith, A. (1991). *The Wealth of Nations*. London : David Campbell
- Suescun, Rodrigo. (2004). *Raising Revenue with Transaction Taxes in Latin America (electronic resource): Or Is It Better to Tax with the Devil You Know?*. Washington, DC : World Bank,
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis* (3rd ed). New York: Harper and Row Publications.
- World Bank. (1991). *Lessons of Tax Reform*. Washing, D.C. : the International Bank for Reconstruction and Development.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้ในการวิจัย

2. คำตอบที่ได้จะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่ประการใด โดยผู้วิจัยจะสังเคราะห์เป็นภาพรวมของงานวิจัย เพื่อประโยชน์ในการใช้

3. แบบสอบถามฉบับนี้มีจำนวน 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร จำนวน 6 ด้าน

ตอนที่ 3 การจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร จำนวน 4 ด้าน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีจึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาวนุชจรรย์ สืบเพ็ชร

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในหน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ

20-30 ปี 31-40 ปี

41-50 ปี 51-60 ปี

61 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

4. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ต่ำกว่า 5,000 บาท 5,000-10,000 บาท

10,001-15,000 บาท 15,001-20,000 บาท

20,001 บาทขึ้นไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

ข้อความกรุณาท่านตอบแบบสอบถาม โดยแสดงความคิดเห็นด้วยการใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามความคิดเห็นของท่านที่ท่านคิดว่าถูกต้องเหมาะสมตรงกับสภาพความเป็นจริงและตอบเพียงข้อเดียวในแต่ละคำถาม มากที่สุด มี 5 ระดับ

- 5 หมายความว่า เห็นด้วยมากที่สุด
- 4 หมายความว่า เห็นด้วยมาก
- 3 หมายความว่า เห็นด้วยปานกลาง
- 2 หมายความว่า เห็นด้วยน้อย
- 1 หมายความว่า เห็นด้วยน้อยที่สุด

ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาล ตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี					
1. มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้เสียภาษีทราบถึงหน้าที่ของผู้เสียภาษีให้ตระหนักและมีความรับผิดชอบในการเสียภาษี					
2. มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้เสียภาษีได้ทราบระยะเวลาและกำหนดการในการชำระภาษีอย่างทั่วถึง					
3. มีการติดป้ายประกาศโฆษณาเชิญชวนให้ผู้เสียภาษีตระหนักถึงความสำคัญของการเสียภาษี					
4. ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เสียภาษีทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างบริการที่ผู้เสียภาษีจะได้รับจากการชำระภาษี					
5. จัดทำคู่มือและแผ่นพับเพื่อแจกจ่ายให้แก่ผู้เสียภาษี					
ด้านลักษณะของกฎหมายภาษีอากร					
1. กฎหมาย ระเบียบและคำสั่งมีความชัดเจน					
2. กฎหมาย ระเบียบและคำสั่งมีความเหมาะสม					

ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาล ตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร	ระดับความคิดเห็น				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
3. กฎหมาย ระเบียบ และคำสั่งง่ายและสะดวกต่อ การประเมินภาษีอากรของผู้เสียภาษี					
4. ลักษณะของภาษีแต่ละชนิดมีความเป็นธรรมและ ความเสมอภาคแก่ผู้เสียภาษี					
5. แบบฟอร์มในการเสียภาษีอากรสามารถอ่านเข้าใจง่าย					
ด้านโครงสร้างภาษีอากร					
1. ลดความซ้ำซ้อนของการจัดเก็บภาษีอากร					
2. กฎหมายภาษีอากรมีความรัดกุมไม่มีช่องโหว่ให้มี การหลบหลีกภาษีอากร					
3. ระเบียบและข้อบังคับเกี่ยวกับภาษีอากรของท้องถิ่น มีความเป็นธรรม ไม่มีการได้รับการยกเว้นมากจนเกินไป					
4. มีการปรับปรุงเกี่ยวกับโครงสร้างภาษีอากรเพื่อควบคุม ความประพฤติของผู้ชำระภาษี					
5. อำนาจความสะดวกในการจัดเก็บและเพื่อให้ภาระภาษี สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน					
ด้านประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษี					
1. มีการปรับปรุงอัตราเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ให้เพียงพอ กับ ปริมาณงาน					
2. มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ทุกระดับเพื่อให้ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
3. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้วยการอุทิศเวลา เสียสละ และ ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่					
4. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจในการอำนวยความสะดวกแก่ผู้เสียภาษีในการติดต่อเสียภาษี					

ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาล ตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร	ระดับความคิดเห็น				
	มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
	5. เจ้าหน้าที่ได้รับขวัญ กำลังใจรวมทั้งทรัพยากรในการ ปฏิบัติงานจากผู้บริหารของเทศบาล				
ด้านการตรวจสอบปรับปรุงฐานข้อมูล					
1. มีการตรวจสอบความถูกต้องของแบบประเมินภาษีกับ ทะเบียนทรัพย์สินของผู้ชำระภาษีก่อนการรับชำระภาษี					
2. มีการปรับปรุงข้อมูลในแผนที่ภาษีและในทะเบียนทรัพย์สิน ให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ					
3. มีการจัดทำคู่มือการปรับปรุงทะเบียนผู้เสียภาษี ทะเบียน โรงเรือน ที่ดินและภาษีป้าย					
4. มีการสำรวจติดตามผลผู้ไม่มาชำระภาษี					
5. มีหนังสือเตือนผู้ที่ยังไม่ชำระภาษีทุกราย					
ด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร					
1. ผู้บริหาร นักธุรกิจที่มีชื่อเสียงเป็นตัวอย่างในการชำระภาษี ตามกำหนดและถูกต้อง					
2. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการผู้มาชำระภาษีทุกระดับอย่าง เท่าเทียมกัน					
3. มีการใช้ระบบคอมพิวเตอร์เพื่อความสะดวก รวดเร็วและ ถูกต้อง					
4. มีการจัดทำตัวอย่างคำร้องหรือแบบฟอร์มต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกและรวดเร็วแก่ผู้เสียภาษี					
5. สถานที่ที่ผู้เสียภาษีมาติดต่อมีความสะดวกสบาย					

ตอนที่ 3 การจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

ข้อความกรุณาท่านตอบแบบสอบถาม โดยแสดงความคิดเห็นด้วยการใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามความคิดเห็นของท่านที่ท่านคิดว่าถูกต้องเหมาะสมตรงกับสภาพความเป็นจริงและตอบเพียงข้อเดียวในแต่ละคำถาม มากที่สุด มี 5 ระดับ

- 5 หมายความว่า เห็นด้วยมากที่สุด
- 4 หมายความว่า เห็นด้วยมาก
- 3 หมายความว่า เห็นด้วยปานกลาง
- 2 หมายความว่า เห็นด้วยน้อย
- 1 หมายความว่า เห็นด้วยน้อยที่สุด

การจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านความยุติธรรม					
1. เทศบาลจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ด้วยความเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน					
2. เทศบาลจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินด้วยความเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน					
3. เทศบาลจัดเก็บภาษีป้ายด้วยความเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน					
4. การจัดเก็บรายได้มีมาตรการในการลงโทษที่เป็นธรรมและเหมาะสม					
5. เทศบาลจัดสรรงบประมาณที่ได้จากการจัดเก็บภาษีอย่างเป็นธรรม					
ด้านความแน่นอน					
1. เทศบาลมีการแจ้งให้ผู้เสียภาษีได้รับทราบถึงระยะเวลาการชำระภาษี					

การจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร	ระดับการปฏิบัติ				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
2. เทศบาลมีการแจ้งให้ผู้เสียภาษีได้รับทราบวิธีการในการชำระภาษี					
3. เทศบาลมีการแจ้งให้ผู้เสียภาษีได้รับทราบถึงอัตราภาษี ที่ต้องชำระ					
4. เทศบาลมีการแจ้งให้ผู้เสียภาษีทราบถึงสถานที่ชำระภาษี					
5. กฎหมายภาษีอากรของเทศบาลมีความถูกต้อง ไม่กำกวม					
ด้านความสะดวก					
1. สถานที่เสียภาษีตั้งอยู่บนทำเลที่สะดวกต่อการเดินทาง มาชำระภาษี					
2. ที่จอดรถมีความสะดวกและเพียงพอ					
3. เทศบาลมีเครื่องมือเครื่องใช้ และวัสดุอุปกรณ์ มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และทันสมัย					
4. เทศบาลบริการน้ำดื่ม หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ ที่นั่งรอ ไว้บริการระหว่างรอรับบริการ					
5. บริเวณภายในและภายนอกสำนักงานกว้างขวาง เพียงพอ					
ด้านความประหยัด					
1. มีการใช้เจ้าหน้าที่ที่รับชำระภาษีอากรอย่างเหมาะสมกับจำนวนผู้เสียภาษี					
2. เทศบาลใช้งบประมาณในการจัดเก็บภาษีทุกชนิดอย่างเหมาะสม					
3. เทศบาลใช้วัสดุอุปกรณ์และเอกสารอย่างประหยัด					
4. เทศบาลสามารถจัดเก็บภาษีได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายที่ต้องเสีย					
5. อัตราภาษีที่เทศบาลจัดเก็บ ไม่เกินความสามารถของผู้เสียภาษีที่จะชำระได้					

ภาคผนวก ข

ดัชนีค่าความสอดคล้องของข้อคำถาม
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว

จังหวัดชุมพร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการตัดสินใจที่ท่านเห็นว่าตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียงข้อเดียว ดังต่อไปนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความมีความสอดคล้อง

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความมีความสอดคล้อง

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความไม่มีความสอดคล้อง

ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม					
1. เพศ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2. อายุ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3. ระดับการศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร					
ด้านความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี					
1. มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้เสียภาษีทราบถึงหน้าที่ของผู้เสียภาษีให้ตระหนักและมีความรับผิดชอบในการเสียภาษี	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2. มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้เสียภาษีได้ทราบระยะเวลาและกำหนดการในการชำระภาษีอย่างทั่วถึง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3. มีการติดป้ายประกาศโฆษณาเชิญชวนให้ผู้เสียภาษีตระหนักถึงความสำคัญของการเสียภาษี	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4. ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เสียภาษีทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างบริการที่ผู้เสียภาษีจะได้รับจากการชำระภาษี	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
5. จัดทำคู่มือและแผนพับเพื่อแจกจ่ายให้แก่ผู้เสียภาษี	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านลักษณะของกฎหมายภาษีอากร					
1. กฎหมาย ระเบียบและคำสั่งมีความชัดเจน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2. กฎหมาย ระเบียบและคำสั่งมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3. กฎหมาย ระเบียบ และคำสั่งง่ายและสะดวกต่อการประเมินภาษีอากรของผู้เสียภาษี	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4. ลักษณะของภาษีแต่ละชนิดมีความเป็นธรรมและความเสมอภาคแก่ผู้เสียภาษี	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5. แบบฟอร์มในการเสียภาษีอากรสามารถอ่านเข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านโครงสร้างภาษีอากร					
1. ลดความซ้ำซ้อนของการจัดเก็บภาษีอากร	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2. กฎหมายภาษีอากรมีความรัดกุมไม่มีช่องโหว่ให้มีการหลบหลีกภาษีอากร	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3. ระเบียบและข้อบังคับเกี่ยวกับภาษีอากรของท้องถิ่นมีความเป็นธรรม ไม่มีการได้รับการยกเว้นมากจนเกินไป	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4. มีการปรับปรุงเกี่ยวกับโครงสร้างภาษีอากรเพื่อควบคุมความประพฤติของผู้ชำระภาษี	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5. อำนวยความสะดวกในการจัดเก็บและเพื่อให้ภาระภาษีสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษี					
1. มีการปรับปรุงอัตราเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ให้เพียงพอกับปริมาณงาน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2. มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ทุกระดับเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้วยการอุทิศเวลา เสียสละ และซื่อสัตย์ต่อหน้าที่	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
4. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจในการอำนวยความสะดวกแก่ผู้เสียภาษีในการติดต่อเสียภาษี	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5. เจ้าหน้าที่ได้รับขวัญ กำลังใจรวมทั้งทรัพยากรในการปฏิบัติงานจากผู้บริหารของเทศบาล	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านการตรวจสอบปรับปรุงฐานข้อมูล					
1. มีการตรวจสอบความถูกต้องของแบบประเมินภาษีกับทะเบียนทรัพย์สินของผู้ชำระภาษีก่อนการรับชำระภาษี	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2. มีการปรับปรุงข้อมูลในแผนที่ภาษีและในทะเบียนทรัพย์สินให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3. มีการจัดทำคู่มือการปรับปรุงทะเบียนผู้เสียภาษีทะเบียนโรงเรือน ที่ดินและภาษีป้าย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4. มีการสำรวจติดตามผลผู้ไม่มาชำระภาษี	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5. มีหนังสือเตือนผู้ที่ยังไม่ชำระภาษีทุกราย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร					
1. ผู้บริหาร นักธุรกิจที่มีชื่อเสียงเป็นตัวอย่างในการชำระภาษีตามกำหนดและถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการผู้มาชำระภาษีทุกระดับอย่างเท่าเทียมกัน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3. มีการใช้ระบบคอมพิวเตอร์เพื่อความสะดวก รวดเร็วและถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4. มีการจัดทำตัวอย่างคำร้องหรือแบบฟอร์มต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกและรวดเร็วแก่ผู้เสียภาษี	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5. สถานที่ที่ผู้เสียภาษีมาติดต่อมีความสะดวกสบาย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร					
ด้านความยุติธรรม					
1. เทศบาลจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ด้วยความเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2. เทศบาลจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินด้วยความเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3. เทศบาลจัดเก็บภาษีป้ายด้วยความเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4. การจัดเก็บรายได้มีมาตรการในการลดโทษที่เป็นธรรมและเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5. เทศบาลจัดสรรงบประมาณที่ได้จากการจัดเก็บภาษีอย่างเป็นธรรม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านความแน่นอน					
1. เทศบาลมีการแจ้งให้ผู้เสียภาษีได้รับทราบถึงระยะเวลาการชำระภาษี	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2. เทศบาลมีการแจ้งให้ผู้เสียภาษีได้รับทราบวิธีการในการชำระภาษี	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3. เทศบาลมีการแจ้งให้ผู้เสียภาษีได้รับทราบถึงอัตราภาษีที่ต้องชำระ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4. เทศบาลมีการแจ้งให้ผู้เสียภาษีทราบถึงสถานที่ชำระภาษี	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5. กฎหมายภาษีอากรของเทศบาลมีความถูกต้องไม่กำกวม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านความสะดวก					
1. สถานที่เสียภาษีตั้งอยู่บนทำเลที่สะดวกต่อการเดินทางมาชำระภาษี	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2. ที่จอดรถมีความสะดวกและเพียงพอ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
3. เทศบาลมีเครื่องมือเครื่องใช้ และวัสดุอุปกรณ์ มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และทันสมัย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4. เทศบาลบริการน้ำดื่ม หนังสือพิมพ์ โทรศัพท์ ที่นั่งรอ ว่าง บริการระหว่างรอรับบริการ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5. บริเวณภายในและภายนอกสำนักงานกว้างขวาง เพียงพอ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านความประหยัด					
1. มีการใช้เจ้าหน้าที่ที่รับชำระภาษีอากรอย่างเหมาะสมกับ จำนวนผู้เสียภาษี	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2. เทศบาลใช้งบประมาณในการจัดเก็บภาษีทุกชนิด อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3. เทศบาลใช้วัสดุอุปกรณ์และเอกสารอย่างประหยัด	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4. เทศบาลสามารถจัดเก็บภาษีได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายที่ต้องเสีย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5. อัตราภาษีที่เทศบาลจัดเก็บ ไม่เกินความสามารถของผู้ เสียภาษีที่จะชำระได้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ค

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Scale Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
A1	202.3000	154.9846	.2383	.8522
A2	202.1500	156.9000	.2013	.8525
A3	202.3500	153.9769	.3152	.8505
A4	202.4250	153.4814	.3239	.8504
A5	202.7750	153.3071	.3394	.8500
B1	202.5000	152.0000	.3875	.8490
B2	202.4750	154.5122	.3395	.8502
B3	202.7000	153.5487	.2957	.8510
B4	202.2500	154.1923	.3048	.8508
B5	202.6500	154.9513	.2982	.8509
C1	202.7500	154.7051	.2541	.8518
C2	202.7250	155.3840	.2682	.8514
C3	202.5000	153.4872	.2960	.8510
C4	202.6000	153.5282	.3067	.8507
C5	202.4500	154.2538	.3049	.8508
D1	202.1000	154.1949	.3552	.8499
D2	202.6000	153.8872	.3032	.8508
D3	202.4000	150.0410	.4794	.8469

D4	202.2250	155.7686	.2285	.8522
D5	202.5500	155.0231	.2190	.8527
E1	202.1250	153.8558	.3321	.8502
E2	202.3250	154.8404	.3195	.8506
E3	202.8250	154.6609	.3311	.8504
E4	202.5000	154.9231	.2639	.8516
E5	202.3750	153.9327	.2763	.8514
F1	202.2500	155.0128	.2589	.8517
F2	202.1750	155.7378	.3097	.8509
F3	202.6500	153.9256	.3198	.8505
F4	202.4250	154.4558	.2461	.8521
F5	202.5000	153.4872	.2960	.8510
G1	201.9500	152.7154	.4602	.8482
G2	202.1000	153.9897	.3973	.8494
G3	202.3500	154.2846	.3626	.8499
G4	202.5750	154.3019	.2886	.8511
G5	202.6500	155.1051	.2060	.8531
H1	202.3500	154.7462	.2574	.8517
H2	202.3500	155.9769	.2039	.8527
H3	202.3250	154.4301	.2855	.8511
H4	202.4750	156.4096	.2017	.8526
H5	202.8750	152.1122	.3851	.8491
I1	202.5000	155.0256	.3162	.8507
I2	202.5000	155.8974	.2586	.8516
I3	202.7750	155.6147	.2032	.8529
I4	202.3500	155.0026	.2742	.8513
I5	202.3500	155.0026	.2438	.8520

J1	202.1000	155.7846	.3335	.8507
J2	202.2000	153.4462	.3845	.8493
J3	202.6250	154.8558	.2748	.8513
J4	202.6500	154.4385	.3091	.8507
J5	202.5000	152.1538	.4201	.8485

Reliability Coefficients

N of Cases = 40.0

N of Items = 50

Alpha = .8534

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ง

หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ รศรป. ว ๐๐๕๖/๒๕๖๑

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๒๐ เมษายน ๒๕๖๑

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสาวสุภาพร ขาวขำนาญ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวนุชจริย์ สืบเพ็ชร รหัสประจำตัว ๕๙๘๒๒๐๘๐๒๐๒ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพิง จังหวัดชุมพร” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบความถูกต้องด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบความเหมาะสมด้านภาษา
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ยุภาพร ยุภาค)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทร. ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

โทรสาร ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

ที่ รศรป. ว ๐๐๕๖/๒๕๖๑

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๒๐ เมษายน ๒๕๖๑

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสาวหนึ่งฤทัย มะลาไวย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวนุชจริย์ สืบเพ็ชร์ รหัสประจำตัว ๕๙๘๒๖๒๐๘๐๒๐๒ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบความถูกต้องด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบความเหมาะสมด้านภาษา
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ยุภาพร ยุภาพร)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทร. ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

โทรสาร ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

ที่ รศรป. ว ๐๐๕๖/๒๕๖๑

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๒๐ เมษายน ๒๕๖๑

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน คุณอุษณีย์ ดวงพรหม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวนุชจรรย์ สืบเพชร รหัสประจำตัว ๕๙๔๒๖๒๐๘๐๒๐๒ นักศึกษาปริญญาโท
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ
ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่องานจัดเก็บรายได้ของ
เทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย
บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบความถูกต้องด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบความเหมาะสมด้านภาษา
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ยุภาพร ยูภาศ)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทร. ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

โทรสาร ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

ภาคผนวก จ

หนังสือขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ รศรป. ๐๐๕๗/๒๕๖๑

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๕๔๐๐๐

๒๐ เมษายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

เรียน หม่อมกษัตริย์/สมทบ/ที่กรมคช.ทิว.....

ด้วย นางสาวนุชจรรย์ สิบเพ็ชร รหัสประจำตัว ๕๙๘๒๖๒๐๘๐๒๐๒ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ปัจจัยที่ส่งผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลเทรพย์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดชุมพร" เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาศ)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทร. ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

โทรสาร ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

ภาคผนวก ฉ

หนังสือขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ รศรป. ๐๐๕๘/๒๕๖๑

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๐ เมษายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

เรียน เทศบาลเมืองหนองกุงศรี

ด้วย นางสาวนุชจริย์ สิบเพ็ชร รหัสประจำตัว ๕๙๘๒๒๒๐๘๐๒๐๒ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัย เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยูภาส)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทร. ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

โทรสาร ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

การเผยแพร่ผลงานวิจัย

นุชจรรย์ สืบเพ็ชร และสิทธิพรร์ สุนทร. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่องานจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบล
ทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ สกุล	นางสาวนุชจรรย์ สืบเพ็ชร
วัน เดือน ปีเกิด	6 ธันวาคม พ.ศ.2532
ที่อยู่ปัจจุบัน	58/2 ม.6 ต.ทะเลทรัพย์ อ.ปะทิว จ.ชุมพร
สถานที่ทำงาน	เทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ เลขที่ 146 ม.7 ต.ทะเลทรัพย์ อ.ปะทิว จ.ชุมพร
ตำแหน่ง	ผู้ช่วยเจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2555	บัญชีบัณฑิต (บช.บ.) สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ. 2562	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) สาขาวิชาการจัดการภาครัฐ และภาคเอกชน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY